

ROCZNY PLAN DZIAŁANIA PO WER 2014-2020

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PLAN DZIAŁANIA NA ROK 2015	
INFORMACJE O INSTYTUCJI OPRACOWUJĄCEJ PLAN DZIAŁANIA	
Numer i nazwa osi priorytetowej	Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
Instytucja	Ministerstwo Edukacji Narodowej, Departament Funduszy Strukturalnych
Adres korespondencyjny	Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa
Telefon	(22) 34-74-881
Faks	(22) 34-74-883
E-mail	Sekretariat.dfs@men.gov.pl
Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych	Iwona Kuzia tel. (22) 34-74-614, iwona.kuzia@men.gov.pl

FISZKA KONKURSU									
PODSTAWOWE INFORMACJE O KONKURSIE									
Cel szczegółowy	Zwiększenie dostępu osób dorosłych do różnych form uczenia się przez całe życie								
Działanie / Poddziałanie	Działanie 2.14 Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie								
Lp. konkursu	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.	x
Planowana alokacja	2 553 000 PLN								
	Alokacja na konkurs z podziałem na poszczególne obszary kształcenia¹								
	1) A - administracyjno-usługowy (I): 391 000 PLN (34 programy)								
	2) A - administracyjno-usługowy (II): 368 000 PLN (32 programy)								
	3) B – budowlany: 379 500 PLN (33 programy)								
	4) E - elektryczno-elektroniczny: 333 500 PLN (29 programów)								
	5) M - mechaniczny i górniczo-hutniczy (I): 241 500 PLN (21 programów)								
	6) M - mechaniczny i górniczo-hutniczy (II): 230 000 PLN (20 programów)								
	7) R - rolniczo-leśny z ochroną środowiska: 241 500 PLN (21 programów)								
	8) T - turystyczno-gastronomiczny: 207 000 PLN (18 programów)								
9) Z - medyczno-społeczny: 69 000 PLN (6 programów)									
10) S – artystyczny: 92 000 PLN (8 programów)									
Wymagany wkład własny beneficjenta									

¹ Obszary kształcenia wskazano w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012, poz. 7, z późn. zm.). Podane wartości alokacji na poszczególne obszary kształcenia stanowią wielokrotność kwoty przeznaczanej na opracowanie jednego programu nauczania dla kwalifikacyjnego kursu zawodowego w odniesieniu do liczby zaplanowanych do opracowania programów w ramach danego obszaru kształcenia. Obszary A i M podzielone zostały na dwie części (odpowiednio 33 i 32 oraz 21 i 22 programy) z uwzględnieniem kolejnych kwalifikacji ujętych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach w Tabeli 1. Wykaz kwalifikacji oraz ich powiązania z zawodami i efektami kształcenia uporządkowane narastająco według oznaczeń kwalifikacji w ramach danego obszaru kształcenia, dla których ww. klasyfikacja zawodów przewiduje możliwość prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

TAK		NIE	-	Minimalny udział wkładu własnego w finansowaniu wydatków kwalifikowalnych projektu	..... %
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach konkursu	Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych; opracowanie modelowych programów kursów umiejętności zawodowych; opracowanie przykładowych programów kursów kompetencji ogólnych; opracowanie kursów multimedialnych umożliwiających prowadzenie części teoretycznej kursów dla osób dorosłych z wykorzystaniem metod i technik kształcenie na odległość.				
ZAKŁADANE EFEKTY KONKURSU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI					
WSKAŹNIKI REZULTATU					
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika				
	W podziale na ² :		Ogółem w projekcie		
	Kobiety	Mężczyzn			
1. Odsetek szkół i placówek prowadzących pozaszkolne formy kształcenie dorosłych, które stosują modelowe programy nauczania dla kursów opracowanych w Programie	10%				
WSKAŹNIKI PRODUKTU					
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika				
	W podziale na ³ :		Ogółem w projekcie		
	Kobiety	Mężczyzn			
1. Liczba kursów dla osób dorosłych, dla których opracowano modelowe programy nauczania	222				
2. Liczba opracowanych multimedialnych kursów do kształcenia ustawicznego	0				
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW					
KRYTERIA WARUNKUJĄCE (dotyczy konkursów z etapem preselekcji)					

² Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia, typu projektów przewidzianych do realizacji w ramach konkursu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekty mają rozwiązać lub złagodzić.

³ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia, typu projektów przewidzianych do realizacji w ramach konkursu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekty mają rozwiązać lub złagodzić.

Uzasadnienie:			
Uzasadnienie:			
KRYTERIA DOSTĘPU			
1. Beneficjentem projektu jest podmiot publiczny lub niepubliczny posiadający doświadczenie w tworzeniu szkolnych programów nauczania dla zawodów i/lub programów kursów zawodowych pozwalających na uzyskanie formalnych kwalifikacji. Beneficjent w ostatnich pięciu latach opracował co najmniej dziesięć szkolnych programów nauczania lub opracował co najmniej trzy programy kwalifikacyjnych kursów zawodowych od momentu wprowadzenia do ustawy o systemie oświaty możliwości organizacji kwalifikacyjnych kursów zawodowych. .			
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu zapewnienie jak najwyższej, jakości modelowych programów dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych przez podmioty mające doświadczenie w tym zakresie. Zapewnienie jak najwyższej, jakości wypracowanych produktów ma również zapewnić wysoki poziom kwalifikacyjnych kursów zawodowych przewidzianych do realizacji w ramach RPO.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
2. Okres realizacji projektów nie może być dłuższy niż 1,5 roku (tj. 18 miesięcy).			
Uzasadnienie:	W ramach działań zaplanowanych w RPO przewidziana jest organizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego (kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz kursów umiejętności zawodowych) Realizacja tych kursów przez szkoły i innych organizatorów kształcenia w formach pozaszkolnych będzie możliwa z wykorzystaniem wypracowanych w bieżącym konkursie modelowych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Wskazany w kryterium termin 1,5 roku na realizację projektów jest okresem niezbędnym dla opracowania i ewentualnej korekty wypracowanych produktów, zapewniając przy tym optymalny czas na ich pełne wykorzystanie po tym terminie w ramach działań przewidzianych w RPO.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
3. Projekt obejmuje opracowanie modelowych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych (KKZ) do realizacji w formie stacjonarnej, z uwzględnieniem wszystkich niepowtarzających się kwalifikacji z danego obszaru kształcenia zawodowego wymienionego w kryterium dostępu nr 10, dla których przewidziano możliwość prowadzenia KKZ. Obszary kształcenia zawodowego oraz kwalifikacje określa załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji			

Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu zapewnienie oferty modelowych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych w podstawowej formie ich realizacji (w formie stacjonarnej). Po reformie szkolnictwa zawodowego wprowadzonej w 2012 r. stworzono możliwość zdobycia pojedynczej kwalifikacji w zakresie danego zawodu, co nie było możliwe uprzednio. W perspektywie finansowej 2007-2013 w żadnym z projektów nie zostały opracowane modelowe programy nauczania dla poszczególnych kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach. Tym samym zasadne jest przygotowanie modelowych programów nauczania dla poszczególnych kwalifikacji, co usprawni proces organizacji i uruchomienia kursów podmiotom uprawnionym do ich prowadzenia. Modelowe programy nauczania mogą być opracowane dla danej kwalifikacji wyłącznie raz. Zapewnienie opracowania programu nauczania dla każdej niepowtarzającej się kwalifikacji ma na celu uniknięcie podwójnego finansowania. Ponadto kryterium ma na celu w połączeniu z kryterium dostępu nr 9 oraz podziałem alokacji na konkurs na poszczególne obszary kształcenia zawodowego, wyłonienie wyłącznie jednego, najwyżej ocenionego projektu w ramach danego obszaru kształcenia zawodowego. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której dofinansowanie otrzymałoby kilka projektów zakładających opracowanie tych samych modelowych programów nauczania.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
4. Projekt zakłada opracowanie modelowych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych we współpracy z co najmniej jednym podmiotem z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.			
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu wdrożenie zapisów Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, która wyraźnie podkreśla potrzebę nawiązywanie dialogu z pracodawcami oraz inspirowanie przedsiębiorców do włączania się w proces kształcenia zawodowego. Aktywne zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w proces tworzenia	Stosuje się do typu/typów (nr)	

	modelowych programów nauczania z pewnością przyczyni się do podniesienia ich jakości i efektywności. Poprzez otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe należy rozumieć pracodawców, przedsiębiorców, stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze, organizacje pracodawców. „ Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje współautorstwo programów nauczania dla kursów.		
5. Modelowe programy nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych spełniają wymagania określone w: - rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. 2012, poz. 186 z późn. zm.), - rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach. (Dz. U. 2012, poz. 184. z późn. zm.), - rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu . (Dz. U. 2010, nr 244, poz. 1626).			
Uzasadnienie:	Opracowane w konkursie modelowe programy nauczania, aby mogły zostać wykorzystane przez szkoły, muszą być zgodne z obowiązującym prawem oświatowym.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
6. Modelowy program nauczania dla kwalifikacyjnego kursu zawodowego umożliwia wydzielenie z tego programu samodzielnych programów nauczania dla kursów umiejętności zawodowych obejmujących poszczególne części danej kwalifikacji, dla których program kursu powinien wskazywać rekomendowaną liczbę godzin.			
Uzasadnienie:	Konkurs ma na celu zwiększenie oferty krótszych, elastycznych form kształcenia dla dorosłych, co umożliwi zwiększenie dostępu osób dorosłych do pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego. Konkurs realizuje wskaźnik PO WER „Liczba kursów dla osób dorosłych, dla których opracowano modelowe programy kursu”. Kryterium ma na celu zapewnienie wyodrębnienia części kwalifikacji wraz ze wskazaną liczbą godzin, co jest istotne ze względu na działania planowane w zakresie kształcenia zawodowego w ramach RPO.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
7. Opracowane modelowe programy nauczania dla KKZ powinny uzyskać recenzje dwóch niezależnych specjalistów z danego obszaru zawodowego. Projekt zakłada ewentualną modyfikację modelowych programów nauczania dla KKZ uwzględniającą ww. recenzje			

Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu weryfikację poprawności opracowanych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz wskazanie zapisów wymagających ewentualnej korekty. Poprzez dwóch niezależnych specjalistów należy rozumieć: 1) nauczyciela uczącego w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację lub nauczyciela konsultanta w zakresie kształcenia zawodowego oraz 2) przedstawiciela pracodawców właściwego dla danego zawodu. Osoby te nie mogą być związane stosunkiem pracy z beneficjentem, jak również nie mogą być współautorami programów nauczania dla kursów.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
8. Po opracowaniu w projekcie modelowych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych, oraz uwzględnieniu wniosków płynących z recenzji beneficjent zobowiązany jest poddać opracowane programy przeglądowi, którego dokonają eksperci ds. kształcenia zawodowego wyłonieni przez IP. W przypadku ewentualnych uwag ekspertów beneficjent zobowiązany jest do zmodyfikowania modelowych programów nauczania zgodnie z zaleceniami ekspertów.			
Uzasadnienie:	Przeglądu dokonają eksperci ds. kształcenia zawodowego wyłonieni przez IP w odrębnym trybie. Beneficjenci są zobowiązani do umieszczenia we wniosku o dofinansowanie deklaracji poddania opracowanych programów przeglądowi oraz uwzględnienia wniosków płynących z przeglądu. Jednocześnie beneficjenci zobowiązują się do zaplanowania w harmonogramie projektu ww. działań. Przegląd trafności rozwiązań wszystkich modelowych programów nauczania dla kwalifikacyjnych kursów zawodowych wypracowanych przez beneficjenta w ramach projektu jest niezbędny dla zapewnienia wysokiej jakości tych programów oraz weryfikacji ich zgodności z prawem oświatowym.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
9. Koszt opracowania jednego kwalifikacyjnego kursu zawodowego nie może być większy niż 11 500 zł, niezależnie od formy lub form jego realizacji (stacjonarny i/lub zaoczny).			

Uzasadnienie:	Przyjęto, że koszt wypracowania jednego programu kursu kwalifikacyjnego nie może przekraczać 11 500 zł, z uwzględnieniem kosztów pośrednich. Alokacja na konkurs jest uzależniona od wartości kosztu jednostkowego jednego programu kursu kwalifikacyjnego oraz wysokości wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia (222 kwalifikacyjnych kursów zawodowych). Na podstawie dotychczasowych doświadczeń beneficjentów realizujących projekty systemowe w zakresie tworzenia dokumentacji programowej dla kształcenia zawodowego przyjęto, że do opracowania jednego programu nauczania należy zaangażować min. 3 osoby. Koszt opracowania obejmuje wynagrodzenie tych osób, jak również koszt uzyskania 2 recenzji oraz koszty pośrednie (15%). Tym samym wartość projektu może stanowić wyłącznie wielokrotność ww. kwoty uzależnionej od liczby zaplanowanych do opracowania kwalifikacyjnych kursów zawodowych dla osób dorosłych w ramach jednego obszaru.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
10. Maksymalna wartość projektu w każdym z 10 obszarów kształcenia zaplanowanych do realizacji w ramach konkursu to: 1) A - administracyjno-usługowy (I): 391 000 PLN (34 programy) 2) A - administracyjno-usługowy (II): 368 000 PLN (32 programy) 3) B – budowlany: 379 500 PLN (33 programy) 4) E - elektryczno-elektroniczny: 333 500 PLN (29 programów) 5) M - mechaniczny i górnictwo-hutniczy (I): 241 500 PLN (21 programów) 6) M - mechaniczny i górnictwo-hutniczy (II): 230 000 PLN (20 programów) 7) R - rolniczo-leśny z ochroną środowiska: 241 500 PLN (21 programów) 8) T - turystyczno-gastronomiczny: 207 000 PLN (18 programów) 9) Z - medyczno-społeczny: 69 000 PLN (6 programów) 10) S – artystyczny: 92 000 PLN (8 programów)			
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu wyłonienie wyłącznie jednego projektu, najwyżej ocenionego, w danym obszarze kształcenia zawodowego. Pozwoli to uniknąć wielokrotnego sfinansowania modelowych programów nauczania dla	Stosuje się do typu/typów (nr)	

	tych samych kwalifikacji. Maksymalna wartość projektu stanowi wielokrotność kwoty przeznaczonej na opracowanie jednego programu nauczania dla kwalifikacyjnego kursu zawodowego w odniesieniu do liczby zaplanowanych do opracowania programów w ramach danego obszaru kształcenia.		
KRYTERIA PREMIUJĄCE			
	1. Modelowy program nauczania dla kwalifikacyjnego kursu zawodowego wskazuje te treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i nie stanowią części praktycznej danego kursu.	WAGA	10
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu premiowanie projektów, w których wskazano elementy kształcenia teoretycznego, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
	2. Projekt zakłada opracowanie modelowych programów nauczania dla wszystkich kwalifikacyjnych kursów zawodowych w jednym obszarze kształcenia zawodowego, o których mowa w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia z 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych. (Dz. U. 2012, poz. 186, z późn. zm.) zarówno w formie stacjonarnej jak i zaocznej.	WAGA	10
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu premiowanie projektów, które wypracują kompleksowe rozwiązania rozumiane jako opracowanie każdego jednostkowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego do realizacji również w formie zaocznej.	Stosuje się do typu/typów (nr)	
KRYTERIA STRATEGICZNE (dotyczy konkursów z etapem oceny strategicznej)			
Uzasadnienie:			
ELEMENTY KONKURSU (weryfikacja fiszki projektowej, preselekcja, ocena formalna, ocena merytoryczna, ocena formalno-merytoryczna, ocena strategiczna)			
1. Ocena formalna			
2. Ocena merytoryczna			

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych
Cel szczegółowy	Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług z zakresu całościowego doradztwa edukacyjno-zawodowego
Działanie / Poddziałanie	Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Wypracowanie ramowych programów i rozwiązań organizacyjnych w zakresie realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty, w tym: • opracowanie standardów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego, uwzględniających potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół i placówek, we współpracy z kluczowymi interesariuszami, tj. przedstawicielami szkół i placówek, organów prowadzących, pracodawców i związków zawodowych, instytucji rynku pracy (określenie rekomendowanej tematyki zajęć edukacyjnych, proponowanych narzędzi i metod pracy, oczekiwanych efektów usług doradczych) • przygotowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych w zakresie funkcjonowania wewnętrznych systemów doradztwa, z uwzględnieniem współpracy wszystkich osób mających wpływ na efektywność doradztwa w szkole
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ⁴	Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wskazuje placówki doskonalenia nauczycieli jako instytucje, do zadań których należy m. in. podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek (art. 77a, ust. 1a). Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej jest państwową jednostką budżetową podległą i finansowaną przez Ministra Edukacji Narodowej oraz pełni funkcję centralnej, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnopolskim zasięgu działania. Celem działania Ośrodka jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz rozwoju systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego. Zgodnie ze Statutem Ośrodka do jego zadań należy m.in.: • inicjowanie, projektowanie, wdrażanie i promowanie innowacyjnych rozwiązań dotyczących kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym kształcenia na odległość oraz doradztwa edukacyjno-zawodowego; • współpraca z partnerami krajowymi i zagranicznymi na rzecz podnoszenia jakości rozwoju i promocji kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz

⁴ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

	doradztwa edukacyjno-zawodowego.				
	W projekcie zainicjowane będą działania, w ramach których zostaną zaprojektowane innowacyjne rozwiązania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego, które po zakończeniu projektu znajdą zastosowanie w polityce oświatowej państwa w obszarze przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. Rozwiązania przewidziane do wypracowania w projekcie powstaną we współpracy z partnerami krajowymi właściwymi dla problematyki doradztwa edukacyjno-zawodowego.				
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X	
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	07.2015				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	09.2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	12.2017	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	ogółem
-	565 000	2 000 000	1 526 927	-	4 091 927
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK			NIE	x	
Szacowany wkład UE (PLN)					
3 448 676					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ⁵					
Projekt będzie realizowany w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministra właściwego ds. oświaty i wychowania. Na mocy ustawy o systemie oświaty Minister Edukacji Narodowej jest odpowiedzialny m.in. za zapewnienie uczniom możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia. W ramach projektu pozakonkursowego zakłada się wypracowanie ramowych programów doradztwa edukacyjno-zawodowego dla wszystkich typów szkół oraz modelowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnętrznych systemów doradztwa, mających kluczowe znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, co jest zgodne z zasadami realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020. Wyniki wielu badań i analiz (m.in. Czepiel A.P, <i>Dlaczego należy zwiększyć efektywność doradztwa zawodowego</i>					

⁵ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

w *polskich szkołach*, Forum Obywatelskiego Rozwoju 2013) wskazują, że skutecznie prowadzone zajęcia z doradztwa zawodowego motywują do nauki i mogą zapobiec nieprzemyślanym decyzjom dotyczącym dalszej ścieżki edukacji i kariery, co ma znaczenie przy dzisiejszym wysokim bezrobociu wśród ludzi młodych. W Wielkiej Brytanii potencjalne straty dla gospodarki spowodowane nieprzemyślanymi wyborami edukacji i zawodu zostały oszacowane na 200 milionów funtów rocznie. Dane empiryczne pokazują, że w krajach, w których szkolne doradztwo zawodowe jest na wysokim poziomie, stopa zatrudnienia wśród młodych jest na wyższym poziomie niż w Polsce. Zdaniem badaczy efektywne doradztwo zawodowe w Polsce mogłoby spowodować zgodny z zapotrzebowaniem gospodarki i rozkładem predyspozycji wzrost zainteresowania różnorodnymi ścieżkami kształcenia, innymi niż oparta na liceum ogólnokształcącym i studiach humanistycznych.

Konieczność wsparcia rozwoju doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach została uwzględniona w przyjętych przez Rząd RP *Strategii Rozwoju Kraju 2020* oraz *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030*. Pozostałe rządowe strategie rozwoju wskazują na wpływ efektywnego doradztwa zawodowego na rozwój społeczno-gospodarczy. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL) wspieranie osób młodych w znalezieniu pierwszej pracy oznaczać musi wsparcie dla rozwoju doradztwa zawodowego (str. 56). Również Dokument Implementacyjny do SRKL zakłada, że przygotowanie uczniów i absolwentów szkół do wyboru kierunku dalszego kształcenia lub ścieżki kariery zawodowej, w tym również do podejmowania decyzji o powrocie do nauki, wymagać będzie intensyfikacji działań w zakresie wsparcia doradztwa edukacyjno-zawodowego świadczonego w szkołach i placówkach systemu oświaty, wybór ścieżki edukacyjnej ma bowiem znaczący wpływ na funkcjonowanie absolwentów na rynku pracy i w społeczeństwie obywatelskim.

Potwierdzają to zapisy Umowy Partnerstwa (str. 143), zgodnie z którą *proponowana propozycja rozwiązania problemu niedostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy jest spójna z rekomendacjami SRK 2020 dotyczącymi głównie podwyższania kompetencji miękkich, ścisłych i umiejętności praktycznych młodych ludzi, a także wprowadzeniu systemu doradztwa zawodowego i zmian strukturalnych w systemie edukacji*.

Potwierdzenie słuszności kierunku interwencji publicznej w tym obszarze odnaleźć można również w dokumencie strategicznym, jakim jest *Perspektywa uczenia się przez całe życie*, która przewiduje rozwój poradnictwa edukacyjnego i zawodowego przez całe życie poprzez poprawę jakości usług świadczonych w ramach poradnictwa edukacyjnego i zawodowego. Poprawa ta zakłada konieczność standaryzacji usług z zakresu doradztwa zawodowego, jaką bez wątpienia będą ramowe programy doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Zastosowanie trybu pozakonkursowego dla działań mających na celu opracowanie tych programów jest zgodne z zasadami wyboru projektów określonymi w Umowie Partnerstwa. Działania te mają charakter koncepcyjny i polegają na identyfikacji, wypracowaniu, testowaniu, a docelowo na trwałym wdrożeniu określonych rozwiązań przyczyniających się do zwiększenia efektywności polityki publicznej w obszarze doradztwa zawodowego. W konsekwencji wpłyną one na usprawnienie ram prawnych i organizacyjnych polityki oświatowej w tym zakresie prowadząc do systemowego uregulowania kwestii doradztwa zawodowego na poszczególnych etapach edukacyjnych.

Art. 77a ust. 1a i 1b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357 z dnia 16 marca 2015) na placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu centralnym nałożył podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie zawartym w statucie danej placówki. Na rzecz kształcenia zawodowego placówką doskonalenia jest KOWEZiU, gdzie statut tej placówki nadany zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej nakłada zadania związane z przygotowaniem projektów podstaw programowych oraz programów nauczania, a także przygotowywanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

W projekcie KOWEZiU zostaną opracowane, ramowe programy doradztwa edukacyjno-zawodowego, obejmujące określenie tematyki zajęć edukacyjnych, w tym obowiązkowych treści, które powinny być realizowane w poszczególnych latach nauki w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, zasadniczej szkole zawodowej, technikum oraz szkołach dla dorosłych. Tym samym wypracowane w tym typie operacji programy i rozwiązania organizacyjne będą miały cechy podstawy programowej doradztwa zawodowego, za której określenie będzie docelowo odpowiedzialny minister ds. oświaty i wychowania. Docelowo zostaną one wdrożone do przepisów prawa oświatowego.

Rozpiętość proponowanego wsparcia polityki publicznej państwa, obejmująca swym zakresem wszystkie grupy wiekowe bezpośrednio i jednoznacznie wpisuje się w realizację Celu szczegółowego 5 Priorytetu Inwestycyjnego 10iii PO WER: *Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług z zakresu całonocnego doradztwa edukacyjno-*

zawodowego.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Zasadniczym założeniem interwencji publicznej jest stworzenie ram efektywnego funkcjonowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty.

Obecnie obowiązujące ramy prawne nakładają na gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne obowiązek realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego w ramach udzielanej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Minister Edukacji Narodowej rozporządzeniem z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U 2013r poz. 532), określił, że w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana m.in. w formie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej. W przepisach tych zostały określone zadania doradcy zawodowego, nie zdefiniowano jednak treści, jakie powinny być obowiązkowo realizowane na zajęciach związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym. Jednocześnie, w odniesieniu do kadry prowadzącej takie zajęcia rozporządzenie stanowi, iż w przypadku braku doradcy zawodowego w szkole lub placówce, dyrektor szkoły lub placówki wyznacza nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistę planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. W praktyce oznacza to, że osoby wskazane przez dyrektora szkoły nie zawsze mają wystarczającą wiedzę na temat tego, jakie treści, kiedy i w jaki sposób należy realizować w ramach zajęć związanych z wyborem zawodu i kierunku kształcenia. Potwierdzona badaniami praktyka wskazuje na potrzebę podjęcia pilnej interwencji w tym obszarze.

Dotychczasowa interwencja w ramach PO KL pozwoliła na wypracowanie programów zewnętrznego wsparcia doradztwa zawodowego, obecnie powinny zostać wypracowane standardy realizacji doradztwa zawodowego do wdrożenia bezpośrednio we wszystkich typach szkół, na które ww. rozporządzenie nałożyło obowiązek prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego.

W PO WER zostaną zatem wypracowane instrumenty, które będą wykorzystywane do prowadzenia doradztwa w szkołach na poszczególnych etapach edukacyjnych. W odróżnieniu od PO KL nie będą one zatem dotyczyły zewnętrznego wsparcia szkół, ale realizacji wewnątrzszkolnych systemów doradztwa w szkołach.

Ramowe programy doradztwa edukacyjno-zawodowego dla każdego poziomu edukacyjnego oznaczają określenie celów i tematyki zajęć edukacyjnych (obowiązkowych treści, które powinny zostać realizowane w poszczególnych latach nauki), proponowanych narzędzi i metod pracy oraz oczekiwanych efektów działań doradczych (kompetencji uczniów uzyskanych na zajęciach związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym). Tym samym programy te będą miały cechy podstawy programowej doradztwa zawodowego i po ich przetestowaniu pod kątem poprawności merytorycznej w wybranych do testowania szkołach, zostaną przyjęte do realizacji we wszystkich szkołach z uwzględnieniem poziomów edukacyjnych.

Wartością dodaną tych programów będzie budowanie pozytywnych postaw wobec kształcenia zawodowego, rozwijanie potrzeby kształcenia ustawicznego i nawyku uczenia się przez całe życie, co jest szczególnie istotne w kontekście podkreślanej w Umowie Partnerstwa konieczności przeciwdziałania bezrobociu wśród młodych ludzi. Dla zwiększenia skuteczności wdrażania wspomnianych programów zostaną przygotowane wzorcowe rozwiązania organizacyjne w zakresie funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa, z uwzględnieniem współpracy wszystkich osób mających wpływ na efektywność doradztwa w szkole oraz zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Programy oraz wzorcowe rozwiązania organizacyjne będą wypracowane we współpracy z otoczeniem szkół i placówek, tj. przez zespoły ekspertów, w skład których będą wchodzić m.in. przedstawiciele szkół i placówek, ich organów prowadzących, szkół wyższych, pracodawców, związków zawodowych i instytucji rynku pracy. Udział pracodawców będzie realizacją wskazań Umowy Partnerstwa dotyczących ukierunkowania działań na inspirowanie pracodawców do włączania się w realizację doradztwa zawodowego w szkołach.

Powyższe działania zaplanowano do realizacji w następujących etapach:

- rekrutacja zespołu ekspertów, w skład którego będą wchodzić m.in. przedstawiciele szkół i placówek, organów prowadzących, środowiska akademickiego, pracodawców, związków zawodowych i instytucji rynku pracy (II połowa 2015 r.)

- rekrutacja zespołów autorów (II połowa 2015 r.)
- tworzenie rekomendacji dotyczących kierunków zmian w systemie doradztwa zawodowego (II połowa 2015 r.)
- przygotowanie ramowych programów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego uwzględniających potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół (2016 r.)
- testowanie ramowego programu doradztwa w wybranych szkołach (2016-2017)
- przygotowanie programu preorientacji zawodowej dla przedszkoli (2016 r.)
- przygotowanie programu orientacji zawodowej dla szkół podstawowych (2016 r.)
- przygotowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa (I połowa 2017 r.)
- organizacja seminariów wdrożeniowych dla przedstawicieli organów prowadzących szkoły (2017 r.).

Najważniejsze zdarzenia wpływające na efektywną realizację kolejnych etapów projektu (*kamienie milowe*)

- utworzenie zespołu ekspertów ds. opracowania rekomendacji kierunków zmian w systemie doradztwa zawodowego (ok. 36 osób) – do października 2015 r.
- utworzenie podzespołów złożonych z ekspertów konsultujących opracowanie programów preorientacji zawodowej i orientacji zawodowej oraz ramowych programów doradztwa edukacyjno-zawodowego, (3 podzespoły: 1) edukacja przedszkolna oraz I i II etap edukacyjny 2) gimnazjum 3) szkoły ponadgimnazjalne) – do października 2015 r.
- utworzenie 8 zespołów autorów programów dla poszczególnych etapów edukacyjnych w różnych typach szkół – do grudnia 2015 r.,
- wypracowanie rekomendacji dotyczących kierunków zmian w systemie doradztwa zawodowego – do grudnia 2015 r.
- wypracowanie programów preorientacji i orientacji zawodowej oraz ramowych programów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego uwzględniających potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych oraz w różnych typach szkół i placówek – do grudnia 2016 r.
- przekazanie wybranym szkołom ramowego programu doradztwa do testowania – do września 2016 r.
- wypracowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa – do czerwca 2017 r.
- seminaria wdrożeniowe dla przedstawicieli organów prowadzących szkoły i placówki – do grudnia 2017 r. (16 seminariów dla powiatów i 80 seminariów dla gmin).

Dla zapewnienia spójności wszystkich wypracowanych programów i rozwiązań organizacyjnych, w tym ramowych programów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego, programów preorientacji i orientacji zawodowej oraz wzorcowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa oraz biorąc pod uwagę sukcesywność podejmowanych w projekcie działań oraz kompleksowy charakter wypracowywanych rozwiązań niezbędne jest zapewnienie ponad 2-letniego okresu realizacji projektu.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

Zgodnie z Umową Partnerstwa (str. 143) działania w latach 2014-2020 będą koncentrować się na poprawie jakości, dostępności, efektywności i innowacyjności dobrego kształcenia na wszystkich etapach edukacji z uwzględnieniem osiągnięć i dobrych praktyk, które zostały wypracowane i przetestowane w poprzednich okresach programowania, przy zachowaniu komplementarności wsparcia na poziomie krajowym i regionalnym z uwzględnieniem priorytetów, wyników badań i ewaluacji oraz zróżnicowanych potrzeb interesariuszy systemu.

Logika interwencji w obszarze doradztwa zawodowego w systemie oświaty podejmowanej w ramach PO KL i planowanej w ramach PO WER oraz RPO na lata 2014-2020 jest konsekwentnie zachowywana, a kolejne projekty, w tym te planowane w ramach PO WER, nie powielają tych samych działań.

W ramach projektu **Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji**

edukacyjno-zawodowej (PO KL), zrealizowanego przez KOWEziU, opracowano system wsparcia szkół w realizacji doradztwa zawodowego, który opiera się na zaangażowaniu zewnętrznych instytucji, w tym również instytucji spoza systemu oświaty. Działania w tym zakresie mają podnieść jakość doradztwa realizowanego obecnie w szkołach. Chodzi zatem o wsparcie procesu. Model ten został zamieszczony w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 jako rekomendowany sposób zewnętrznego wsparcia doradztwa w ramach RPO. W projekcie pilotażowo wdrożono również regionalny system informacji edukacyjno-zawodowej obejmujący jedno województwo, wykorzystywany obecnie w projekcie *Edukacja dla pracy*, w którym przygotowywana jest przykładowa informacja zawodowa dotycząca poszczególnych województw. Zostanie ona udostępniona regionom zainteresowanym zwiększaniem dostępu do tego typu informacji na swoim obszarze w ramach projektów RPO dotyczących doradztwa w latach 2014-2020.

Dodatkowo, w ramach projektu **Edukacja dla pracy – etap 1 i 2** (PO KL), realizowanego przez KOWEziU, przygotowano program szkoleń, w oparciu o który od października 2014 r. prowadzone są szkolenia w gimnazjach dotyczące diagnozy stanu doradztwa w szkole oraz wykorzystania dostępnych narzędzi dla doradców. Szkoleniem zostali objęci nie tylko doradcy, ale i dyrektorzy szkół, którzy są odpowiedzialni za działania szkoły w obszarze przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku dalszego kształcenia. W projekcie tym opracowano również propozycję ramowego programu studiów podyplomowych z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, możliwego do wykorzystania w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020.

MEN dostrzega przy tym konieczność docelowego systemowego uregulowania kwestii doradztwa zawodowego na poszczególnych etapach edukacyjnych, dlatego w ramach **PO WER** przewidziano wypracowanie ramowych programów doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz rozwiązań organizacyjnych, które wejdą na stałe do systemu doradztwa zawodowego.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Warunkiem skutecznego wdrożenia wypracowanych rozwiązań będzie ich ujęcie w przepisach prawa oświatowego. W obecnym stanie prawnym zajęcia związane z wyborem zawodu i kierunku kształcenia organizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzą doradcy zawodowi, wychowawcy i inni specjaliści na podstawie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa. Przepisy nie określają jednak szczegółowych wymagań w zakresie celów i tematyki zajęć edukacyjnych, stosowanych narzędzi i metod pracy oraz oczekiwanych efektów prowadzonych zajęć. Tym samym dzięki podjęciu interwencji w tym obszarze szkoły objęte obowiązkiem realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz ich organy prowadzące uzyskają konkretne wytyczne w postaci opracowanych standardów oraz wzorcowych rozwiązań organizacyjnych. Szczególnie istotne będzie zatem dotarcie do jednostek samorządu terytorialnego prowadzących szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne z informacją o możliwych sposobach wdrożenia przykładowych rozwiązań.

Niezbędne będzie także uwzględnienie w pracach nad standardami zróżnicowanych potrzeb interesariuszy. Konieczne jest zaangażowanie środowisk z otoczenia szkół i placówek aby doradztwo zawodowe odpowiadało na potrzeby rynku pracy, było zgodne z potrzebami i możliwościami realizacji w szkołach oraz z najnowszymi osiągnięciami nauk pedagogicznych w obszarze doradztwa zawodowego. W ramach projektu zostanie powołany zespół ekspercki, w skład którego będą wchodzić eksperci o wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu (zarówno teoretycy i praktycy, przedstawiciele m.in. środowisk akademickich, szkół i placówek, organów prowadzących, pracodawców, związków zawodowych i instytucji rynku pracy). Równolegle wypracują oni ramowe programy dla poszczególnych etapów edukacyjnych, zapewniając przy tym kontynuację i komplementarność treści w kolejnych etapach edukacyjnych. Takie rozwiązanie umożliwi wprowadzenie wypracowanych programów do przepisów prawnych (rozporządzenie) i wdrożenie do praktyki szkolnej.

Na potrzebę przygotowania programów doradztwa zawodowego wskazują rekomendacje dotyczące wykorzystania środków UE na lata 2014-2020 przygotowane przez Krajową Izbę Gospodarczą - największą niezależną organizację biznesu w Polsce, reprezentującą największą liczbę przedsiębiorców. Zgodnie z ww. rekomendacjami, wsparcia finansowego wymaga m.in. opracowanie programów doradztwa zawodowego na pełną ścieżkę edukacyjną od szkoły podstawowej do uzyskania pełnoletności lub ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

W projekcie zaplanowano ponad 2-letni okres realizacji ze względu na złożoność procesu wypracowania wzorcowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa w powiązaniu ze standardami realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz programami preorientacji i orientacji

zawodowej z uwzględnieniem rekomendacji dotyczących kierunków zmian w systemie doradztwa zawodowego.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Po zrealizowaniu z sukcesem projektu w latach 2015-2017, w wyniku którego powstaną standardy realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego, programy preorientacji i orientacji zawodowej oraz towarzyszące im wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa, planowane jest przygotowanie kadry doradców edukacyjno-zawodowych do wdrożenia wypracowanych rozwiązań, w tym:

- przygotowanie kadry trenerów, którzy będą prowadzili szkolenia dla osób realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach,
- przygotowanie kadry osób realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty do stosowania nowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w pracy z uczniami i dorosłymi, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań zintegrowanego systemu kwalifikacji.

Biorąc pod uwagę zidentyfikowane potrzeby, w tym rekomendacje pracodawców, wskazane jest udostępnienie na terenie publicznej różnego rodzaju zasobów związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym, w tym narzędzi diagnostycznych, materiałów dla doradców zawodowych, materiałów promocyjnych; danych z badań rynku pracy. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom w ramach PO WER zostaną przygotowane e-zasoby do doradztwa zawodowego dla różnych grup wiekowych, przedstawiające kompleksową informację zawodoznawczą, które będą dostępne nie tylko dla specjalistów, ale również do samodzielnego wykorzystania przez uczniów, ich rodziców i inne osoby dorosłe. W ramach tych zasobów powstaną również materiały dla dzieci zapoznające ich ze światem zawodów, co wynika z potrzeby zapewnienia całościowego doradztwa zawodowego już od wczesnych etapów edukacyjnych. Zasoby te zostaną udostępnione częściowo w formie publikacji, jak również w wersji online – na przygotowanym w ramach PO KL w projekcie „Edukacja dla pracy” portalu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Rozwój takiego portalu jest zgodny z kierunkiem polityki oświatowej państwa określonym przez Ministra Edukacji Narodowej i znajduje się na liście działań priorytetowych związanych z reformą kształcenia zawodowego w Polsce.

Planowane do opracowania zasoby doradztwa nie będą powielają już istniejących materiałów i narzędzi, zostaną bowiem przygotowane jako obudowa do opracowywanych w ramach PO WER ramowych programów doradztwa. Tym samym wszystkie szkoły uzyskają nie tylko wzorcowe programy realizacji doradztwa, ale również konkretne narzędzia i materiały do ich realizacji. Co więcej zasoby te będą dostosowane każdorazowo do poszczególnych grup wiekowych odbiorców – dzieci, młodzieży i dorosłych, udostępnione w multimedialnej, interaktywnej wersji i ściśle powiązane z treściami zawartymi w ramowych programach doradztwa zawodowego. Zasoby doradztwa będą opracowane we współpracy z instytucjami rynku pracy, w tym z OHP.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ⁶		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Odsetek szkół i placówek dla młodzieży i dorosłych, w których funkcjonuje doradztwo edukacyjno-zawodowe zgodnie z wypracowanymi wzorcami			0,1%

⁶ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ⁷		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. liczba wypracowanych ramowych programów doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz rozwiązań organizacyjnych			5
2. liczba programów preorientacji zawodowej dla przedszkoli			1
3. liczba programów orientacji zawodowej dla szkół podstawowych			2
4. liczba wzorcowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa			5
5. Liczba przedstawicieli organów prowadzących szkoły (jst) objętych wsparciem z zakresu przygotowania do wdrożenia ramowych programów doradztwa.			1000
SZCZEGÓLNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
1.			
Uzasadnienie:			
2.			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			

⁷ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO

PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE

Tytuł lub zakres projektu	Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego Etap 1: Forum partnerów społecznych
Cel szczegółowy	Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania
Działanie / Poddziałanie	Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Wdrożenie mechanizmów strategicznej współpracy z przedstawicielami partnerów społecznych na rzecz dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, w tym: • Utworzenie zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych właściwi dla 25 grup zawodów, w ramach których, z udziałem przedstawicieli rad sektorywch, zostaną podjęte m.in. następujące działania: a. pozyskiwanie od rad sektorowych informacji na temat zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje (ustalenie potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów i kwalifikacji, w oparciu o które powinno być prowadzone kształcenie w szkołach zawodowych) b. wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego w danej branży/zawodzie szkolnictwa zawodowego (określenie pożądanych typów szkół oraz oczekiwanego profilu ich absolwentów) c. dokonanie przeglądu klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego pod kątem uwzględnienia oczekiwań partnerów społecznych właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego oraz przygotowanie wytycznych do zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego; • przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych w zawodach oraz innych treści kształcenia i szkolenia zawodowego, pod względem uwzględnienia oczekiwań pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym: a. modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach we współpracy z partnerami społecznymi, w tym pracodawcami, b. modyfikacja programów nauczania, planów nauczania, suplementów do dyplomów i kwalifikacji, uwzględniająca zmiany w podstawach programowych wprowadzone we współpracy z pracodawcami, c. monitorowanie procesu wdrażania zmodyfikowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach,

Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej			
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ⁸	Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wskazuje placówki doskonalenia nauczycieli jako instytucje, do zadań których należy m. in. podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek (art. 77a, ust. 1a). Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej jest państwową jednostką budżetową podległą i finansowaną przez Ministra Edukacji Narodowej oraz pełni funkcję centralnej, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnopolskim zasięgu działania. Celem działania Ośrodka jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz rozwoju systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego. Zgodnie ze Statutem Ośrodka do jego zadań należy m.in.: • inicjowanie, koordynowanie i promowanie działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego, w szczególności poprzez prowadzenie dialogu z pracodawcami, inspirowanie pracodawców do włączania się w proces kształcenia zawodowego; • wspieranie szkół i placówek w zakresie realizacji ich zadań w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym udostępnianie projektów podstaw programowych, przykładowych planów i programów nauczania oraz materiałów edukacyjnych, w formie papierowej i elektronicznej; • współpraca z partnerami krajowymi i zagranicznymi na rzecz rozwoju i promocji kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz doradztwa edukacyjno-zawodowego. W projekcie zainicjowane będą działania zmierzające do podjęcia dialogu społecznego, których efektem będą zmodernizowane projekty podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz zmodyfikowane suplementy do dyplomów i kwalifikacji. Rozwiązania przewidziane do wypracowania w projekcie powstaną we współpracy z partnerami społecznymi właściwymi dla problematyki objętej projektem.			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	07.2015			
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	09.2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	08.2017
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU				

⁸ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	ogółem
-	3 000 000	4 000 000	4 000 000	-	11 000 000
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK				NIE	x
Szacowany wkład UE (PLN)					
9 270 800					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ⁹					
Zastosowanie trybu pozakonkursowego jest spójne z zasadami wyboru projektów zawartymi w pkt 5.2 Umowy Partnerstwa, tj. występowania prawnego obowiązku realizacji określonych zadań przez dany podmiot wynikający z przepisów. Projekt będzie realizowany w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministra właściwego ds. oświaty i wychowania na mocy ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r Nr 256, poz.2572, ze zm.). Minister Edukacji Narodowej określa w drodze rozporządzenia m.in. klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego (art. 24), podstawę programową kształcenia w zawodach oraz ramowe plany nauczania (art. 22 ust. 2), a także wzory świadectw, dyplomów i innych druków szkolnych, w tym suplementów do dyplomów i kwalifikacji (art. 11 ust. 2). Zadania związane z przygotowaniem projektów podstaw programowych, związanych z nimi suplementów do dyplomów i kwalifikacji oraz przykładowych programów i planów nauczania realizuje Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, zgodnie ze statutem placówki. Charakter i cel projektu zaplanowanego do realizacji w trybie pozakonkursowym ma strategiczne znaczenie dla rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju. W Strategii Rozwoju Kraju 2020 (SRK) uznano za niezbędne wzbogacenie programów nauczania o nabywanie kompetencji i umiejętności potrzebnych w przyszłej pracy zawodowej. Poza koniecznością odpowiedniego dostosowania programów nauczania, SRK zakłada konieczność wprowadzenia nowego modelu kształcenia zawodowego opartego w większym stopniu na uczeniu się praktycznym i na elastycznych ścieżkach uczenia się, promocji kształcenia zawodowego i technicznego (str. 82). Tego typu działania nie będą możliwe bez dotarcia na szeroką skalę do środowisk pracodawców i pracobiorców reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego z ofertą podjęcia wspólnej inicjatywy. Również przyjęta przez Rząd Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030 zakłada konieczność włączenia pracodawców w system identyfikacji i prognozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy, stanowiących wytyczne dla szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie konstruowania przez nie oferty kształcenia (str. 86). Na niewystarczający stopień zaangażowania ze strony pracodawców w proces kształcenia zawodowego jako jeden z głównych problemów, które uniemożliwiają pełne wykorzystanie kapitału ludzkiego w Polsce wskazuje Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego (str.10) – SRKL. Dokument Implementacyjny do SRKL zakłada zatem modernizację treści i metod kształcenia zawodowego poprzez włączenie pracodawców w system identyfikacji					

⁹ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy oraz weryfikacji wymagań kwalifikacyjnych.

Kierunek ten potwierdzają zapisy Umowy Partnerstwa (str.145), zgodnie z którą włączenie pracodawców na poziomie centralnym w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania ma charakter strategiczny (włączenie w system identyfikacji potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych oraz udział w projektowaniu oferty kształcenia) oraz praktyczny (większe zaangażowanie w przygotowywanie programów nauczania oraz organizację kształcenia praktycznego dla uczniów). Zgodnie z UP pracodawcy będą również zaangażowani w proces modernizacji treści i metod kształcenia i szkolenia, a także identyfikację i prognozowanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy.

Zastosowanie trybu pozakonkursowego dla działań mających na celu identyfikację potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w zawodach szkolnictwa zawodowego we współpracy z partnerami społecznymi, a następnie dostosowanie głównych dokumentów regulujących system kształcenia zawodowego do wspólnie zidentyfikowanych potrzeb jest zgodne z zasadami wyboru projektów określonymi w Umowie Partnerstwa. Działania te mają charakter koncepcyjny i polegają na identyfikacji, wypracowaniu, a docelowo na trwałym wdrożeniu określonych rozwiązań przyczyniających się do zwiększenia efektywności polityki publicznej w obszarze dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. W konsekwencji wpłyną one na usprawnienie ram prawnych i organizacyjnych polityki oświatowej w tym zakresie prowadząc do systemowego uregulowania kwestii dopasowania umiejętności i kwalifikacji uczniów i absolwentów szkół zawodowych do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy.

Art. 77a ust. 1a i 1b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357 z dnia 16 marca 2015) na placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu centralnym nałożył podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie zawartym w statucie danej placówki. Minister Edukacji Narodowej placówce doskonalenia nauczycieli może powierzyć zadania związane z podnoszeniem jakości edukacji, w tym przypadku to jest zadanie wynikające z rozporządzenia z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli § 11 ust. 1 pkt 3. Na rzecz kształcenia zawodowego placówką doskonalenia jest KOWEziU, gdzie statut tej placówki nadany zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej nakłada zadania związane m. in. ze współpracą z partnerami krajowymi na rzecz podnoszenia jakości kształcenia zawodowego, opracowywaniem i udostępnianiem projektów podstaw programowych, przykładowych planów i programów nauczania oraz materiałów edukacyjnych (§6 ust. 1 pkt. 4, 10).

Projekt ma na celu dokonanie przeglądu i aktualizacji, we współpracy z partnerami społecznymi, klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (oferty kształcenia) oraz podstaw programowych (treści kształcenia) po to by dostosować kształcenie do potrzeb rynku pracy w tych dwóch kluczowych dokumentach programowych za jakie zgodnie z ustawą o systemie oświaty odpowiada minister ds. oświaty i wychowania.

Rozpiętość proponowanego wsparcia polityki publicznej państwa, obejmująca swym zakresem wszystkie zawody funkcjonujące w systemie szkolnictwa zawodowego oraz te, które w wyniku działań projektowych zostaną do tego systemu wprowadzone bezpośrednio i jednoznacznie wpisuje się w realizację Celu szczegółowego 1 Priorytetu Inwestycyjnego 10iv PO WER: Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Zasadniczym założeniem interwencji publicznej jest przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego i podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz dostosowanie tych dokumentów do potrzeb rynku pracy w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, jak również przygotowanie suplementów do dyplomów i kwalifikacji do zmodernizowanych podstaw.

Powyższe działania zaplanowano do realizacji w następujących etapach:

- rekrutacja 25 zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, samorządu gospodarczego, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych z udziałem przedstawicieli rad sektorowych (ok. 600 osób, średnio po 3 osoby dla zawodu) - II połowa 2015 r.

Zawody ujęte w podstawie programowej kształcenia w zawodach, podzielone na 8 obszarów kształcenia, przyporządkowane zostały do 25 zespołów w taki sposób, aby w każdym z nich znalazły się zawody o zbliżonych

lub wspólnych umiejętnościach i kwalifikacjach, a tym samym odzwierciedlały jak najlepiej potrzeby danej grupy zawodowej.

- organizacja pracy zespołów partnerów społecznych, w tym:

- opracowanie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje szkolnictwa zawodowego uwzględniające oczekiwania rynku pracy oraz informacje pozyskane w tym zakresie od przedstawicieli rad sektorowych, w oparciu o które powinno być prowadzone kształcenie w szkołach zawodowych - IV kwartał 2015 r. - II kwartał 2017 r. W pracach koncepcyjnych zostanie również wykorzystane europejskie narzędzie prognozowania zapotrzebowania na umiejętności w perspektywie krótko- i średnioterminowej EU Skills Panorama
- przegląd klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (oferty kształcenia) oraz podstaw programowych (treści kształcenia) pod kątem oczekiwań partnerów społecznych właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego - IV kwartał 2015 – II kwartał 2017 r.
- przygotowanie rekomendacji dotyczących zmian w klasyfikacji i podstawach programowych (dla 120 zawodów) w zakresie pożądanych typów szkół, umiejętności zawodowych i kwalifikacji – IV kwartał 2015 r. – II kwartał 2016 r.
- przygotowanie rekomendacji dotyczących zmian w klasyfikacji i podstawach programowych (dla 70 zawodów) w zakresie pożądanych typów szkół, umiejętności zawodowych i kwalifikacji – III kwartał 2016 r. – II kwartał 2017 r.
- opracowanie ścieżek rozwoju zawodowego (50 zawodów dla których zmodernizowano podstawy programowe) – I - II kwartał 2017 r.

Skuteczna realizacja projektu wymaga zaangażowania pracodawców, nie tylko pojedynczych osób (jak to ma miejsce obecnie), lecz reprezentatywnych środowisk. Obecny stan prawny umożliwia zaangażowanie pracodawców, jednakże nie wymaga tego bezwzględnie. Niemniej jednak Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020 podkreśla potrzebę włączenia przedsiębiorców w proces kształcenia zawodowego, przy założeniu, że zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia będzie przedmiotem działań EFS zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Dlatego włączenie partnerów społecznych do procesu modernizacji podstaw programowych będzie stanowiło odpowiedź na potrzeby gospodarki. Jednocześnie będzie to wartość dodana, wykraczająca poza podstawowe zadania KOWEZIU, bowiem bez interwencji EFS zaangażowanie przedstawicieli pracodawców na tak dużą skalę nie byłoby możliwe. Zatem zaproponowany model wsparcia stanowi istotne uzupełnienie działań systemowych.

Włączenie partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego w proces modernizacji podstaw programowych zapewni całkowite osiągnięcie wskaźnika rezultatu zaplanowanego w PO WER: *Odsetek partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, trwale zaangażowanych w działania służące dostosowaniu tego kształcenia do potrzeb rynku pracy.*

- organizacja spotkań zespołów autorów PPKZ – IV kwartał 2015 r. – II kwartał 2017 r.

- opracowanie zmodernizowanych podstaw programowych dla wyłonionych w wyniku pracy zespołów (50 zawodów) – do grudnia 2016 r.

- przygotowanie recenzji 50 zmodernizowanych podstaw programowych – do grudnia 2016 r.

- organizacja 25 seminariów branżowych (konsultacyjnych) – IV kwartał 2015 r. – II kwartał 2017 r.

- przygotowanie zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji uwzględniających zmiany w PPKZ - II kwartał 2017 r.

Najważniejsze zdarzenia wpływające na efektywną realizację kolejnych etapów projektu (*kamienie milowe*):

- utworzenie 25 zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego - do listopada 2015 r.

- utworzenie zespołów autorów podstaw programowych kształcenia w zawodach – do czerwca 2016 r.

- opracowanie 50 zmodernizowanych projektów podstaw programowych kształcenia w zawodach uwzględniających recenzje oraz rekomendacje pracodawców – do grudnia 2016 r.

- opracowanie zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji uwzględniających zmiany w PPKZ

wprowadzone we współpracy z pracodawcami - do sierpnia 2017 r.   Wypracowane w projekcie rekomendacje dotyczące zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w zakresie pożądanych typów szkół i kwalifikacji zostaną przekazane ministrom właściwym dla zawodów celem ich uwzględnienia w przepisach prawa. Podstawa programowa jest standardem wymagań w zakresie kształcenia zawodowego i egzaminowania, a programy nauczania dopuszczane do użytku szkolnego przez dyrektorów szkół, muszą uwzględniać podstawę programową. Kluczowa jest zatem taka konstrukcja tego nadrzędnego dokumentu by stawiane w nim oczekiwania w zakresie efektów kształcenia umożliwiały absolwentom szkół i słuchaczom kwalifikacyjnych kursów zawodowych odnalezienie się na rynku pracy zgodnie z potwierdzonymi kwalifikacjami odpowiadającymi potrzebom pracodawców w poszczególnych zawodach. Projekty PPKZ zostaną poddane procesowi legislacyjnemu a następnie wejdą jako obowiązujące do praktyki szkolnej.
Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje
Zgodnie z Umową Partnerstwa (str. 143) działania w latach 2014-2020 będą koncentrować się na poprawie jakości, dostępności, efektywności i innowacyjności dobrego kształcenia na wszystkich etapach edukacji z uwzględnieniem osiągnięć i dobrych praktyk, które zostały wypracowane i przetestowane w poprzednich okresach programowania, przy zachowaniu komplementarności wsparcia na poziomie krajowym i regionalnym z uwzględnieniem priorytetów, wyników badań i ewaluacji oraz zróżnicowanych potrzeb interesariuszy systemu.   Logika interwencji w systemie oświaty podejmowanej w ramach PO KL i planowanej w ramach PO WER oraz RPO na lata 2014-2020 jest konsekwentnie zachowywana, a kolejne projekty, w tym te planowane w ramach PO WER, nie powielają tych samych działań. Punktem wyjścia do działań projektowych była reforma kształcenia zawodowego przygotowana i wdrażana w szkołach zawodowych od września 2012 r. Zmiany wprowadziły możliwość większego zaangażowania pracodawców w proces tworzenia oferty kształcenia w szkołach i na kursach, w opracowanie programów nauczania odpowiadających potrzebom pracodawców.   Podstawą zmian w systemie kształcenia zawodowego i ustawicznego i kluczowym elementem zmodernizowanego systemu był podział zawodów na kwalifikacje, który miał szczególnie istotne znaczenie dla zbliżenia kształcenia zawodowego do rynku pracy, ponieważ stworzył podstawy do uelastycznienia procesu kształcenia zawodowego i dostosowania go do indywidualnych potrzeb i możliwości uczących się, a także ułatwił reagowanie szkolnictwa zawodowego na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Wyodrębnione w ramach zawodów szkolnych kwalifikacje zostały opisane w nowej podstawie programowej jako efekty kształcenia. Taki sposób formułowania tego dokumentu kładzie nacisk na wyniki procesu nauczania, a nie tylko na sam proces. Zmieniona konstrukcja klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego ma istotne znaczenie także dla rozwoju ustawicznej edukacji zawodowej osób dorosłych, zainteresowanych uzyskaniem dodatkowych kwalifikacji w celu szybkiego przekwalifikowania lub zwiększenia swych szans na rynku pracy.   W ramach wspierania szkół i placówek we wdrażaniu zmian w kształceniu zawodowym prowadzone było monitorowanie procesu wdrażania ukierunkowane na doskonalenie wprowadzonych rozwiązań. Wnioski z monitorowania zostaną wykorzystane w pracach nad dostosowaniem dokumentacji programowej do potrzeb rynku pracy zidentyfikowanych we współpracy z partnerami społecznymi w ramach PO WER. Przegląd i aktualizacja klasyfikacji zawodów oraz podstaw programowych będą zatem uwzględniały wnioski i rekomendacje zarówno z procesu monitorowania zmian wprowadzonych w 2012 r., jak i z kompleksowego uwzględnienia oczekiwań kluczowych partnerów społecznych szkolnictwa zawodowego pozyskanych do współpracy w ramach PO WER.
Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)
W ramach POKL podstawy programowej zostały dostosowane do wymagań Europejskiej Ramy Kwalifikacji, poprzez zastosowanie podejścia opartego na efektach uczenia się, natomiast celem działań przewidzianych w ramach POWER jest dostosowanie podstaw programowych kształcenia w zawodach do potrzeb zmieniającej się gospodarki i dynamicznie rozwijającego się rynku pracy, stąd też konieczna jest ich modernizacji we współpracy z partnerami społecznymi reprezentującymi stowarzyszenia i organizacje pracodawców. Działania zaplanowane w projekcie nie mogą być uznane za tożsame ze zrealizowanymi działaniami podejmowanymi w ramach projektów realizowanych w ramach PO KL. Szybko postępujące zmiany techniczne i technologiczne oraz dynamicznie rozwijająca się gospodarka, a co za tym idzie rynek pracy, wymuszają konieczność aktualizacji dokumentów, w oparciu o które prowadzone jest kształcenie w zawodach, zwłaszcza że od czasu rozpoczęcia prac nad

modernizacją podstaw programowych w ramach PO KL do przewidywanego rozpoczęcia realizacji projektu minie ponad 6 lat.

Obecny stan prawny umożliwi realizację założeń interwencji, jaką jest lepsze dopasowanie realizowanego w Polsce kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki. Oferta edukacyjna szkół zawodowych powinna być tworzona we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zaangażowanie przedsiębiorców i partnerów społecznych w proces kształcenia może przybierać różne formy.

Zgodnie z art. 70 ust. 6 ustawy o systemie oświaty minister właściwy ds. oświaty i wychowania może zawierać porozumienia z organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego, w szczególności realizacji praktycznej nauki zawodu.

W dniu 23 stycznia 2015r. zostało podpisane Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego pomiędzy czterema Ministrami: Ministrem Gospodarki, Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministrem Skarbu Państwa. Współpraca pomiędzy stronami Porozumienia ma m.in. na celu zapewnienie spójnych, wzajemnie uzupełniających się działań na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb pracodawców, lokalnych rynków pracy oraz nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki.

Konieczność zaangażowania partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych oraz innych interesariuszy w prace programowe ma kluczowe znaczenie dla jakości kształcenia zawodowego i strategicznego rozwoju kraju.

Dodatkowo Minister Edukacji Narodowej współpracuje z ministrami właściwymi dla zawodów w zakresie uruchamiania kształcenia w nowych zawodach wynikających z rozwoju branż. Zgodnie z procedurą nowy zawód zostaje wprowadzony do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zostają opracowane podstawy programowe i przykładowe programy nauczania.

Minister Edukacji Narodowej jest inicjatorem spotkań z pracodawcami, w ramach których pokazywane są korzyści ze współpracy zarówno dla pracodawców jak i szkół zawodowych oraz nagradza statuetkami szkoły współpracujące z pracodawcami w zakresie kształcenia zawodowego, w ramach organizowanych konkursów np. „Szkola dla rynku pracy”.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Po zrealizowaniu z sukcesem projektu w latach 2015-2017, którego istotnym elementem jest pozyskanie i przygotowanie pracodawców i innych partnerów społecznych do opracowywania projektów podstaw programowych, planowana jest kontynuacja działań w ramach kolejnych tym razem dwóch 1,5 rocznych projektów w latach 2016-2017 oraz 2018-2019, dzięki czemu będzie możliwość opracowania kolejnych podstaw programowych dla zawodów szkolnictwa zawodowego. W projektach tych przewidywane jest również wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego dla pozostałych 140 zawodów z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Następnie w latach 2017-2019 powstaną przykładowe programy i plany nauczania do zaktualizowanych podstaw programowych. Po zakończeniu tych działań planowane jest monitorowanie procesu wdrażania zmodyfikowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach. Pod koniec nowej perspektywy finansowej, w latach 2021-2023, planowana jest aktualizacja oraz opracowanie podstaw programowych dla tych zawodów, które będą tego wymagały ze względu na postęp techniczno-technologiczny oraz zmiany zachodzące na rynku pracy.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹⁰		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Odsetek partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, trwale zaangażowanych w działania służące dostosowaniu tego kształcenia do potrzeb rynku pracy			80%
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹¹		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. liczba utworzonych dzięki EFS zespołów partnerów społecznych dla kształcenia zawodowego ¹²			25
2. liczba zawodów, dla których zmodernizowano podstawy programowe dzięki wsparciu z EFS			50
3. liczba zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji			50
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
1.			
Uzasadnienie:			
2.			
Uzasadnienie:			
...			

¹⁰ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

¹¹ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

¹² Ogółem ok. 600 osób, średnio po 3 osoby dla zawodu.

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Rozwój banków zadań do egzaminu zawodowego
Cel szczegółowy	10.IV.1 Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania
Działanie / Poddziałanie	Działanie 2.15.2
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Doskonalenie systemu egzaminów zawodowych we współpracy z pracodawcami, w tym: - a) przygotowanie zadań egzaminacyjnych do nowych i zmodernizowanych zawodów szkolnictwa zawodowego, zgodnie z wytycznymi pracodawców - b) szkolenia metodyczne dla pracodawców uczestniczących w procesie przygotowania i przeprowadzenia egzaminów
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Centralna Komisja Egzaminacyjna
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ¹³	Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wskazuje Centralną Komisję Egzaminacyjną (CKE) jako instytucję, do zadań której należy m. in. przygotowywanie pytań, zadań i testów oraz ustalanie zestawów do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów (art. 9a ust. 2 pkt 1). Ponieważ CKE to jedyna instytucja, która w ustawie wskazana została jako podmiot uprawniony do opracowywania zestawów egzaminacyjnych, dlatego też ma ona monopol kompetencyjny w tym zakresie, co uzasadnia jej wybór jako wnioskodawcy projektu. Dodatkowo art. 9e, który w sposób jednoznaczny określa podstawę obowiązku ochrony tajemnicy egzaminów potwierdza tylko fakt, że realizowanie projektu w trybie konkursowym stanowiłoby poważne zagrożenie dla poufności przygotowywanych materiałów egzaminacyjnych, w sposób znaczny i w dużej mierze niekontrolowany poszerzając krąg osób zaangażowanych w proces tworzenia narzędzi egzaminacyjnych. Należy również mieć na względzie, że przekazanie procesu przygotowywania zadań egzaminacyjnych poza uprawnione i przygotowane do tego instytucje wiąże się z ryzykiem ujawnienia zadań egzaminacyjnych, a tym samym koniecznością powtórzenia egzaminu, narażając państwo na straty finansowe (ponowny druk i dystrybucja arkuszy egzaminacyjnych) oraz – co równie istotne – istotny uszczerbek w zaufaniu społecznym. Szkolenia metodyczne dla pracodawców zainteresowanych udziałem w procesie egzaminowania mogą być przeprowadzone jedynie przez komisje egzaminacyjne – Centralną lub okręgowe, jako że są to jedyne podmioty, które zgodnie z ww. ustawą tworzą arkusze egzaminacyjne, szkolą kandydatów na egzaminatorów, egzaminatorów, autorów i recenzentów zadań, a więc jako jedyne posiadają wiedzę i kompetencje w zakresie. Nie ma w Polsce innego podmiotu, który mógłby szkolić egzaminatorów. Realizacja szkoleń metodycznych dla egzaminatorów w jednym projekcie systemowym (pozakonkursowym) wraz z przygotowaniem zadań jest najbardziej racjonalnym i efektywnym rozwiązaniem.

¹³ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X	
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	Maj 2015				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	Lipiec 2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	Grudzień 2018	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	ogółem
0	1 500 000	5 000 000	5 700 000	5 700 000	17 900 000
Szacowana całkowita wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie (PLN)					
17 900 000					
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK		NIE	X		
Szacowany wkład UE (PLN)					
15 086 120					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ¹⁴					
Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) tryb pozakonkursowy może być zastosowany do wyboru projektów, których wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, jak również projekty te muszą być o strategicznym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Spełnienie pierwszej przesłanki wynika wprost z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.), która wskazuje Centralną Komisję Egzaminacyjną jako jedyną instytucję uprawnioną do ustalania zestawów do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów (art. 9a ust. 2 pkt 1). Ta sama ustawa (art. 9e) w sposób jednoznaczny określa podstawę obowiązku ochrony tajemnicy egzaminów. Realizowanie projektu w trybie konkursowym stanowiłoby poważne zagrożenie dla poufności przygotowywanych					

¹⁴ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

materiałów egzaminacyjnych, co w sposób znaczny mogłoby poszerzyć krąg osób zaangażowanych w proces tworzenia narzędzi egzaminacyjnych. Należy również mieć na względzie, że przekazanie procesu przygotowywania zadań egzaminacyjnych poza uprawnione i przygotowane do tego instytucje wiąże się z ryzykiem ujawnienia zadań egzaminacyjnych, a tym samym koniecznością powtórzenia egzaminu, narażając państwo na straty finansowe (wykorzystanie lub przygotowanie kolejnych zadań, ich ponowny druk oraz dystrybucja arkuszy egzaminacyjnych) oraz – co równie istotne – istotny uszczerbek w zaufaniu społecznym.

Szkolenia metodyczne dla pracodawców zainteresowanych udziałem w procesie egzaminowania mogą być przeprowadzone jedynie przez komisje egzaminacyjne – Centralną lub okręgowe, jako że są to jedyne podmioty, które zgodnie z ustawą o systemie oświaty tworzą arkusze egzaminacyjne, szkolą kandydatów na egzaminatorów, egzaminatorów, autorów i recenzentów zadań, a więc jako jedyne posiadają wiedzę w zakresie. Nie ma w Polsce innego podmiotu, który mógłby szkolić egzaminatorów. Realizacja szkoleń metodycznych dla egzaminatorów w jednym projekcie pozakonkursowym wraz z przygotowaniem zadań jest najbardziej racjonalnym i efektywnym rozwiązaniem. Spełnienie drugiej przesłanki wynika z charakteru projektu – rozwój społeczno-gospodarczy uzależniony jest od kompetentnych i wykształconych kadr, posiadających kompetencje poszukiwane na rynku pracy. Realizacja projektu przyczyni się do tego, że kompetencje potwierdzane w systemie egzaminów zawodowych będą odpowiadały tym, które są poszukiwane przez pracodawców.

Reasumując, przedmiotowy projekt stanowi odpowiedź na wymagania określone w art. 9a ust. 2 pkt 1a ustawy o systemie oświaty. Projekt realizowany będzie w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministra właściwego ds. oświaty i wychowania.

Projekt jest zgodny z Celem tematycznym 10 ujętym w Umowie partnerstwa z 24 maja 2014 r., w szczególności z celem szczegółowym „lepsze kompetencje kadr gospodarki” osiągnięciu, którego mają służyć interwencje takie jak m.in. rozwój współpracy szkół, placówek oświatowych i szkół wyższych z ich otoczeniem, zwłaszcza z pracodawcami. Projekt jest również zgodny z priorytetowym kierunkiem wsparcia obszaru edukacji w okresie 2014-2020 jakim jest wsparcie szkolnictwa zawodowego. Zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia i egzaminowania oraz potwierdzania kwalifikacji, jako działania realizowane na poziomie krajowym jest zapisane wprost w Celu tematycznym 10 UP.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Zasadniczym założeniem interwencji publicznej jest rozbudowanie istniejącej obecnie bazy zadań egzaminacyjnych poprzez stworzenie nowych zadań na egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie z zaangażowaniem pracodawców, którzy uczestniczyć będą w każdym etapie procesu, tj. autorstwa, recenzowania oraz egzaminowania. Włączenie do obecnego modelu tworzenia zadań pracodawców będzie odpowiedzią na potrzeby gospodarki. Stanowić to będzie wartość dodaną, wykraczającą poza ustawowe zadania CKE, bowiem bez interwencji EFS zaangażowanie przedstawicieli pracodawców na tak dużą skalę nie byłoby możliwe. Zatem zaproponowany model wsparcia stanowi istotne uzupełnienie działań systemowych.

Ponadto Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020 podkreśla potrzebę włączenia przedsiębiorców w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania, przy założeniu, że zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia i egzaminowania oraz potwierdzania kwalifikacji będzie przedmiotem działań EFS zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Umowa ta zakłada również, że działania w ramach programu krajowego ukierunkowane zostaną na nawiązywanie dialogu z pracodawcami, inspirowanie pracodawców do włączania się w proces kształcenia i egzaminowania. Aktywne zaangażowanie pracodawców w proces tworzenia zadań egzaminacyjnych przyczyni się do podniesienia jakości i efektywności zadań dostępnych w systemie, z jednej strony poprzez uwzględnienie konkretnych potrzeb pracodawców w poszczególnych kwalifikacjach zawodowych, a z drugiej, poprzez zwiększenie poziomu weryfikacji umiejętności nabytych przez osoby wchodzące na rynek pracy, tak by były one zgodne ze zidentyfikowanymi przez pracodawców potrzebami.

W projekcie zostaną zatem podjęte działania, które pozwolą na stworzenie takich zadań egzaminacyjnych, które uwzględnią potrzeby pracodawców poszukujących osób o odpowiednich kwalifikacjach. W wyniku prowadzonych konsultacji podkreślono potrzebę włączenia przedsiębiorców w proces przygotowywania zadań. Aktywne zaangażowanie pracodawców w proces weryfikacji umiejętności praktycznych pozwoli na korelację działań podejmowanych w procesie kształcenia zawodowego i egzaminowania oraz zwiększy szanse osób wchodzących na rynek pracy. Reasumując projekt jest odzwierciedleniem rzeczywistych potrzeb rynku pracy w zadaniach egzaminacyjnych.

Założenia projektu, które mają na celu zaangażowanie pracodawców w proces tworzenia zadań na egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, jak również organizację spotkań wartościujących, na których osoby zaangażowane w tworzenie zadań będą wspólnie wypracowywać ich kształt, pozwolą na opracowanie zadań dla kwalifikacji, dla których kluczowa jest współpraca z pracodawcami, co stanowić będzie odpowiedź na potrzeby funkcjonującego w Polsce systemu kształcenia zawodowego.

Powyższe działania zaplanowano do realizacji w następujących etapach:

- nawiązywanie dialogu z pracodawcami poprzez pozyskanie przedstawicieli pracodawców reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego (II połowa 2015 r.),
- wstępne szkolenie dotyczące funkcjonowania systemu egzaminów zawodowych (I połowa 2016 r.),
- rekrutacja autorów i recenzentów zadań egzaminacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem przedstawicieli pracodawców (I połowa 2016 r.),
- utworzenie zespołów odpowiedzialnych za poszczególne zadania oraz szkolenia dla autorów i recenzentów z zakresu metodologii układania zadań egzaminacyjnych (2016 r.),
- opracowywanie zadań egzaminacyjnych oraz organizacja spotkań wartościujących, w ramach których będą doskonalone zadania przygotowane przez autorów zadań (proces przygotowania zadania obejmuje opracowanie zadania przez autora, recenzje merytoryczne i pomiarowe, korektę zadania przez autora, próbne zastosowanie zadania, ponowne recenzje merytoryczne i pomiarowe oraz kolejną korektę zadania przez autora) (2016-2018).

Na opracowanie zadań (pierwotnej wersji) autor powinien mieć ok. pół roku, a kolejne etapy (recenzje i poprawa) zajmują po ok. 2-3 miesiące. Należy pamiętać też, że próbne zastosowanie zazwyczaj może odbywać się tylko w ściśle określonych terminach wynikających z kalendarza roku szkolnego, nie może się ono odbywać w czasie wakacji, ferii ani w okresie egzaminów, co de facto ogranicza czas do października/listopada oraz marca/kwietnia, w takiej sytuacji jakiegokolwiek opóźnienie – spowodowane np. kolejnymi uwagami zgłaszanymi przez recenzenta – uniemożliwia przeprowadzenie próbnego zastosowania w pierwotnie zaplanowanym terminie i wydłuża proces tworzenia zadań o ok. pół roku lub niezbędne jest zrezygnowanie z próbnego zastosowania na rzecz sprawdzenia zadań przez sędziów kompetentnych, co jest jednak mniej optymalnym rozwiązaniem). Ponowne recenzje merytoryczne i pomiarowe oraz korekta zadań przez autora zajmują po ok. 2-3 miesiące.

Równolegle będą się odbywać szkolenia dla pracodawców zainteresowanych udziałem w procesie egzaminowania (2016-2018).

W zależności od przebiegu procesu rekrutacji zespoły autorów/recenzentów będą powoływane sukcesywnie dla poszczególnych kwalifikacji, tak aby część zadań mogła być opracowana już w 2017 r. Dlatego też nie jest zasadne podzielenie tego projektu na dwa dwuletnie etapy, dzięki realizacji pięciu powyżej opisanych etapów w jednym projekcie, będzie możliwość sukcesywnego rozpoczynania kolejnych etapów dla poszczególnych kwalifikacji.

Najważniejsze zdarzenia wpływające na efektywną realizację kolejnych etapów projektu (*kamienie milowe*):

- pozyskanie 25 grup branżowych na potrzeby projektu, skupiających przedstawicieli pracodawców reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego – do końca 2015 r.,
- przeszkolenie przedstawicieli 25 grup branżowych z zakresu funkcjonowania systemu egzaminów zawodowych – do czerwca 2016 r.,
- zrekrutowanie autorów i recenzentów, w tym minimum 30 recenzentów będących przedstawicielami pracodawców – do czerwca 2016 r.,
- utworzenie 30 zespołów autorów/recenzentów oraz ich przeszkolenie z zakresu metodologii układania zadań egzaminacyjnych – do końca 2016 r.,
- opracowanie min. 50 000 zadań egzaminacyjnych – do końca 2018 r. (proces ciągły, na który składać będzie się m.in. próbne zastosowanie możliwe do przeprowadzenia w określonych w kalendarzu roku szkolnego okresach), w tym: próbne zastosowanie opracowanych 10 000 zadań egzaminacyjnych – I połowa 2017 r.; próbne zastosowanie opracowanych 20 000 zadań egzaminacyjnych – II połowa 2017 r.; próbne zastosowanie opracowanych 20 000 zadań egzaminacyjnych – I połowa 2018 r.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

Modernizacja systemu szkolnictwa zawodowego wprowadzona we wrześniu 2012 r. stworzyła możliwości do większego włączenia pracodawców w proces kształcenia i egzaminowania. Podział zawodów na kwalifikacje w istotny sposób wpłynął na system egzaminacyjny, powodując konieczność zwielokrotnienia liczby przeprowadzanych egzaminów w zależności od liczby kwalifikacji w danym zawodzie, a co za tym idzie zwiększenia liczby zadań egzaminacyjnych dostępnych w systemie. Jednocześnie od kilku lat obserwowany jest ciągły wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym, co przekłada się na zwiększenie liczby absolwentów szkół gimnazjalnych wybierających szkoły zawodowe (z 47,5 % w roku szkolnym 2006/2007 do 54,65% w roku szkolnym 2014/2015). Większa liczba uczniów w szkołach zawodowych oznacza zwiększenie zapotrzebowania na otwieranie nowych kierunków kształcenia bądź naboru na kierunki istniejące, a w konsekwencji zachodzi potrzeba zapewnienia odpowiedniej ilości zadań egzaminacyjnych. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku kształcenia ustawicznego, w którym coraz większą popularnością cieszą się wprowadzone od 2012 r. kwalifikacyjne kursy zawodowe, pozwalające na przystąpienie do zewnętrznych egzaminów zawodowych. Systematyczny wzrost zainteresowania tą formą kształcenia (14,5 tys. uczestników we wrześniu 2012 r. i 41,5 tys. we wrześniu 2014 r.) również ma swoje konsekwencje w postaci zwiększonego zapotrzebowania na zadania egzaminacyjne. Liczne działania promujące kształcenie zawodowe w ogłoszonym przez Ministra Edukacji Narodowej „Roku Szkoły Zawodowców” mogą mieć przełożenie na dalszy wzrost popularności szkół zawodowych co nie pozostanie bez konsekwencji dla systemu egzaminów zawodowych.

W ramach projektu PO KL Działanie 3.2 „Modernizacja egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe” przeszkolonych zostało ponad 11 tysięcy egzaminatorów z zakresu nowej formuły egzaminu zawodowego, opracowano 110 000 zadań egzaminacyjnych oraz przeszkolono ponad 1 000 osób zaangażowanych w proces tworzenia zadań. Projekt ten wypracował szereg rozwiązań formalno-prawnych (nowa formuła egzaminu), które zostały wprowadzone do szkół we wrześniu 2012 r., jednakże sam proces tworzenia zadań w dużej mierze pozostał ten sam. Po ugruntowaniu się wcześniej wprowadzonych zmian (m.in. znacznego uprządkowania egzaminu) zasadne jest podjęcie dalszych działań mających na celu dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców na wszystkich etapach jego programowania, w tym również w tworzenie zadań i uczestniczenie w egzaminie jako egzaminatorzy.

Aktualna baza w zasobach CKE wynosi 2874 zestawów zadań (zestaw zadań to 41 zadań: 40 do części pisemnej i 1 do części praktycznej), z czego w 2013 r. wykorzystano 126 zestawów zadań, w 2014 r. wykorzystano 407 zestawów, w 2015 r. (dwie pierwsze sesje) – ok. 420 zestawów. Można przyjąć, że jeżeli w sesji jesiennej będzie tyle zestawów co zimą, to łącznie wykorzystanych zostanie ok. 600 zestawów w bieżącym roku. Zdających i kwalifikacji jest coraz więcej. A to oznacza coraz większe zużywanie zestawów zadań na egzamin. Liczba wykorzystywanych zadań będzie systematycznie wzrastała wraz z wdrażaniem nowej formuły egzaminu zawodowego w kolejnych sesjach, zwłaszcza że w roku szkolnym 2015/2016 naukę zakończą uczniowie 4-letnich techników, którzy rozpoczęli ją w 2012 r. wraz z wdrożeniem reformy kształcenia zawodowego. Szacuje się, że w roku szkolnym 2015/2016 podczas wszystkich sesji egzaminacyjnych zostanie wykorzystanych kolejne 1000 zestawów.

Proces opracowywania zadań egzaminacyjnych jest zatem i będzie procesem ciągłym, wymagającym bieżącego uzupełniania banku zadań o nowe zadania. Sytuacja ta wynika również ze zmieniających się zawodów. Z jednej strony w istniejących zawodach ulegają zmianie techniki i technologie, co powinno znaleźć odzwierciedlenie zarówno w podstawach programowych jak i w zadaniach egzaminacyjnych. Z drugiej strony na rynku pracy pojawiają się zupełnie nowe zawody, które sukcesywnie są wprowadzane do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Zmiany te powodują konieczność rozpoczęcia przygotowywania zadań egzaminacyjnych zgodnie z nowymi oczekiwaniami rynku pracy. Również planowany w jednym z projektów PO WER przegląd podstaw programowych pociągający za sobą zmiany w poszczególnych kwalifikacjach spowoduje konieczność przygotowania kolejnych zadań.

Wszystkie te działania powinny jednakże być podejmowane w ścisłej współpracy z pracodawcami.

W celu pozyskania partnerów społecznych do udziału w projekcie zastosowana zostanie procedura otwartego naboru przewidująca zaproszenie do współpracy przedstawicieli wszystkich pracodawców, związków zawodowych czy stowarzyszeń reprezentatywnych dla danych zawodów (dodatkowo poza ogłoszeniem u Beneficjenta stosowana informacja znajdzie się również na stronie internetowej MEN). Zaproszenie do współpracy będzie przekazywane również wszystkimi dostępnymi kanałami współpracy – podczas spotkań i konferencji z udziałem pracodawców, podczas innych działań w których uczestniczą pracodawcy (już obecnie pracodawcy są

informowani, że jest planowany taki projekt, co powinno usprawnić dotarcie z tą informacją do wszystkich zainteresowanych). To od pracodawców zależeć będzie, który z ich pracowników wytypowany zostanie do współpracy w ramach projektu.

Ponadto założenia projektu jak i zaproszenie do współpracy zostaną przedstawione członkom Zespołu opiniodawczo-doradczego ds. kształcenia zawodowego powołanego przez Ministra Edukacji Narodowej, w skład którego wchodzi przedstawiciele ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, Związku Rzemiosła Polskiego, Pracodawców RP, Konfederacji Lewiatan, Krajowej Izby Gospodarczej, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” oraz Forum Związków Zawodowych. Umożliwi to dotarcie za ich pośrednictwem do szerszej grupy potencjalnych partnerów społecznych.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Wprowadzanie nowych zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego i planowany przegląd podstaw programowych powodują konieczność przygotowywania zadań z zakresu nowych lub zmienionych kwalifikacji. Biorąc pod uwagę, że wprowadzenie nowych zawodów jest odpowiedzią na potrzeby rynku pracy, należy zadbać o to, aby cały proces kształcenia, aż do potwierdzenia kwalifikacji na egzaminie był zgodny z potrzebami rynku pracy, dzięki czemu absolwenci będą poszukiwanymi specjalistami na rynku pracy.

Zadania egzaminacyjne opracowywane będą początkowo dla zawodów nowo wprowadzanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, w dalszej kolejności dla zawodów, w których najszybciej zmieniają się stosowane technologie, a następnie (w zdecydowanej większości) dla zawodów, dla których zostaną zaktualizowane podstawy programowe w ramach innego projektu zaplanowanego do realizacji w PO WER. CKE odpowiada za przygotowanie zadań dla wszystkich 255 kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego na bieżąco dostosowywanej do potrzeb gospodarki. Zadanie opracowane w projekcie zostaną wykorzystane w procesie egzaminowania uczniów zgłaszających chęć potwierdzenia danej kwalifikacji, uczestników kwalifikacyjnych kursów zawodowych z danej kwalifikacji, a także osób nieuczęszczających do szkół lub na kursy, ale posiadających co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w danym zawodzie i pragnących potwierdzić kwalifikacje zawodowe w trybie eksternistycznym. Zaangażowanie pracodawców w przygotowanie zadań przyczyni się do tego, że kompetencje potwierdzane przez ww. osoby w systemie egzaminów zawodowych będą odpowiadały potrzebom gospodarki opartej na wiedzy.

Skuteczna realizacja projektu wymaga zaangażowania pracodawców, nie tylko pojedynczych osób (jak to ma miejsce obecnie), lecz reprezentatywnych środowisk (rad sektorowych, organizacji pracodawców, samorządów zawodowych). Obecny stan prawny umożliwia zaangażowanie pracodawców, jednakże nie wymaga tego bezwzględnie. Poza pracodawcami niezbędna jest współpraca z autorami i recenzentami zadań wywodzącymi się ze środowisk szkolnych i akademickich tak, aby wspólnie wypracować zadania.

W ramach projektu zostaną stworzone zespoły autorów i recenzentów oraz pracodawców, które podczas spotkań wartościujących będą doskonalić zadania przygotowane przez autorów. Ze względu na liczbę zadań przeznaczoną do opracowania w ramach projektu, zadania będą powstawały etapami. Poza przygotowaniem zadań będą również organizowane seminaria dla autorów i recenzentów z zakresu pomiaru dydaktycznego i specyfiki egzaminu oraz szkolenia metodyczne dla pracodawców, dzięki którym będą mogli uczestniczyć w procesie egzaminowania, jako egzaminatorzy.

W projekcie nie bez przyczyny zaplanowano 3,5-letni okres realizacji biorąc pod uwagę złożoność procesu tworzenia zadań egzaminacyjnych. Istotnym etapem poprzedzającym proces przygotowania zadań egzaminacyjnych jest pozyskanie i przygotowanie w ramach szkoleń przedstawicieli pracodawców zainteresowanych udziałem w procesie egzaminowania, zarówno jako autorzy i recenzenci zadań, jak również egzaminatorzy bądź podmioty, w których zostaną ulokowane ośrodki egzaminacyjne.

W pierwszym roku realizacji projektu planowane jest nawiązanie współpracy z pracodawcami i pozyskanie ich do współpracy w ramach projektu. Od 2016 r. planowane jest pozyskiwanie autorów i recenzentów, a następnie powołanie ich w zespoły, które będą pracować nad zadaniami, a sam proces tworzenia zadań wynosi ok. 2 lat.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Po zrealizowaniu z sukcesem projektu w latach 2015-2018, którego istotnym elementem jest pozyskanie i przygotowanie pracodawców do tworzenia zadań egzaminacyjnych, planowana jest kontynuacja działań

w ramach kolejnych tym razem dwóch 2-letnich projektów w latach 2019-2020 oraz 2021-2022, dzięki czemu będzie możliwość opracowania kolejnych zadań w kolejnych kwalifikacjach. Po zakończeniu wszystkich działań projektowych w tym typie operacji, wskazane jest, aby wypracowany model przygotowywania zadań został wdrożony do systemu, a więc pracodawcy na stałe powinni zostać zaangażowani w proces tworzenia zadań egzaminacyjnych i egzaminowania.

Okres realizacji projektu będzie dedykowany pozyskaniu przedstawicieli pracodawców do bieżącej współpracy w doskonaleniu systemu egzaminów zawodowych. Wdrożony w praktyce w ramach działań projektowych model współpracy z pracodawcami pozwoli na utrwalenie mechanizmu tworzenia zadań egzaminacyjnych przez CKE z partnerami społecznymi, który będzie stosowany również po zakończeniu interwencji.

Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że najtrudniejsze jest pozyskanie osób do współpracy – większość partnerów, którzy współpracują przy tworzeniu zadań egzaminacyjnych współpracuje długoterminowo – dlatego kluczowe w tym projekcie jest zachęcenie pracodawców do współpracy i włączenie ich do procesu tworzenia zadań. Po zakończeniu interwencji w tym obszarze pracodawcy będą mogli być wynagradzani ze środków budżetowych na system egzaminów zewnętrznych (tak jak obecnie wynagradza się autorów, recenzentów i egzaminatorów).

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)			
WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹⁵		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Odsetek kwalifikacji, dla których przeprowadzono egzamin z wykorzystaniem opracowanych w programie zadań egzaminacyjnych			35 %
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹⁶		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba zadań egzaminacyjnych dla egzaminów zawodowych opracowanych dzięki EFS we współpracy z pracodawcami			50 000
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			

¹⁵ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

¹⁶ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

KRYTERIA DOSTĘPU	
3.	
Uzasadnienie:	
4.	
Uzasadnienie:	
...	
Uzasadnienie:	

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO				
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE				
Tytuł lub zakres projektu	„Kształcenie zawodowe dla potrzeb gospodarki”			
Cel szczegółowy	PI 10iv Cel 1. Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.			
Działanie / Poddziałanie	2.15 SZOP			
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Stworzenie i upowszechnienie modelu współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE) ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe			
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ministerstwo Gospodarki, Departament Instrumentów Wsparcia			
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ¹⁷	Minister Gospodarki, zgodnie z <i>ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej</i>, jest odpowiedzialny m.in. za podejmowanie działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności polskiej gospodarki, której rozwój w dużej mierze zależy od odpowiednio przygotowanej kadry, jej wiedzy i doświadczenia. Minister Gospodarki odpowiada również, na mocy <i>ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych</i>, za funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych oraz określa zadania podmiotów zarządzających SSE. Projekt został wymieniony w Priorytecie inwestycyjnym 10iv PO WER oraz w działaniu 2.15 Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych PO WER jako projekt pozakonkursowy. Minister Gospodarki jest beneficjentem w PI 10iv oraz w działaniu 2.15 SZOP.			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	VI 2015			
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	III 2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	XII 2016
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU				
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem				

¹⁷ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	ogółem
-	620 000	3 350 792	-	-	3 970 792 PLN
Szacowana całkowita wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie (PLN)					
3 970 792					
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK	..... (PLN)			NIE	X
Szacowany wkład UE (PLN)					
3 346 583 PLN					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ¹⁸					
Przedmiotowy projekt odpowiada wymaganiom określonym w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020. Projekt będzie realizowany w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministra właściwego ds. gospodarki. Minister Gospodarki, zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej, jest odpowiedzialny m.in. za podejmowanie działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności polskiej gospodarki, który to wzrost w dużej mierze zależy od odpowiednio przygotowanej kadry, jej wiedzy i doświadczenia. Minister Gospodarki odpowiada również na mocy ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych za funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych oraz określa zadania podmiotów zarządzających SSE. W ramach projektu zakłada się wypracowanie modelowego rozwiązania opisującego zasady nawiązywania współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE) ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe. Ze względu na horyzontalny charakter projektowanego modelu spełniony jest wymóg dotyczący realizacji projektów pozakonkursowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju. Projekt został wymieniony w Priorytecie inwestycyjnym 10iv PO WER oraz w działaniu 2.15 Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych PO WER jako projekt pozakonkursowy. Minister Gospodarki jest beneficjentem w PI 10iv oraz w działaniu 2.15 SZOP.					
Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu					
Zasadniczym założeniem interwencji publicznej jest lepsze dopasowanie realizowanego w Polsce kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki. Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020 podkreśla potrzebę włączenia przedsiębiorców w proces kształcenia zawodowego, zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym oraz lokalnym. Aktywne zaangażowanie pracodawców w edukację młodych ludzi i ścisła współpraca ze szkołami jest niezbędne dla zwiększenia poziomu umiejętności praktycznych oraz kompetencji miękkich osób wchodzących na rynek pracy. Pomimo podejmowanych działań w tym obszarze, kształcenie zawodowe w Polsce ciągle jeszcze nie jest skoordynowane z potrzebami przedsiębiorców, czego przejawem jest nadmierna powtarzalność tych samych					

¹⁸ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

kierunków w różnych szkołach, a także brak osób o poszukiwanych przez pracodawców kwalifikacjach.

Wyniki wielu badań pokazują, że intensywność współpracy pomiędzy szkołami a pracodawcami w zakresie prowadzenia praktycznej nauki zawodu oraz opracowywania programów kształcenia jest zbyt mała. Zbyt małe zainteresowanie pracodawców współpracą ze szkołami oraz niedostateczne zaangażowanie w proces kształcenia zawodowego wynika m.in. z braku wiedzy o możliwości nawiązania współpracy ze szkołami, niewystarczającej wymiany dobrych praktyk i pokazywania doświadczeń firm, które współpracę ze szkołami już prowadzą, niedostrzegania korzyści, jakie może przynieść taka współpraca, niewystarczających zachęt dla przedsiębiorców do organizowania praktyk oraz staży.

W ramach projektu zostanie opracowany i upowszechniony model współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe. Będzie on opisywał formy współpracy przedsiębiorców ze szkołami zawodowymi w obszarze kształcenia zawodowego, a także zasady dotyczące jej nawiązywania i prowadzenia z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i organizacyjnych. Zostanie on przekazany wszystkim przedsiębiorcom działającym w strefach, a także ich podwykonawcom wraz z rekomendacjami dotyczącymi włączania się przedsiębiorców w kształcenie zawodowe z wykorzystaniem opracowanego modelu współpracy.

Model zostanie opracowany w oparciu o potrzeby i potencjał firm działających na terenie specjalnych stref ekonomicznych z uwagi na możliwość łatwego rozeznania potrzeb kadrowych tych przedsiębiorców, ich zapotrzebowania na konkretne zawody, kwalifikacje i umiejętności pracowników. Spółki zarządzające strefami mają bezpośredni kontakt z tymi przedsiębiorcami, a ich nowe zadania ustawowe obligują je do podejmowania działań w tym obszarze. Będzie mógł być wykorzystany przez wszystkich przedsiębiorców strefowych zainteresowanych współpracą ze szkołami i działających w dowolnej branży, w większości są to branże o najwyższym potencjalnym rozwoju wpisujących się w inteligentne specjalizacje kraju lub regionu.

W ramach realizacji projektu zakłada się:

- przeprowadzenie analiz dotyczących wszystkich możliwych form współpracy pracodawców ze szkołami (tworzenie klas patronackich, przyjmowanie na praktyki i staże, włączanie się w tworzenie programów nauczania, udział w egzaminach zawodowych, doksztalcanie nauczycieli szkół zawodowych, wyposażanie placówek w maszyny, urządzenia, materiały dydaktyczne, organizacja wizyt uczniów w przedsiębiorstwie, inne), zasad dotyczących jej nawiązywania i prowadzenia z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i organizacyjnych,
- opis zidentyfikowanych dobrych praktyk w ww. zakresie,
- opracowanie ukierunkowanego formularza ankietowego do badań wśród pracodawców działających na terenie SSE oraz przeprowadzenie 14 badań (po jednym w każdej strefie) dotyczących barier w nawiązywaniu przez przedsiębiorców współpracy z placówkami prowadzącymi kształcenie zawodowe, potrzeb odnośnie do kwalifikacji zawodowych pracowników i preferowanych zawodów osób przyjmowanych do pracy oraz form dotychczasowego i potencjalnego zaangażowania w kształcenie zawodowe,
- opracowanie modelowego rozwiązania opisującego zasady nawiązywania poszczególnych form współpracy pracodawców ze szkołami, które będzie uwzględniło zadania instytucji wspierającej – podmiotu zarządzającego strefą. Opracowany projekt modelu będzie podlegał opiniowaniu przez przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej, przedsiębiorców, dyrektorów szkół zawodowych itp., również w ramach klastrów edukacyjnych utworzonych przez strefy. Model będzie miał charakter uniwersalny i będzie mógł być wykorzystany również przez pracodawców pozastrefowych i instytucje zainteresowane pełnieniem roli instytucji wspierającej, podobnie jak podmioty zarządzające strefami,
- przetestowanie wybranych elementów modelu w praktyce (np. dotyczących nowych rodzajów współpracy),
- upowszechnienie i promowanie modelu wśród pracodawców, w tym zorganizowanie 14 konferencji i warsztatów w strefach zsynchronizowanych z działaniami strefowych klastrów edukacyjnych.

Działania realizowane w projekcie nie będą pokrywały się z innymi projektami dotyczącymi szkolnictwa zawodowego. W ramach projektu zostanie opracowany model zakładający pośrednictwo spółek zarządzających strefami w nawiązywaniu współpracy i kojarzeniu biznesu z edukacją.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

Dla zwiększenia zaangażowania się pracodawców w szkolnictwo zawodowe dokonano zmiany ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i wprowadzono nowe zadania dla spółek zarządzających strefami polegające na prowadzeniu współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi oraz uczelniami w zakresie uwzględniania w procesie kształcenia potrzeb rynku pracy, a także podejmowaniu działań zmierzających do powstawania klastrów edukacyjnych. Zarządy SSE już podjęły takie działania i tworzą klastry edukacyjne, które skupiają firmy, szkoły zawodowe oraz starostwa powiatowe, a także inne podmioty zainteresowane rozwojem kształcenia zawodowego takie jak izby gospodarcze, izby rzemieślnicze, kuratoria oświaty, inkubatory przedsiębiorczości itp. Minister Gospodarki patronuje zakładaniu klastrów edukacyjnych.

Z inicjatywy Ministra Gospodarki zostało podpisane w dniu 23 stycznia 2015 r. Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego pomiędzy czterema Ministrami: Ministrem Gospodarki, Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministrem Skarbu Państwa.

Ponadto Minister Gospodarki nagradza statuetkami firmy najbardziej zaangażowane w realizację kształcenia zawodowego, a także szkoły za efektywną współpracę z pracodawcami w procesie kształcenia młodzieży. Docenia również najlepszych nauczycieli i uczniów przekazując im dyplomy. Odpowiadając na zapotrzebowanie pracodawców i rynku pracy Minister Gospodarki wnioskuje o uruchamianie kształcenia w nowych zawodach. W 2014 roku były to zawody: technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik urządzeń dźwigowych, mechanik motocyklowy oraz technik przemysłu mody.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Obecny stan prawny umożliwia realizację założeń interwencji, jaką jest lepsze dopasowanie realizowanego w Polsce kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki, a w szczególności opracowanie realnego modelu współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe. W poszczególnych strefach, ale nie tylko, występują przykłady oddolnych inicjatyw mających na celu kształcenie zawodowe pod konkretne zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy. Na terenie 14 SSE działalność gospodarczą prowadzi ponad 1400 przedsiębiorców zatrudniających ponad 280 tys. pracowników. Firmy działają w branżach nowoczesnych, innowacyjnych, zaawansowanych technologicznie i mających duży potencjał rozwoju. Właśnie w takich firmach powinny się odbywać staże i praktyki zawodowe dla uczniów szkół zawodowych. Z jednej strony wiodące w poszczególnych branżach zakłady, nowoczesne technologie, najlepsi instruktorzy – praktycy, z drugiej bogata oferta zatrudnienia dla absolwentów szkół technicznych. Oferta edukacyjna lokalnych szkół zawodowych powinna być uaktualniana i dostosowywana do potrzeb takich inwestorów.

Zaangażowanie przedsiębiorców w proces kształcenia może przybierać różne formy. Etap wdrażania wypracowanego modelu może wykazać niedostatecznie motywujący przedsiębiorców system zachęt do przyjmowania uczniów i absolwentów na staż lub praktykę.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Model współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe zostanie przekazany wszystkim przedsiębiorcom działającym w strefach, a także ich podwykonawcom wraz z rekomendacjami dotyczącymi włączania się przedsiębiorców w kształcenie zawodowe z wykorzystaniem opracowanego modelu współpracy.

Zgodnie z zapisami *Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020 (projekt)* zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz rozwoju współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje m.in. wdrożenie modelu będącego efektem niniejszego projektu. Wypracowany, upowszechniony i przetestowany model współpracy może stać się powszechnie stosowaną dobrą praktyką, ścieżką wykorzystywaną przez przedsiębiorców i szkoły oraz placówki systemu oświaty poza obszarem specjalnych stref ekonomicznych i ich oddziaływanie.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹⁹		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba przedsiębiorców, którzy otrzymali wypracowane w programie rekomendacje w zakresie współpracy ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe			1 900
2.			
...			
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ²⁰		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Opracowany dzięki EFS model współpracy pracodawców funkcjonujących w SSE ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe			1
2.			
...			
SZCZEGÓLWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
5.			
Uzasadnienie:			

¹⁹ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

²⁰ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

6.	
Uzasadnienie:	
...	
Uzasadnienie:	

Dodatkowe informacje nt. działań planowanych do realizacji przez MEN w ramach PO WER, ukierunkowanych na rozwój współpracy z pracodawcami

W przypadku kształcenia zawodowego zdecydowana większość działań przewidzianych do realizacji w latach 2014-2020 jest ukierunkowana na lepsze dostosowanie tego kształcenia do potrzeb rynku pracy. Punktem wyjścia jest reforma kształcenia zawodowego przygotowana i wdrażana w szkołach zawodowych od września 2012 r. Zmiany wprowadziły możliwość większego zaangażowania pracodawców w proces tworzenia oferty kształcenia w szkołach i na kursach, w opracowanie programów nauczania odpowiadających potrzebom pracodawców, w organizację kształcenia praktycznego.

Zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia i egzaminowania będzie przedmiotem działań zarówno na poziomie krajowym, w ramach PO WER, jak i regionalnym, w ramach RPO. Na poziomie centralnym współpraca z pracodawcami będzie miała charakter strategiczny.

Zakres interwencji przewidzianej w ramach Działania 2.15 *Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki* obejmuje wypracowanie mechanizmów umożliwiających nawiązanie i prowadzenie dialogu z pracodawcami, inspirowanie pracodawców do włączania się w proces kształcenia i egzaminowania, wreszcie monitorowanie rozwoju tej współpracy. Celem tych działań jest zawiązanie trwałej współpracy na rzecz dostosowywania kształcenia w konkretnych zawodach do potrzeb rynku pracy, wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego w danym zawodzie szkolnictwa zawodowego, a także zachęcenie pracodawców do zaangażowania w organizację praktycznej nauki zawodu. Zaplanowane w ramach Działania przedsięwzięcia ukierunkowane zostały również na wypracowanie modelu zachęt dla pracodawców angażujących się w proces kształcenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia praktycznego. Ponadto w projektach konkursowych mających na celu opracowanie modelowych programów praktycznej nauki zawodu dla zawodów na poziomie technika zaplanowany został udział pracodawców oraz innych partnerów społecznych.

Przewidziana w ramach PO WER modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach ma jeden kluczowy cel – zaangażowanie przedstawicieli pracodawców w systemowe uwzględnienie w ofercie szkolnictwa zawodowego, jak i w dokumentacji programowej, zapotrzebowania rynku pracy na wspólnie zidentyfikowane kompetencje

i kwalifikacje a co za tym idzie przeciwdziałanie niedopasowaniu kompetencyjnemu absolwentów. W tym celu w Planie Działania na rok 2015, w projekcie KOWEziU planowany zostaną utworzone zespoły partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych właściwi dla 25 grup zawodów. We współpracy z partnerami społecznymi zostaną opracowane ścieżki rozwoju

w danej branży/zawodzie szkolnictwa zawodowego w systemie szkolnym i pozaszkolnym, zostanie dokonany przegląd i aktualizacja klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (oferty kształcenia) oraz podstaw programowych (treści kształcenia) po to by dostosować kształcenie do potrzeb rynku pracy tj. uwzględnić oczekiwania pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji (w dwóch kluczowych dokumentach programowych za jakie zgodnie z ustawą o systemie oświaty odpowiada minister ds. oświaty i wychowania).

Równoległe, również we współpracy z partnerami społecznymi, w projekcie CKE będą prowadzone działania mające na celu włączenie pracodawców w system egzaminów zawodowych, w tym w tworzenie zadań egzaminacyjnych. Zostaną również przeprowadzone szkolenia metodyczne dla pracodawców zainteresowanych uczestnictwem w procesie przygotowania i przeprowadzenia egzaminów.

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Wsparcie kadry jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów
Cel szczegółowy	Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Działanie / Poddziałanie	2.10 Wysoka jakość systemu oświaty
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty, (w tym kadry JST) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ośrodek Rozwoju Edukacji
Uzasadnienie wyboru	Celem ORE (zgodnie ze statutem) jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką

podmiotu, który będzie wnioskodawcą²¹	oświatową państwa w obszarze kształcenia ogólnego i wychowania. Do zadań Ośrodka należy, m.in. wspieranie kadry kierowniczej oświaty (w tym także przedstawicieli organów prowadzących szkoły i placówki i dyrektorów szkół) w zakresie kształtowania kompetencji przywódczych, realizacja zadań z zakresu doskonalenia systemu oświaty oraz podnoszenia jakości edukacji, a ponadto podejmowanie działań służących współpracy różnych środowisk, instytucji i organizacji krajowych i międzynarodowych działających na rzecz rozwoju edukacyjnego dzieci oraz wspierania dziecka i rodziców. Nieodłącznym elementem systemu oświaty są jednostki samorządu terytorialnego będące organami prowadzącymi szkoły i placówki, których przedstawiciele stanowią kadre kierowniczą zarządzającą lokalnymi systemami oświaty. JST mają bardzo istotny wpływ na kreowanie lokalnej polityki edukacyjnej, która winna odzwierciedlać – przynajmniej w zakresie głównych kierunków – politykę oświatową państwa. Ośrodek Rozwoju Edukacji ma prawny obowiązek realizowania działań przewidzianych w zapisach Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1041i 1142), w tym w szczególności wspomaganie szkół i placówek w podnoszeniu poziomu nauczania. Ośrodek Rozwoju Edukacji (zgodnie z art. 38 pkt. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020) posiada prawny obowiązek realizacji działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek. W myśl art. 78 ust.1 ustawy o systemie oświaty Minister może określić zadania, które mogą być realizowane wyłącznie przez placówki doskonalenia posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia, o których mowa w ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2. Zaproponowane działanie jest właśnie takim typem działania, które mogą realizować wyłącznie placówki doskonalenia nauczycieli.			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK	X	NIE	
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru²²	Zakłada się zawiązanie Partnerstwa, z co najmniej jednym ogólnopolskim stowarzyszeniem zrzeszającym jednostki samorządu terytorialnego. Dzięki realizacji projektu w Partnerstwie organizacjami samorządowymi możliwe będzie szybkie skorelowanie działań podejmowanych w gminach i powiatach z działaniami podejmowanymi na poziomie centralnym. Zakłada się także włączenie stowarzyszeń samorządowych w działania projektowe o charakterze diagnostycznym, w prace nad przygotowaniem i pilotażem programów szkoleniowo-doradczych (ocena i zalecenia), w działania związane z opracowaniem założeń systemu wsparcia JST oraz tworzeniem sieci współpracy samorządowców(ogólnopolskiej i regionalnych). Aby uwzględnić postulaty kadry zarządzającej JST, główne założenia projektów są konsultowane z partnerami społecznymi, głównie z korporacjami samorządowymi. Ponadto, konsultacje odbywać się będą w ramach grupy sterującej (komitetu sterującego), w której skład wejdą przedstawiciele partnerów społecznych (w tym będących członkami KM POWER) i interesariuszy środowiska zewnętrznego. W celu zwiększenia komplementarności pomiędzy realizowanymi projektami adresowanymi do różnych grup beneficjentów systemu oświaty np. dyrektorów szkół/placówek, nauczycieli, pracowników placówek doskonalenia nauczycieli, przewiduje się uczestnictwo reprezentacji tych środowisk w opiniowaniu tworzonych materiałów i rozwiązań.			
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie	09.2015			

²¹ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

²² Wypełnić w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie. W przypadku, gdy nie są znane konkretne podmioty, które będą partnerami w projekcie, należy wpisać pożądane cechy partnerów oraz uzasadnić wskazanie określonych cech.

(miesiąc oraz rok)					
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	10.2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	09.2017	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	ogółem
-	100 000	1 530 000	1 200 000	-	2 830 000
Szacowana całkowita wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie (PLN)					
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK	nie dotyczy			NIE	
Szacowany wkład UE (PLN)					
2 385 124 zł					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ²³					
Zaproponowane działania wpisują się w zapisy Umowy Partnerstwa, mają charakter koncepcyjny i zakładają zmiany systemowe. Realizacja projektu w trybie pozakonkursowym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji pozwoli zrealizować zadania przewidziane w ustawie o systemie oświaty (uso) w zakresie dotyczącym, w szczególności tworzenia warunków przez organy prowadzące szkoły/placówki sprzyjające realizacji i dostosowaniu treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów. Decyzje podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego będące organami prowadzącymi szkoły mają bardzo istotne znaczenie w kreowaniu spójnej lokalnej polityki projakościowej w zakresie oświaty. Szczególne znaczenie mają decyzje dotyczące alokacji środków budżetowych na zadania i działania realizowane przez podległe im szkoły. Ważne, aby kadra kierownicza JST podejmując te decyzje uwzględniała potrzeby i możliwości uczniów, aby były one przemyślane i zaplanowane i prowadziły do takiego ukształtowania lokalnego środowiska edukacyjnego, które sprzyjać będzie wszechstronnemu rozwojowi każdego ucznia (w tym także ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Jednostki samorządu terytorialnego pełniąc rolę organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe a także realizując zadania w zakresie oświaty przewidziane w Konstytucji RP, ustawie o systemie oświaty (<i>art.5 ust.2 i3</i>) i ustawach ustrojowych (<i>tj w ustawie o samorządzie gminnym- art.7ust.1pkt.8, w ustawie o samorządzie powiatowym- art.4 ust.1pkt.1, w ustawie o samorządzie województwa - art.14 ust.1pkt.1</i>) są odpowiedzialne, za jakość realizowanej na ich terenie usługi edukacyjnej. Zaprojektowane działanie wpisuje się w przyjęte rozwiązania prawne, stanowiąc próbę ich doskonalenia poprzez podniesienie kompetencji kadr zarządzających lokalnymi systemami oświaty, udzielenie im wsparcia w zakresie tworzenia i wdrażania lokalnych rozwiązań projakościowych ukierunkowanych na wspomaganie szkół w rozwoju uczniów oraz stworzenie systemu wsparcia tej grupy w realizacji zadań oświatowych, po zakończeniu finansowania. W I etapie projektu pozakonkursowego (2015-2017) przewiduje się przeprowadzenie diagnozy kompetencji kadr					

²³ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

zarządzających oświatą oraz diagnozy potrzeb samorządowców w zakresie wsparcia szkół w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów, a następnie w oparciu o ich wyniki opracowanie jednolitych programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną dla przedstawicieli JST i przeprowadzenie ich pilotażu. Wypracowane programy szkoleniowo-doradcze wraz z obudową metodyczną zostaną wdrożone w ramach projektu konkursowego (2017-2020), w wyniku, czego wsparcie uzyska 500 jednostek samorządu terytorialnego różnego typu i co najmniej 2 000 przedstawicieli JST. Samorządy uczestniczące w szkoleniach zostaną zobowiązane do podjęcia prac nad stworzeniem lokalnego, projakościowego rozwiązania wspomagającego szkoły w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów (opracowanych zostanie 450 takich rozwiązań/planów). Dzięki podjętym działaniom, uzyskane rezultaty, w postaci wypracowanych projakościowych rozwiązań wspomagających szkoły wdrożone na poziomie lokalnym, będą miały wymiar systemowy spójny z polityką państwa.

W II etapie projektu pozakonkursowego (2017-2020) zaplanowano opracowanie założeń i wdrożenie systemu wsparcia przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych. Docelowo zakłada się, że przygotowana do realizacji tego zadania grupa samorządowców (samorządowi liderzy oświaty), będzie otrzymywała systematyczne wsparcie ze strony ORE i Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz będzie korzystała z wiedzy powstałej w wyniku poziomej wymiany doświadczeń między praktykami działającymi na poziomie lokalnym. Szczegółowy zakres i formy pomocy udzielanej liderom przez MEN i ORE oraz mechanizmy poziomej współpracy w ramach sieci zostaną wypracowane w projekcie. Jednym z elementów systemu będzie także budowa ogólnopolskiej i regionalnych sieci współpracy samorządowych liderów oświaty. Zadaniem ich będzie realizacja wsparcia skierowanego do samorządowców oraz inicjowanie i integrowanie działań przedstawicieli JST na rzecz rozwoju edukacji na poziomie krajowym (sieć ogólnopolska) i wojewódzkim (sieci regionalne), w tym z jednej strony - współpraca z dyrektorami szkół i placówek oświatowych, z drugiej zaś - współpraca z MEN, ORE i odpowiedzialnymi władzami wojewódzkimi. W ramach przygotowania sieci ogólnopolskiej i podsiaci regionalnych do pełnienia roli systemu wsparcia dla przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych, samorządowi liderzy oświaty rozwiną kompetencje niezbędne do realizacji swojej przyszłej misji – m.in. rozumienie zadań i ról liderów, znajomość metod pracy animacyjnej, tworzenie i moderowanie sieci współpracy, budowa lokalnych koalicji i regionalnych partnerstw na rzecz oświaty.

Ważnym elementem zmiany – o charakterze strategicznym - jest także zmiana postaw samorządowców w zakresie postrzegania własnej roli w kształtowaniu projakościowych lokalnych polityk oświatowych na rzecz rozwijania u uczniów kluczowych kompetencji niezbędnych do poruszania się na rynku pracy oraz w zakresie indywidualizacji podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (w związku z dodatkowym finansowaniem i przygotowaniem oferty edukacyjnej dla tej grupy uczniów, za którą odpowiedzialna jest JST dysponująca dodatkowymi wagami subwencji na kształcenia specjalne).

Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika ze strategicznego charakteru planowanej interwencji – wsparcia przedstawicieli JST, szkół, dyrektorów i nauczycieli w realizacji wysokiej, jakości edukacji oraz z konieczności zachowania komplementarności działań adresowanych m.in. do dyrektorów szkół/placówek, nauczycieli oraz przedstawicieli instytucji wspomagania (tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, biblioteki). Komplementarność realizowanych działań przyczyni się do budowania koalicji na rzecz rozwoju oświaty zarówno na poziomie lokalnym, jak i centralnym (współpraca z dyrektorami szkół jako partnerami w podnoszeniu jakości pracy szkół).

Tryb pozakonkursowy projektu gwarantuje funkcjonowanie spójnego – na poziomie koncepcji, modeli oraz metod i treści - systemu doskonalenia i wsparcia przedstawicieli JST. System ten stanie się bowiem istotnym elementem polityki edukacyjnej państwa wspierającym przebieg procesów implementacyjnych na poziomie lokalnym i regionalnym a samorządowcy odpowiedzialni za realizację zadań oświatowych uzyskają w wyniku kształcenia i wsparcia jednolitą, profesjonalną i opartą o standardy jakościowe usługę szkoleniową i doradczą, dostosowaną do potrzeb systemu edukacji i ich kompetencji.

Realizacja tych działań wyłącznie w trybie konkursowym spowodowałaby, że wsparcie byłoby realizowane wg różnych, niespójnych ze sobą programów. W praktyce w znacznym stopniu utrudniłoby to monitorowanie jakości, a przede wszystkim spójności wypracowanych rozwiązań, względem siebie, jak i w stosunku do polityki oświatowej państwa.

Wypracowane rozwiązanie będzie stanowiło istotne wsparcie dla zmian w systemie doskonalenia nauczycieli, planowanych od 2016r. Realizacja zaproponowanych działań przez ORE będzie zgodna ze stworzonym w 2013 r. nowym systemem wspomagania szkół. Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika z faktu, iż wypracowane rozwiązania (jednolite programy szkoleniowo-doradcze, standardy szkoleń dla JST, wypracowanie systemu wsparcia JST oraz projakościowych rozwiązań wspomagających szkoły), ukierunkowane na podniesienie kompetencji przedstawicieli organów prowadzących szkoły przyczyni się do podniesienia jakości całego systemu oświaty.

Ponadto, strategiczny charakter planowanego przedsięwzięcia, dodatkowo przemawia za wskazaniem, jako wnioskodawcy ORE, który to podejmuje i realizuje działania na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia, jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa. Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika, zatem ze szczególnego charakteru planowanych działań kierowanych do systemu wspomagania szkół poprzez podnoszenie kompetencji i zmianę postaw przedstawicieli organów prowadzących szkoły.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Celem interwencji publicznej jest poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomaganie szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

W ramach projektów pozakonkursowych podjęte zostaną przedsięwzięcia zakładające szkolenie i doradztwo **adresowane do przedstawicieli organów prowadzących szkoły/placówki (kadry JST)** ukierunkowane na wsparcie szkół w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów. Wsparcie szkoleniowo-doradcze będzie kierowane do pojedynczych przedstawicieli JST, ale też do zespołów odpowiedzialnych za realizację zadań oświatowych, a jego rezultatem będzie powstanie lokalnych projakościowych planów/rozwiązań wspomagających szkoły w ww. zakresie.

W I etapie projektu pozakonkursowego (październik 2015r.– wrzesień 2017r) przewiduje się opracowanie **jednolitych programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną dla przedstawicieli JST**. Programy szkoleń dotyczyć będą kształtowania umiejętności zarządczych przedstawicieli JST potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. Obudowa metodyczna przygotowanych programów szkoleń zawierać będzie szczegółowe zapisy dotyczące organizacji szkoleń; przewiduje się m.in., że szkolenia będą adresowane do zespołów samorządowców reprezentujących poszczególne JST, będą realizowane w cyklach spotkań warsztatowych (6-7 modułów) i zmierzać do osiągnięcia przez JST konkretnego rezultatu – opracowania lokalnego, projakościowego planu podnoszenia, jakości usług oświatowych oraz wspomaganie szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów. Do obudowy metodycznej przygotowywanych programów wykorzystane zostaną produkty wypracowane w projektach POKL w latach 2007-2013 m.in. raporty, publikacje, analizy, filmy, prezentacje, przykłady dobrych praktyk samorządowych.

Plan podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomaganie szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów – rozumiany jest jako plan konkretnych działań wynikających z długoterminowej wizji rozwoju oświaty ukierunkowanej na realizację celów edukacyjnych. Plan ten będzie dotyczyć obszaru gminy lub powiatu, ale może także obejmować większy obszar funkcjonalny tworzony przez grupę współpracujących ze sobą JST. Pożądane jest, aby tworzenie i realizacja planu odbywały się przy wsparciu zawiązanej lokalnie koalicji na rzecz rozwoju oświaty. W jej skład powinny wchodzić zarówno podmioty publiczne jak i społeczne (np. przedstawiciele środowiska nauczycieli, rodziców, przedsiębiorstw) zainteresowane poprawą i/lub rozwojem oświaty.

W celu zapewnienia optymalnego, jakościowego poziomu przygotowywanych programów szkoleń oraz jak najlepszego dostosowania ich do potrzeb przedstawicieli JST, przewidziano pilotaż programów szkoleniowo-doradczych. **Pilotażem** objętych zostanie 30 różnego typu jednostek samorządu terytorialnego (gminy wiejskie, gminy miejskie, powiaty). Z każdego JST w pilotażowych szkoleniach uczestniczyć będzie zespół pracowników (od 3 do 5 osób). Wybór JST do uczestnictwa ramach pilotażu zostanie dokonany w oparciu o opracowane kryteria naboru (m.in. typ jednostki samorządu terytorialnego, położenie, deklaracja współpracy itp.). Szkolenia w ramach, których pilotażowi zostaną poddane programy wraz z obudową metodyczną będą realizowane w cyklach spotkań warsztatowych (4-5 modułów) i zmierzać do osiągnięcia przez JST konkretnego rezultatu – opracowania lokalnego planu podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomaganie szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów. Pilotaż zakończy się sformułowaniem rekomendacji do programów szkoleń oraz obudowy metodycznej. Opracowane programy będą wdrożone w projekcie konkursowym. Zakres programów a tym samym i pilotażu dotyczy kształtowania spójnych polityk oświatowych na rzecz rozwijania u uczniów kluczowych kompetencji niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Interwencja zakłada realizację następujących zadań:

1. Przygotowanie rekomendacji do opracowania programów szkoleń dla przedstawicieli JST;

- diagnoza kompetencji kadr zarządzających oświatą oraz pracowników operacyjnych bezpośrednio realizujących zadania oświatowe w JST i metod podnoszenia przez nich kompetencji,
- 3 raporty zawierające diagnozę potrzeb JST w zakresie rozwiązań służących kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów (gminy wiejskie, miejskie i powiaty),

Kamień milowy: wyniki diagnozy kompetencji kadr zarządzających oświatą w JST oraz 3 raporty zawierające diagnozę potrzeb JST w zakresie rozwiązań służących kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów (gminy wiejskie, miejskie i powiaty), termin: I kwartał 2016r.

2. Przygotowanie programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną,

- wybór grupy ekspertów do prac nad programami szkoleniowo-doradczymi (eksperti reprezentujący różne środowiska),
- opracowanie harmonogramu i planu pracy ekspertów, podział na grupy tematyczne,
- seminaria eksperckie – wypracowanie koncepcji i programów. Przygotowanie programów wraz z

obudową metodyczną (zakres merytoryczny, formy i metody realizacji programów, standardy ich realizacji), programy zróżnicowane zakresowo ze względu na poziom JST oraz zajmowane stanowisko pracy, Docelowo przygotowanych zostanie 6 programów szkoleń po dwa dla każdego szczebla jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiatu i województwa); dla pracowników operacyjnych wykonujących zadania z zakresu oświaty i dla kadry zarządzającej podejmującej decyzje w obszarze oświaty.

- zakres programów szkoleń i doradztwo dotyczyć będzie obszarów wskazanych w typie operacji określonym w PO WER.

Kamień milowy: programy szkoleniowo-doradcze uwzględniające wymagane zakresy, termin IV kwartał 2016r.

3. Przeprowadzenie pilotażu opracowanych programów na grupie 30 jednostek samorządu terytorialnego (co najmniej 90 przedstawicieli JST objętych wsparciem w ramach pilotażu),

- wybór samorządów do pilotażu,
- rekomendacje do zmian programów i obudowy metodycznej,
- przygotowanie standardów jakości realizowanych szkoleń dla przedstawicieli JST,
- recenzje przygotowanych programów,
- wypracowanie głównych założeń merytorycznych do wdrożenia w projekcie konkursowym

Kamień milowy: Objęcie pilotażem wybranej grupy 30 samorządów, w ramach pilotażu wypracowanie w JST lokalnych planów podnoszenia, jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów (min. 27 planów/rozwiązań – 90% skuteczności): III kwartał 2017r.

Programy szkoleń wraz z obudową metodyczną zostaną wdrożone w ramach projektu konkursowego (2017-2020), w wyniku, czego wsparcie uzyska **500 jednostek samorządu terytorialnego różnego typu i przeszkolonych zostanie, co najmniej 2 000 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego**. Samorzady uzyskujące wsparcie w projekcie konkursowym zostaną zobowiązane do podjęcia prac nad stworzeniem lokalnego, projakościowego planu podnoszenia, jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów. Zakładając 90% skuteczność działań, oczekujemy, że w projekcie **wypracowanych zostanie, co najmniej 450 lokalnych planów**.

W celu zapewnienia wysokiej, jakości działań projektowych oraz jak najlepszego dostosowania ich do potrzeb samorządów, w obu etapach projektu pozakonkursowego przewiduje się zawiązanie partnerstwa, z co najmniej jednym ogólnopolskim stowarzyszeniem jednostek samorządu terytorialnego. Dzięki realizacji projektu w Partnerstwie z organizacjami samorządowymi, wartością dodaną projektu będzie;

- lepsza diagnoza potrzeb i przygotowanie programów szkoleniowo-doradczych, które będą dobrze osadzone w realiach funkcjonowania JST;
- zwiększenie siły oddziaływania projektu na zmianę postaw i podejścia władz samorządowych do tworzenia lokalnych rozwiązań służących rozwojowi edukacji (przyjmowanie odpowiedzialności, za jakość usług edukacyjnych);
- zintensyfikowanie współpracy i wymiany doświadczeń między JST w układzie przestrzennym i między samorządami różnego szczebla, w zakresie zagadnień związanych kreowaniem lokalnych polityk edukacyjnych,
- poprawa, jakości dialogu samorządów ze stroną rządową, nie tylko w zakresie zagadnień będących przedmiotem konsultacji w ramach obowiązujących przepisów, ale także w zakresie innych bieżących problemów związanych z realizacją zadań oświatowych.

Trwałość osiągniętych produktów (tj. programy szkoleniowo-doradcze) zostanie osiągnięta poprzez ich upowszechnienie (publikacje, filmy, poradniki) oraz wykorzystanie w ramach wsparcia kierowanego do samorządowców i dyrektorów szkół/placówek. Docelowo zakłada się, że wypracowane produkty będą nie tylko wykorzystywane, ale także modyfikowane, aktualizowane oraz rozbudowywane o nowe zasoby i materiały (m.in. opracowania, filmy, przykłady dobrych praktyk). Programy szkoleń jak i moduły do szkoleń e-learningowych – po zakończeniu projektu – będą wykorzystywane do kontynuowania realizacji szkoleń przez ORE, ośrodki doskonalenia nauczycieli oraz samorządowych liderów oświaty. Do zapewnienia trwałości produktów projektu zostaną także wykorzystane wypracowane już w projektach POKL aplikacje internetowe, platforma internetowa oraz forum dla samorządowców. Dzięki wykorzystaniu już istniejących narzędzi informatycznych możliwa będzie sprawna komunikacja oraz współpraca pomiędzy samorządowcami, oraz wymiana materiałów merytorycznych zarówno w formie elektronicznej jak i multimedialnej.

Rezultaty projektu będą na stałe włączone w nurt polityki oświatowej państwa. Wypracowane i wdrożone lokalne plany podnoszenia, jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów będą stanowić trwałe elementy lokalnych polityk oświatowych.

Zaangażowanie w realizację projektu stowarzyszeń samorządowych pozwoli na włączenie i wykorzystanie rezultatów projektu także w działaniach statutowych tych podmiotów.

Zakłada się, że w celu zapewnienia trwałości wypracowanych rezultatów możliwe będzie także wsparcie samorządowych liderów oświaty nie tylko przez MEN i ORE, ale także przez samorzady województw realizujące politykę spójności na terenach swoich jednostek samorządu terytorialnego.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

Zaplanowana interwencja wynika z działań dotychczas podejmowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji w obszarze wzmocnienia roli JST w zakresie strategicznego zarządzania i finansowania oświaty. Celem działań podejmowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 (*projekt Doskonalenie strategii zarządzania oświatą na poziomie regionalnym i lokalnym I i II etap*) w związku z decentralizacją systemu oświaty, było wzmocnienie strategicznej roli jednostek samorządu terytorialnego, jako organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe poprzez dostarczenie ich przedstawicielom odpowiedzialnym za realizację zadań oświatowych oraz podejmowanie decyzji zarządczych;

- ✓ fachowej literatury z zakresu zarządzania i finansowania oświaty oraz przykładów dobrych praktyk samorządowych,
- ✓ a poprzez system realizowanych szkoleń wyposażenie ich w; umiejętność zarządzania strategicznego, racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, tworzenia budżetów zadaniowych, optymalizowania organizacji oświaty, podejmowania decyzji strategicznych dotyczących lokalnych systemów oświaty w oparciu o prowadzone diagnozy i analizy, w umiejętność poszukiwania niestandardowych, nowych rozwiązań wobec wyzwań, z którymi aktualnie borykają się samorzady (np. niż demograficzny) a także w umiejętność inicjowania działań społecznych na rzecz edukacji, prowadzenia dialogu, włączania mieszkańców lokalnych wspólnot w podejmowanie decyzji dotyczących oświaty.

W zrealizowanych projektach wypracowane zostały modele, rozwiązania organizacyjne i prawne, narzędzia elektroniczne wspomagające zarządzanie edukacją (np. do prognozowania demograficznego, ze wskaźnikami oświatowymi, forum dla samorządowców), nowatorskie przykłady dobrych praktyk. W ramach projektów powstało ponad 100 raportów, 24 publikacje, przeszkolonych zostało 6.000 przedstawicieli JST. Ok. 10.000 przedstawicieli organów prowadzących szkoły i placówki zostało objętych innymi działaniami wspomagającymi w formie warsztatów, seminariów i konferencji.

Działania podejmowane w projektach zostały zakończone a implementacja wypracowanych rozwiązań, modeli, narzędzi informatycznych czy przykładów dobrych praktyk wykazała ich wysoką użyteczność (87%) w pracy przedstawicieli JST realizujących zadania oświatowe czy zarządzających lokalnymi systemami oświaty. Produkty wypracowane w projektach upowszechniane są na stronie internetowej ORE (zakładka Dla samorządowców) i stanowią bogate źródło wiedzy i informacji dla przedstawicieli JST.

Uzyskane rezultaty stanowią także doskonałą podbudowę do realizacji planowanej interwencji. Zaprojektowane działania będą wykorzystywały dotychczas wypracowane w POKL rezultaty i produkty. Zakres wsparcia kierowanego do przedstawicieli JST w obecnej perspektywie nie będzie jednak tożsamy z działaniami zrealizowanymi w POKL. Zakres kierowanej do samorządów interwencji zostanie poszerzony o zagadnienia związane z kształtowaniem umiejętności podejmowania decyzji zarządczych, których efektem jest wszechstronny rozwój ucznia, na miarę jego potrzeb i możliwości, oraz kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów. Interwencja nie będzie się ograniczać do pojedynczych pracowników, ale obejmie całe zespoły zarządzające oświatą w poszczególnych samorządach oraz będzie dążyć do wypracowania lokalnego planu podnoszenia, jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów. Takie podejście odzwierciedla realną strukturę decyzyjną w samorządach i wspiera trwałość wyników projektu.

Dotychczas treści ukierunkowane na rozwój ucznia nie były uwzględniane w programach szkoleń z samorządowcami. Niezwykle ważne – w proponowanym podejściu i kierowanych działaniach - jest to, aby samorządowcy dostrzegli związek pomiędzy swoimi działaniami (organizacyjnymi, kadrowymi, finansowymi itp.) a korzyściami, jakie przynoszą one uczniom. Zmiana postaw samorządowców zarządzających oświatą ma duże znaczenie w kontekście kreowania lokalnych polityk jakościowych, dzięki którym uzyskiwanie celów edukacyjnych przez uczniów przyniesie także realizację celów całego systemu oświaty.

Powstałe w ramach projektu utwory będą zgodne z koncepcją otwartych zasobów edukacyjnych i udostępnione będą na otwartej licencji lub licencji edukacyjnej.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Realizowane działania uwidoczniły jednak, że nie zawsze decyzje podejmowane przez kadrę kierowniczą JST uwzględniały potrzeby i możliwości rozwojowe uczniów. Do tej pory przedstawiciele samorządów głównie koncentrowali się na kwestiach związanych z inwestycjami w infrastrukturę oraz remonty budynków szkolnych a nie na decyzjach bezpośrednio determinujących, jakość kształcenia i wychowania w podległych im szkołach i placówkach. **Projektowane w perspektywie finansowej 2014-2020 działania mają na celu wzmocnienie kompetencji przedstawicieli JST, w innym niż dotychczas zakresie, postrzegania związku pomiędzy**

podejmowanymi przez nich decyzjami zarządczymi (w tym organizacyjnymi finansowymi) a jakością realizowanego procesu kształcenia czy wychowania. Działania zarządcze przedstawicieli JST winny być ukierunkowane, na jakość oferty edukacyjnej oferowanej przez szkoły, w tym przede wszystkim na kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy.

Efektom dotychczasowych działań adresowanych do JST jest wytworzenie bogatego zestawu materiałów i narzędzi. Niestety, jak dotąd nie zostały one jeszcze w wystarczającym stopniu wykorzystane w praktyce funkcjonowania samorządów (koncentracja na infrastrukturze, a nie jakościowym wymiarze oświaty). Aby zmienić tę sytuację, istnieje potrzeba wsparcia procesowego (cykl warsztatów), ukierunkowanego na przygotowanie realnego produktu (lokalna strategia oświatowa) i zaadresowanego do zespołów, a nie pojedynczych osób (budowa koalicji na rzecz zmian).

Celem proponowanej interwencji jest:

- w projekcie pozakonkursowym (2015-2017) oraz projekcie konkursowym (2017-2020) podniesienie kompetencji przedstawicieli JST w zakresie zarządzania oświatą ukierunkowanego, na jakość oferty edukacyjnej oferowanej uczniom, w tym przede wszystkim na kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy oraz wypracowanie w JST objętych wsparciem szkoleniowo-doradczym lokalnych planów podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów,
- w projekcie pozakonkursowym (2017-2020) opracowanie założeń i wdrożenie systemu wsparcia przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych.

Dzięki zaproponowanej interwencji (w projektach pozakonkursowych i konkursowym) w JST powstaną konkretne, lokalne, projakościowe rozwiązania wspomagające szkoły/placówki w realizacji zadań związanych z rozwijaniem kompetencji kluczowych uczniów, możliwe będzie inicjowanie działań prorozwojowych służących uczeniu się samorządowców od siebie i na przykładach dobrych praktyk oraz - co bardzo istotne - **skorelowanie działań podejmowanych przez samorządy z działaniami podejmowanymi na poziomie państwa w zakresie polityki oświatowej państwa.**

Adresaci projektu (grupy docelowe):

Grupą docelową są przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, które są organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe szczebla gminy, powiatu oraz samorządu województwa. W szczególności działaniami projektowymi objęte zostaną dwie grupy przedstawicieli JST;

- osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji zarządczych w samorządzie w zakresie spraw oświatowych, tj. prezydenci, burmistrzowie, starostowie i wójtowie oraz
- pracownicy operacyjni realizujący zadania z zakresu oświaty w JST, tj. dyrektorzy/naczelnicy wydziałów oświaty, inspektorzy ds. oświaty, skarbnicy, pracownicy zajmujący się planowaniem finansowym i analizami budżetowymi oraz pracownicy zespołów ekonomiczno- administracyjnych szkół,
- radni z komisji oświaty i przedstawiciele partnerów społecznych – organizacji, stowarzyszeń, fundacji działających na rzecz lokalnej oświaty.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Tryb konkursowy:

Projekt konkursowy: październik 2017 - październik 2020r.

Celem projektu konkursowego jest:

- ✓ podniesienie kompetencji przedstawicieli JST w zakresie zarządzania oświatą ukierunkowanego, na jakość oferty edukacyjnej oferowanej uczniom, w tym przede wszystkim na kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy oraz
- ✓ wypracowanie w JST objętych wsparciem szkoleniowo-doradczym lokalnych planów podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów.

Działania w projekcie:

- ✓ wsparcie szkoleniowo-doradcze 500 JST (w tym przeszkolenie, co najmniej po 3 pracowników danej jednostki samorządu terytorialnego tj. łącznie ok. 2 000 samorządowców),
- ✓ opracowanie lokalnych planów podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów (opracowanych w JST objętych wsparciem szkoleniowo-doradczym - 450 planów/rozwiązań, przy założeniu 90% wskaźnika skuteczności)
- ✓ przygotowanie szkoleń e-learningowych, uzupełniających wsparcie szkoleniowo-doradcze.

Projekt konkursowy będzie generował następujące wskaźniki produktu:

- 1) Liczba jednostek samorządu terytorialnego (JST) objęta wsparciem szkoleniowo-doradczym (500 JST),
- 2) Liczba przedstawicieli JST objęta wsparciem szkoleniowo-doradczym (ok. 2.000),
- 3) Liczba lokalnych planów podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomagania szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów (co najmniej 450 strategii/rozwiązań),
- 4) Liczba modułów szkoleń e-learningowych (6 modułów)

Tryb pozakonkursowy:

II etap projektu pozakonkursowego: wrzesień 2017r. – listopad 2020r.

Celem projektu pozakonkursowego (2017-2020) jest opracowanie założeń i wdrożenie systemu wsparcia przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych, który zapewni im stałe wsparcie, doskonalenie i rozwój kompetencji.

Działania w projekcie:

1. Opracowanie założeń systemu wsparcia przedstawicieli JST oraz przygotowanie jego wdrożenia w skali kraju i w każdym województwie (wdrożenie),
  - zadania i rola samorządowych liderów oświaty,
  - wypracowanie metod wsparcia samorządowych liderów oświaty przez MEN i ORE (metody pracy, sposoby kontaktowania się itp.),
  - opracowanie zasad realizacji wsparcia i doskonalenia przez liderów,
  - opracowanie zasad współpracy samorządowych liderów oświaty z przedstawicielami JST w ramach stworzonych sieci,
  - wypracowanie mechanizmów wymiany doświadczeń między praktykami działającymi na poziomie lokalnym,
  - wybór samorządowych liderów oświaty (opracowanie kryteriów wyboru).

Kamień milowy: opracowane założenia systemu wsparcia, doskonalenia i rozwoju przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych

2. Przygotowanie samorządowych liderów oświaty;
  - przeszkolenie samorządowych liderów oświaty ,
  - przeprowadzenie 17 spotkań/seminariów (po 1 w każdym województwie + 1 spotkanie podsumowujące) inicjujących wdrożenie systemu wsparcia.
  - utworzenie ogólnopolskiej i regionalnych (wojewódzkich) sieci współpracy samorządowych liderów oświaty.

Kamień milowy: Przygotowanie samorządowych liderów oświaty do realizacji wsparcia przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych

3. Wdrożenie opracowanego systemu wsparcia przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych
  - pilotaż wykorzystania narzędzi informatycznych,
  - przygotowanie zasobów do wsparcia przedstawicieli JST w realizacji ich zadań (materiały · elektroniczne i papierowe, przykłady dobrych praktyk, wykorzystanie produktów wypracowanych w POKL),
  - opracowanie narzędzi do monitorowania jednostek samorządu terytorialnego (zmiany · w lokalnych systemach edukacji),
  - wdrożenie wsparcia kierowanego do samorządowych liderów oświaty przez MEN i ORE (metody pracy, sposoby kontaktowania się itp.),
  - ewaluacja rezultatów uzyskanych w projekcie konkursowym i ich upowszechnienie oraz · walidacja jakościowa produktów.

Kamień milowy: Opracowany i wdrożony system wsparcia przedstawicieli JST w realizacji zadań oświatowych.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)			
WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspierania pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS			180
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ²⁴		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1 Liczba jednostek samorządu terytorialnego (JST) objętych wsparciem w ramach pilotażu			30 ²⁵
2. Liczba przedstawicieli kadry kierowniczej systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie określonym w Programie			90 ²⁶
3. Liczba lokalnych planów podnoszenia jakości usług oświatowych oraz wspomaganie szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów opracowanych w JST objętych wsparciem w ramach pilotażu			27 ²⁷
4. Liczba raportów zawierających diagnozę kompetencji osób zarządzających oświatą w JST.			1
5. Liczba raportów zawierających diagnozę potrzeb JST w zakresie rozwiązań służących kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów (gminy wiejskie ,miejskie i powiaty)			3
6. Liczba opracowanych programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną,			6

²⁴ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

²⁵ Wskaźnik realizowany w ramach pilotażu.

²⁶ Wskaźnik realizowany w ramach pilotażu

²⁷ Wskaźnik realizowany w ramach pilotażu. Założono 90% skuteczność działań.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU	
KRYTERIA DOSTĘPU	
7.	
Uzasadnienie:	
8.	
Uzasadnienie:	
...	
Uzasadnienie:	

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomagania i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych
Cel szczegółowy	Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Działanie / Poddziałanie	Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i organów prowadzących oraz trenerów z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia (w tym narzędzi oceny jakości pracy szkoły).
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ośrodek Rozwoju Edukacji
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ²⁸	Podstawą wyboru Ośrodka Rozwoju Edukacji (ORE) jako realizatora projektu pozakonkursowego jest: 1. Monopol kompetencyjny na działania o charakterze systemowym planowane w ramach projektu. Monopol kompetencyjny wynika z przepisów art. 77a ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. poz. 256 z

²⁸ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

	późn.zm.). Do zadań publicznych placówek doskonalenia, o ogólnokrajowym zasięgu działania prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej, należy podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek. 2. Zakres zadań obowiązkowych ORE. ORE jest jedyną placówką doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania, która zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 r. poz. 1041 i 1142.) i zadaniami statutowymi ma obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz bibliotek pedagogicznych, w organizowaniu i prowadzeniu wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli w sposób określony tym rozporządzeniem. 3. Doświadczenie placówki z realizacji projektu systemowego pn. „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół” (PO KL, Priorytet III). Projekt realizowany w ramach PO WER jest działaniem komplementarnym do projektów realizowanych ze środków PO KL i zakłada wykorzystanie rezultatów wypracowanych dotychczas w ramach projektów konkursowych i systemowych.				
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X	
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru	Nie dotyczy				
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	10.2015				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	11.2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	09.2017	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	Ogółem
0	50 000	1 500 000	1 550 000	0	3 100 000

Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)			
TAK	..... (PLN)	NIE	X
Szacowany wkład UE (PLN)			
2 612 680			
OPIS PROJEKTU			
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ²⁹			
Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika ze strategicznego charakteru planowanej interwencji. Rozpoczęcie w ramach działania 2.10.1 PO WER <i>Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkół i organów prowadzących oraz trenerów</i> realizacji projektów od projektu w trybie pozakonkursowym jest niezbędne, aby można było zagwarantować jednakowe standardy i porównywalną jakość szkoleń prowadzonych dla kadry systemu wspomagania w projektach konkursowych. W ramach projektu powstaną ramowe programy szkoleń i doradztwa dla pracowników systemu wspomagania oraz określony zostanie sposób walidacji kompetencji osób odpowiedzialnych za wspomaganie pracy szkół. Ramowe programy szkoleń będą wykorzystywane przez organizatorów szkoleń, wyłonionych w projektach konkursowych. Będą oni zobowiązani do przygotowania szkoleń wg ramowych programów i zatrudnienia do ich realizacji kadry z odpowiednimi szczegółowo opisanymi w projekcie pozakonkursowym kompetencjami. Zakłada się, że w ramach projektu zostanie nawiązana ścisła współpraca z instytucjami realizującymi zadania na rzecz wspomagania szkół i posiadających doświadczenie w tworzeniu rozwiązań sprzyjających podnoszeniu kompetencji kluczowych uczniów (np. współpraca z Centrum Nauki Kopernik, które realizowano w ramach PO KL projekt pt. „Opracowanie i pilotaż aktywnych metod pracy nauczyciela z uczniem opartych na metodzie badawczej”). Wypracowane w ramach projektu modele będą przedmiotem nie tylko konsultacji społecznych za pośrednictwem strony ORE, ale również w ramach grupy sterującej w której skład wejdą przedstawiciele partnerów społecznych (w tym członkowie KM POWER) i interesariuszy środowiska zewnętrznego. Wybranym jednostkom zaproponowane będzie uczestnictwo w spotkaniach Grupy Sterującej, na forum której zostaną poddane dyskusji rezultaty projektu . Koszt projektu pozakonkursowego wynosi 4,8% całej alokacji przewidywanej na realizację działania 2.10.1 PO WER pn. <i>Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkół i organów prowadzących oraz trenerów</i>.			
Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu			
Podstawą zaplanowanych w projekcie interwencji są działania Ministerstwa Edukacji Narodowej podjęte w latach 2009-2014, poświęcone funkcjonowaniu placówek doskonalenia nauczycieli (PDN), poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP) oraz bibliotek pedagogicznych (BP) na rzecz kompleksowego wspomagania szkół. Działania realizowane były przez MEN w ramach projektu „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” (PO KL, Priorytet III) oraz przez ORE w ramach projektu systemowego pn. „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół” (PO KL, Priorytet III). Wypracowany został nowy model wspomagania szkół, który opiera się na koncepcji popytowej („szyte na miarę”) i zakłada prowadzenie przez ww. instytucje usług rozwojowych w celu zaspokojenia potrzeb szkół. To szkoła decyduje o zakresie udzielonego wspomagania. Model ten został pilotażowo wdrożony w 161 powiatach w ramach Działania 3.5 (PO KL, Priorytet III) „Kompleksowe wspomaganie szkół”. Wnioski z badań ewaluacyjnych wskazują m.in., że dla pracowników tych instytucji nowe zadania są istotną zmianą w dotychczasowym trybie pracy - wymagają szczególnych kompetencji i dostosowania organizacji pracy całej instytucji. Osiągnięcie tego nie jest możliwe bez dodatkowego wsparcia placówek doskonalenia nauczycieli,			

²⁹ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych.

Również raport z "Ewaluacji efektów działań zrealizowanych w ramach Priorytetu III Wysoka jakość systemu oświaty" dobrze ocenia nowy system wspomagania i zaleca dalsze działania w tym zakresie.

Planowane działania konkursowe i pozakonkursowe w ramach tej interwencji:

1. Wsparcie dla tych instytucji będzie realizowane w formie szkoleń w projektach konkursowych dla 4427 pracowników placówek wspomagania (PDN, PPP, BP) i trenerów.
2. Szkolenia te będą realizowane na podstawie ramowych programów wypracowanych i zweryfikowanych w projekcie pozakonkursowym, przygotowanych przez ORE. Weryfikacja nastąpi na podstawie doświadczeń 200 przeszkolonych osób.

Efektom działań będzie przygotowanie 4 627 osób (ok. 30% wszystkich pracowników placówek wspomagania) do wspierania szkół w zakresie:

- nauczania matematyki, przyrody, fizyki, chemii, języków obcych, informatyki,
- stosowania przez nauczycieli technologii informacyjno-komunikacyjnej, eksperymentów oraz innych metod aktywizujących uczniów,
- umiejętnego, dostosowanego do potrzeb każdego ucznia, organizowania pracy na zajęciach szkolnych w sposób pobudzający kreatywność uczniów, kształtujący u uczniów umiejętność pracy zespołowej.

3. Uczestnicy szkoleń będą zobowiązani do przeprowadzenia wspomagania szkół w ww. zakresach, w tym w szczególności w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO). Zgodnie z przyjętym 2 czerwca 2015 r. przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju dokumentem pn. „Wytoczne z zakresu realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020” realizowane wspomaganie powinno być dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół w danym zakresie.
Rekomenduje się w nich również, aby przy diagnozie potrzeb szkoły korzystały ze wsparcia placówek wspomagania (PDN, PPP, BP). Wytoczne wskazują także, aby we wspieraniu wykorzystywać trenerów przeszkolonych w ramach PO WER.

Ważna jest także komplementarność działań wobec innych projektów POWER, adresowanych do kadry kierowniczej szkół i pracowników samorządu. (Działania 2.10. 3 *Szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty (w tym kadry JST) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.*)

Efektom tych działań będzie objęcie 60% szkół wspomaganiem (zakłada się, że każdy uczestnik szkolenia zrealizuje 3 formy wspomagania w okresie od 2016-2023 r.).

4. Uczestnicy szkoleń będą objęci również doradztwem w trakcie realizowanych przez nich działań wspomagających szkoły w ww. zakresie. Do zapewnienia doradztwa będą zobowiązani organizatorzy szkoleń w projektach konkursowych.

Efektom tych działań będzie mechanizm stałej pomocy dla pracowników placówek i trenerów w trakcie procesu wspomagania konkretnej szkoły lub grupy nauczycieli z sieci tematycznej (np. nauczycieli matematyki).

5. W projekcie pozakonkursowym planuje się ponadto opracowanie wymagań kompetencyjnych dla trenerów prowadzących wspomaganie szkół, które z kolei posłużą do walidacji i certyfikacji tych trenerów.

Efektom tych działań będzie standaryzacja wymagań dotyczących kompetencji trenerów wspomagania szkół. Powstanie jednolity system walidacji i certyfikacji.

6. W projekcie pozakonkursowym planuje się również utworzenie sieci współpracy placówek wspomagania. Będą one prowadzone z wykorzystaniem platformy www.doskonaleniewsieci.pl przygotowanej w ramach projektu POKL i udostępnianej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Efektom tych działań będzie stworzenie mechanizmów i narzędzi do wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia pracowników wspomagania i trenerów, a także organizowania współpracy pomiędzy tymi instytucjami.

Wypracowane przez uczestników szkoleń oferty wspomagania wraz z zasobami i narzędziami dla szkół i nauczycieli w ww. zakresach będą upowszechnione wśród pracowników placówek wspomagania i uzupełnią bazę przykładowych ofert zgromadzonych w POKL.

Ramowe programy szkoleń dla placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych, zweryfikowane po przeprowadzeniu projektów konkursowych, będą wykorzystywane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji do doskonalenia kadry placówek wspomaganie.

Działania w projekcie pozakonkursowym:

1. Uruchomienie ogólnopolskich sieci współpracy pomiędzy instytucjami wspomaganie. Sieci będą upowszechniać oferty kompleksowego wspomaganie szkół i dobre praktyki.

Działanie sieci będzie jedną z metod prowadzenia doradztwa. Umożliwi stały dostęp osób prowadzących wspomaganie do wiedzy z danej dziedziny, metod pracy, ułatwi wymianę doświadczeń i upowszechnianie dobrych praktyk. Sieci współpracy będą prowadzone z wykorzystaniem platformy internetowej www.doskonaleniemiesci.pl.

2. Opracowanie ramowych programów szkoleń dla pracowników placówek wspomaganie oraz trenerów w zakresie pomocy szkole w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów, niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Opracowane programy będą zawierały:

- treści uniwersalne, istotne z punktu widzenia całego procesu wspomaganie szkół (metodyka wspomaganie),
- elementy specyficzne dla danego poziomu kształcenia i rozwijania konkretnych umiejętności np. nauczanie matematyki w szkołach podstawowych, uwzględniające metody zindywidualizowanego podejścia do ucznia; rozwijanie kompetencji cyfrowych, praca zespołowa w nauce języków obcych;
- wskazania treści i narzędzi do pracy z nauczycielami w poszczególnych zakresach tematycznych (np. treści z e-podręczników),
- aktywizujące metody nauki np. metoda projektu, eksperymenty, wykorzystanie nowoczesnych technologii, ocenianie kształtujące.

Celem jest przygotowanie pracowników instytucji systemu wspomaganie i trenerów do:

- procesowego wspomaganie szkół (praca z konkretną radą pedagogiczną nad działaniami dostosowanymi do potrzeb danej szkoły),
- prowadzenia międzyszkolnych sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli (doskonalenie nauczycieli w obszarach problemowych i przedmiotowych),
- specjalistycznego wsparcia w ww. obszarach nauczycieli i szkół (w ramach procesowego wspomaganie oraz sieci współpracy).

Opracowane ramowe programy szkoleń opublikowane zostaną na stronie internetowej ORE i poddane konsultacjom społecznym. Zebrane uwagi zostaną przeanalizowane, a zasadne propozycje zmian uwzględnione.

3. Modyfikacja opracowanych ramowych programów szkoleń dla pracowników placówek wspomaganie oraz trenerów, zweryfikowanych przez 200 osób uczestniczących w szkoleniu pilotażowym.

Opracowane ramowe programy będą wykorzystywane w projektach konkursowych.

4. Opracowanie wymagań kompetencyjnych trenerów odpowiedzialnych za szkolenia i doradztwo dla pracowników systemu wspomaganie pracy szkoły oraz trenerów w zakresie pomocy szkole w:
  - kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej
  - stosowaniu nauczania eksperymentalnego oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

5. Opracowanie założeń projektów konkursowych.

6. Opracowanie systemu walidacji i certyfikacji trenerów odpowiedzialnych za szkolenia i doradztwo dla kadry systemu oświaty i organów prowadzących.

Sformułowanie wymagań kompetencyjnych służących walidacji i certyfikacji trenerów ma na celu zapewnienie jakości usług wspomaganie szkół w ww. obszarach tematycznych. Zostaną przygotowane rekomendacje dotyczące trybu określania kompetencji osób prowadzących wspomaganie.

7. Pilotażowe wdrożenie systemu walidacji i certyfikacji trenerów odpowiedzialnych za szkolenia i doradztwo dla kadr systemu oświaty i organów prowadzących. Walidacja 200 trenerów odpowiedzialnych za wspomaganie szkół.

8. Opracowanie założeń merytorycznych dla projektów konkursowych.

Termin realizacji	Kamienie milowe	efekt
11.2015-10.2016	Opracowanie ramowych programów szkoleń i doradztwa oraz głównych założeń do konkursu	efekt; ramowe programy do wdrażania w konkursie
	uruchomienie ogólnopolskich sieci współpracy placówek wspomagania	narzędzie do wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia pracowników/trenerów
	pilotażowe wdrożenie ramowych programów	przeszkolenie 200 pracowników/trenerów systemu wspomagania i 400 szkół objętych wsparciem (1,2 %)
11.2016 - 09.2017	opracowanie wymagań kompetencyjnych dla trenerów	opracowanych kompetencji posłuży do procesu walidacji i certyfikacji trenerów
	opracowanie systemu walidacji i certyfikacji trenerów	standaryzacja jakości pracy trenerów, czyli zapewnienie jakościowego wsparcia systemu

Powstałe w ramach projektu utwory będą zgodne z koncepcją otwartych zasobów edukacyjnych i udostępnione będą na otwartej licencji lub licencji edukacyjnej.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

Planowana interwencja publiczna wynika z dotychczasowych działań podejmowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji w obszarze wspomagania pracy szkół i doskonalenia nauczycieli.

1. W ramach projektu pn. „Wzmocnienie systemu wspomagania rozwoju szkół ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” (PO KL, Priorytet III Wysoka jakość oświaty, Poddziałanie 3.3.1 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli) realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej opracowane zostały rekomendacje zmian systemu doskonalenia nauczycieli.

Zgodnie z rekomendacjami wprowadzono zmiany w przepisach prawa. W 2012 i 2013 r. zmieniono przepisy rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej: w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U z 2014 r. poz. 1041 i 1142), w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199) i w sprawie szczegółowych zasad działania bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013, poz. 369).

W ramach projektu pn. „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół” (PO KL, Priorytet III Wysoka jakość oświaty, Poddziałanie 3.3.1 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli) realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji powstały m.in:

- 24 oferty wspomagania szkół i 20 tematycznych sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli;
- przeszkolono kadry, realizujące wspomaganie w ramach pilotażowych projektów konkursowych (4000 osób z zakresu przebiegu procesu wspomagania i 2700 w zakresie prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli);
- stworzono narzędzia (m.in. platformę www.doskonaleniewsieci.pl), które służą nowym formom pracy: wspomaganiu procesowemu oraz organizacji sieci współpracy i samokształcenia.
- przeprowadzono ewaluację nowego systemu wspomagania szkół/placówek. Wnioski wskazały na konieczność rozwijania systemu i stały się podstawą do planowania dalszych działań w PO WER.

W ramach projektu pt. „Opracowanie i pilotaż aktywnych metod pracy nauczyciela z uczniem opartych na metodzie badawczej”, realizowanym pod hasłem „Przewrót Kopernikański” Priorytet III, Działanie 3.3 Poddziałanie 3.3.3 – realizowanego przez Centrum Nauki Kopernik wykorzystane zostaną:

- materiały warsztatowe dla nauczycieli z zakresu stosowania metody badawczej i metody IBSE w nauczaniu (metoda polegająca na kształceniu przyrodniczym poprzez dociekanie naukowe = odkrywanie)
- materiały warsztatowe dla uczniów w laboratoriach Centrum Nauki Kopernik (biologicznym, chemicznym, fizycznym oraz w Pracowni Robotycznej)
- rekomendacje wyposażenia szkolnej pracowni przyrody dla klas IV-VI szkoły podstawowej

W ramach projektów konkursowych w Działaniu 3.5 „Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół” (PO KL, Priorytet III Wysoka jakość oświaty) w 161 powiatach przeprowadzono pilotaż nowego systemu. Przetestowano zadania związane ze wspomaganie i prowadzeniem sieci współpracy i samokształcenia (20% szkół objętych wspomaganie - bazowa wartość wskaźnika rezultatu w PO WER).

W ramach projektów konkursowych w Poddziałaniu 3.3.4 pn. Ponadregionalne programy rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości – I i II edycja (1/POKL3.3.4/08, 1/POKL/3.3.4/09) zostaną wykorzystane programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości;

W ramach projektów konkursowych w Poddziałaniu 3.3.4 pn.. Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem nowoczesnych metod diagnozy i terapii ucznia niepełnosprawnego (2/POKL/3.3.4/09) zostaną wykorzystane innowacyjne programy nauczania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem nowoczesnych metod diagnozy i terapii ucznia niepełnosprawnego.

2. Podczas realizacji projektu pozakonkursowego, pod uwagę zostaną wzięte również efekty i produkty wypracowane w ramach rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła”, w tym m.in. pilotażowy program rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania TIK w procesie edukacyjnym.

4

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Wypracowane przez projekt systemowy POKL rozwiązania i rekomendowane formy pracy placówek doskonalenia nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych zostały wprowadzone do przepisów prawa. W 2012 i 2013 r. zmieniono przepisy w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U z 2014 r. poz. 1041 i 1142), w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199) i w sprawie szczegółowych zasad działania bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013, poz. 369), zobowiązując te instytucje do realizacji wspomaganie szkół i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli. Zmiany zostały zaprojektowane w taki sposób, aby od momentu wejścia w życie nowych przepisów umożliwić ww. jednostkom realizację wspomaganie, a zadaniem obowiązkowym ustanowić je od 1 stycznia 2016 r..

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

1. Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomaganie pracy szkół i trenerów dla 4 427 pracowników placówek wspomaganie i trenerów w ramach projektów konkursowych.
2. Objęcie wspomaganie 60 % szkół przez przeszkolonych pracowników placówek wspomaganie i trenerów.
3. Wdrożenie systemu walidacji i certyfikacji trenerów organizujących i prowadzących wspomaganie szkół i sieci współpracy dla nauczycieli.
4. Doskonalenie pracowników placówek wspomaganie nie uczestniczących w szkoleniach w oparciu o ramowe programy szkoleń opracowanych w projekcie pozakonkursowym z uwzględnieniem doświadczeń z realizacji szkoleń w projektach konkursowych.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ³⁰		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspomagania pracy szkoły	Nie dotyczy	Nie dotyczy	400
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ³¹ ;		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba pracowników systemu wspomagania pracy szkoły oraz trenerów objętych wsparciem w zakresie określonym w Programie	Nie dotyczy	Nie dotyczy	200
2. Liczba wypracowanych modeli wspierania pracowników instytucji systemu wspomagania i trenerów wraz z opracowanym systemem walidacji trenerów oraz z założeniami dla projektów konkursowych w zakresie jego implementacji.	Nie dotyczy	Nie dotyczy	1
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
9.			
Uzasadnienie:			
10.			
Uzasadnienie:			

³⁰ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

³¹ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

...	
Uzasadnienie:	

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Wspieranie tworzenia szkół ćwiczeń
Cel szczegółowy	Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Działanie / Poddziałanie	Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Wsparcie tworzenia sieci szkół ćwiczeń, w tym: - przygotowanie szkół do prowadzenia kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń, - przygotowanie programów doskonalenia zawodowego nauczycieli, - szkolenia dla trenerów szkół ćwiczeń z zakresu metod i form pracy dydaktycznej, - doskonalenie zawodowe nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ośrodek Rozwoju Edukacji
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ³²	Podstawą wyboru Ośrodka Rozwoju Edukacji (ORE) jako realizatora projektu pozakonkursowego jest: 1. Monopol kompetencyjny na działania o charakterze systemowym planowane w ramach projektu. Monopol kompetencyjny wynika z brzmienia art. 77a ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. poz. 256 z późn.zm.). Do zadań placówek doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust.3c i ust.3d pkt 2, należy podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek, wydawanych na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 r. poz. 1041 i poz. 1142). 2. Zakres zadań obowiązkowych placówki - określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 r. poz. 1041 i 1142.) i statucie Ośrodka Rozwoju Edukacji.

³² W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

	ORE jest jedyną placówką doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania, która jest odpowiedzialna za inicjowanie rozwiązań służących nabywaniu przez nauczycieli i przyszłych nauczycieli praktycznych umiejętności pedagogicznych, a także wypracowywaniu nowych metod i form pracy z uczniami i na ich rzecz oraz sprawdzaniu skuteczności tych metod w działaniu szkoły, a więc zadania, które w założeniu wnioskodawcy mają realizować szkoły ćwiczeń. Ww. zadania statutowe ORE są zbieżne z typem operacji przewidzianych do realizacji w ramach projektu. 3. Doświadczenie placówki z realizacji projektu systemowego pn. „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół” (PO KL, Priorytet III). Projekt realizowany w ramach PO WER jest działaniem komplementarnym do projektów realizowanych ze środków PO KL i zakłada wykorzystanie rezultatów wypracowanych dotychczas w ramach projektów konkursowych i systemowych.				
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X	
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru	nie dotyczy				
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	11.2015				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	01.2016	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	12.2017	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	Ogółem
0	0	2 700 000	2 100 000	0	4 800 000
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK	..... (PLN)		NIE	X	
Szacowany wkład UE (PLN)					
4 045 440					

Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym³³

Obecnie w systemie oświaty brak jest podmiotów, które mogłyby w sposób ciągły i systemowy wdrażać nowe metody pracy, doskonalić zawodowo czynnych nauczycieli w oparciu o systematyczne zajęcia praktyczne w specjalnie do tego przygotowanych szkołach. Celem projektu jest utworzenie szkół ćwiczeń, które mają być uzupełnieniem systemu wspomagania nauczycieli.

Rolą szkół ćwiczeń będzie testowanie nowych rozwiązań dydaktycznych i metodycznych we współpracy z wojewódzkimi placówkami doskonalenia nauczycieli (działalność zgodna ze statutem) i szkołami wyższymi. Szkoły ćwiczeń mają być „laboratorium” metodycznym, miejscem odbywania praktyk dla nauczycieli.

Zadaniem szkół ćwiczeń ma być m.in. testowanie innowacyjnych rozwiązań metodycznych i nowych sposobów pracy z uczniami, rodzicami i środowiskiem lokalnym. Szkoły ćwiczeń będą wdrażać takie metody jak uczenie się w działaniu („action research”), będą miejscem praktycznej wymiany doświadczeń nauczycieli, tworzyć ofertę wariantowych rozwiązań dydaktycznych i metodycznych dla innych szkół, uczestniczyć w przedmiotowych i tematycznych sieciach doskonalenia dla nauczycieli, organizować praktyki i staże dla absolwentów specjalności/specjalizacji nauczycielskich.

Interwencja publiczna zakłada prace koncepcyjne o charakterze systemowym. Realizacja projektu pozwoli na opracowanie wzorcowego modelu szkoły ćwiczeń, zasad wyboru szkół do projektu. Zakłada się, że po zakończeniu interwencji funkcjonowanie szkół ćwiczeń będzie finansowane z budżetu państwa (organy prowadzące szkoły będą dodatkowo dotowane z części oświatowej subwencji ogólnej, a doskonalenie nauczycieli ze środków organów prowadzących szkoły zatrudniających nauczycieli korzystających ze wsparcia tych szkół). Finansowanie praktyk studenckich, tak jak obecnie, będzie finansowane przez szkoły wyższe.

Wypracowane zostaną metody systemowej współpracy ze szkołami wyższymi i placówkami doskonalenia nauczycieli oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi.

Zakłada się, że w ramach realizacji projektu zostanie nawiązana ścisła współpraca ze szkołami wyższymi, głównie z jednostkami organizacyjnymi uczelni, które brały udział w projekcie „Akademickie Centra Kreatywności” realizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jak również z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zainteresowanymi problematyką szkół ćwiczeń i posiadającymi doświadczenie w tworzeniu rozwiązań sprzyjających podnoszeniu kompetencji kluczowych uczniów (np. współpraca z Centrum Nauki Kopernik, które realizowano w ramach PO KL projekt pt. „Opracowanie i pilotaż aktywnych metod pracy nauczyciela z uczniem opartych na metodzie badawczej”). Wypracowane w ramach projektu modele będą przedmiotem nie tylko konsultacji społecznych za pośrednictwem strony ORE, ale również w ramach grupy sterującej (komitetu sterującego) w której skład wejdą przedstawiciele partnerów społecznych (w tym członkowie KM POWER) i interesariuszy środowiska zewnętrznego.

Efekty pracy w trybie pozakonkursowym umożliwią przygotowanie kluczowych założeń do działań w projektach konkursowych. Koszt projektu pozakonkursowego wynosi 10% całej alokacji przewidywanej na realizację działania 2.10.2 PO WER pn. Wspieranie tworzenia szkół ćwiczeń.

Projekt realizowany w ramach PO WER jest działaniem komplementarnym do projektów realizowanych ze środków PO KL i zakłada wykorzystanie rezultatów wypracowanych dotychczas w ramach projektów konkursowych i systemowych. Wykorzystywać on będzie wypracowane w ramach PO KL formy wspomagania szkół, w tym w szczególności doskonalenie nauczycieli i wymianę doświadczeń w ramach sieci współpracy i samokształcenia. W zależności od tematyki i charakteru sieci (przedmiotowego np. nauczyciele matematyki, lub problemowego np. nauczyciele różnych przedmiotów skupionych wokół problematyki związanej z wykorzystywaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej w nauczaniu przedmiotowym) będą mogli wymieniać się swoimi doświadczeniami poprzez organizowanie wzajemne lekcji pokazowych lub wizytowaniu lekcji organizowanych przez nauczycieli pracujących w szkole ćwiczeń, testować nowe formy i metody pracy i wspólnie omawiać sposób ich przeprowadzenia, dzielić się własnymi spostrzeżeniami lub pomysłami, analizować słabe i mocne strony przeprowadzonych zajęć.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

³³ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

Efektom przewidzianej w tym typie operacji interwencji będą 32 szkoły objęte wsparciem w celu przygotowania i doskonalenia zawodowego nauczycieli (szkoły ćwiczeń). Ich zadaniem będzie:

- testowanie nowych metod i form pracy, w tym technologii informacyjno-komunikacyjnej, eksperymentu i doświadczenia oraz innych metod aktywizujących i kształtujących u uczniów kompetencje kluczowe niezbędne do poruszania się na rynku pracy, nauczania matematyki, przyrody, fizyki, chemii, informatyki, języków obcych,
- doskonalenie czynnych zawodowo nauczycieli w umiejętnym stosowaniu, dostosowanym do potrzeb każdego ucznia ww. nowych metod i form pracy w sposób wykorzystujący kreatywność uczniów i kształtujący u uczniów umiejętność pracy zespołowej, przy zachowaniu indywidualnego podejścia do każdego ucznia gwarantującego jego rozwój,
- kształcenie praktyczne studentów specjalizacji nauczycielskich.

Interwencja zakłada, że wzorcowy model szkoły ćwiczeń zostanie przygotowany i przetestowany w ramach projektu pozakonkursowego. Na podstawie wypracowanego modelu będą utworzone pozostałych 31 szkół w ramach projektów konkursowych.

Działania w projekcie pozakonkursowym:

1. 05.2016 r. - Opracowanie koncepcji i wzorcowej, modelowej szkoły ćwiczeń

W ramach projektu określone zostaną zadania i rozwiązania organizacyjne dla szkół ćwiczeń. Zostanie wybrana szkoła oraz uczelnia, które we współpracy z ORE będą pracować nad stworzeniem wzorcowej merytorycznie szkoły ćwiczeń. Do współpracy zaproszony zostanie organ prowadzący szkołę. Wzorcową szkołą ćwiczeń ma być uniwersalna i możliwa do zaimplementowania w każdym z regionów z uwzględnieniem specyfiki środowiska lokalnego. Wypracowana koncepcja opublikowana zostanie na stronie internetowej ORE w celu poddania jej konsultacjom społecznym. Nadesłane uwagi zostaną przeanalizowane a najciekawsze propozycje zmian naniesione na wypracowany model koncepcji szkoły. Do konsultacji zaproszeni będą partnerzy społeczni m.in. szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, instytuty badawcze, organy prowadzące a także ośrodki doskonalenia nauczycieli.

Wzorcową szkołą ćwiczeń, będzie miejscem wymiany doświadczeń nauczycieli z różnych szkół. Zakłada się, że obejmie ona swoim oddziaływaniem nauczycieli z 7 szkół. Zgodnie ze wskaźnikiem rezultatu cała interwencja ma przyczynić się do objęcia wspomaganiami 60% szkół. Ze względu na charakter pilotażowy tego zadania w projekcie oraz czas trwania pilotażu – 1 rok – aby można było przygotować organizacyjnie szkołę do realizacji zadań określonych dla szkoły ćwiczeń, przy jednoczesnym zapewnieniu jej możliwości realizacji podstawowych zadań szkoły, jakim jest prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, ograniczono liczbę szkół objętych wspomaganiami do 10. W ramach tych działań zostanie zrealizowany wskaźnik rezultatu na poziomie 0,03%.

Efekt: model szkoły ćwiczeń

2. 05.2016 r. - Opracowanie założeń wyboru szkół do projektu i zasad późniejszego działania

Aby szkoła mogła być szkołą ćwiczeń, powinna spełniać określone standardy m.in. być otwarta na innowacyjne metody pracy, aktywnie uczestniczyć w życiu środowiska lokalnego. Powinna posiadać doświadczoną kadrę pedagogiczną.

Do współpracy zostaną zaproszone szkoły różnych typów na poszczególnych etapach edukacyjnych, działające w różnych środowiskach lokalnych.

Efekt: wybór szkoły i uczelni, które będą we współpracy z ORE weryfikować stworzony model w działaniu i utworzenie pilotażowej szkoły ćwiczeń.

3. 06.2016 r. - Opracowanie standardów pracy szkół ćwiczeń, w tym standardów współpracy tych szkół:

- ze szkołami wyższymi i z placówkami doskonalenia nauczycieli - w zakresie kształcenia przyszłych nauczycieli i doskonalenia zawodowego czynnych nauczycieli, prowadzenia praktyk studenckich i testowania nowych metod pracy dydaktycznej i wychowawczej .
- z instytucjami wspomagania szkół (placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, bibliotekami pedagogicznymi) w zakresie wspomagania pracy szkół.

Efekt: określenie zasad i form współpracy, a także sposobu finansowania działań podejmowanych przez szkołę ćwiczeń na rzecz doskonalenia czynnych zawodowo nauczycieli i praktycznego kształcenia studentów specjalności pedagogicznych.

4. 09.2016 r. – pilotażowe wdrożenie wzorcowej szkoły ćwiczeń

Efekt: wzorcowa szkoła ćwiczeń

5. 06.2017 r. - Opracowanie wzorcowych materiałów szkoleniowych, w tym multimedialnych i e-learningowych

Powstaną materiały szkoleniowe dla nauczycieli i studentów specjalizacji nauczycielskich dotyczące metodyki nauczania, obudowy dydaktycznej zajęć lekcyjnych oraz merytoryczne materiały pomocnicze (takie jak: poradniki, przewodniki, scenariusze, programy nauczania zwłaszcza do przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, języków obcych).

Efekt: materiały szkoleniowe dla trenerów szkół ćwiczeń wspierające ich działania na rzecz doskonalenia nauczycieli i kształcenia studentów.

6. 07.2017 r. - Wypracowanie głównych założeń projektów konkursowych

Efekt: określenie potencjału organizacyjnego i materialnego (zasoby kadrowe i infrastrukturalne) jakie muszą być spełnione aby wykonawca wybrany w konkursie mógł skutecznie realizować założenia szkoły ćwiczeń.

7. 10. 2017 r. – Modyfikacja koncepcji szkoły ćwiczeń zweryfikowanej w trakcie trwania pilotażu.

Efekt: rekomendacje do zmian przepisów prawnych regulujących funkcjonowanie szkół ćwiczeń w systemie oświaty.

Powstałe w ramach projektu utwory będą zgodne z koncepcją otwartych zasobów edukacyjnych i udostępnione będą na otwartej licencji lub licencji edukacyjnej.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

3. W ramach projektu pn. „Wzmocnienie systemu wspomagania rozwoju szkół ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” (PO KL, Priorytet III Wysoka jakość oświaty, Poddziałanie 3.3.1 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli) opracowanie rekomendacji do zmian przepisów prawa umożliwiających wprowadzenie nowych form wspomagania szkół/placówek:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U z 2014 r. poz. 1041 i 1142),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad działania bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013, poz. 369).

4. W ramach projektu pn. „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół” (PO KL, Priorytet III Wysoka jakość oświaty, Poddziałanie 3.3.1 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli) realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji m.in:

- 24 oferty wspomagania szkół i 20 tematów sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli;
- przeszkolono kadry, realizujące wspomaganie w ramach pilotażowych projektów konkursowych (1000 z zakresu przebiegu procesu wspomagania i 18000 w zakresie prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli);
- stworzono narzędzia wykorzystywane przy realizacji nowych form pracy – wspomagania oraz sieci współpracy i samokształcenia, w tym przede wszystkim platformę www.doskonaleniewsieci.pl;
- przeprowadzono ewaluację nowego systemu wspomagania szkół/placówek i opracowano wnioski, które wskazały na konieczność dalszego wzmocnienia systemu wspomagania i stały się podstawą do merytorycznego określenia zakresu dalszych prac planowanych do realizacji w PO WER;

5. W ramach projektów konkursowych w ramach Działania 3.5 „Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół” (PO KL, Priorytet III Wysoka jakość oświaty) przeprowadzono w 161 powiatach pilotaż nowego systemu wspomagania, w trakcie którego przetestowano zadania związane ze wspomaganie i prowadzeniem sieci współpracy i samokształcenia (20% szkół objętych wspomaganie - bazowa wartość do wspomaganie w PO WER).

6. W ramach projektu „Akademickie Centrum Kreatywności” realizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wypracowano program, którego celem jest rozwijanie kompetencji i umiejętności przyszłych nauczycieli. Akademickie Centra Kreatywności są placówkami, które wzorcowo kształcą nauczycieli w oparciu o najnowsze metody dydaktyki i technologii. Metody wypracowane w ramach programu zostaną sprawdzone w szkołach ćwiczeń (przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych), w których studenci będą odbywali praktyki. Najlepsze będą upowszechniane wśród

pracujących nauczycieli.

7. W ramach Projektu „Opracowanie i pilotaż aktywnych metod pracy nauczyciela z uczniem opartych na metodzie badawczej”, realizowanym pod hasłem „Przezwrot Kopernikański”, współfinansowanym ze środków UE w ramach PO KL, Priorytet III, Działanie 3.3 Poddziałanie 3.3.3 – realizowanego przez Centrum Nauki Kopernik m.in.:

- podczas 30 warsztatów wyjazdowych organizowanych na terenie całej Polski przeszkolono nauczycieli z zakresu stosowania metody badawczej i metody IBSE w nauczaniu (metoda polegająca na kształceniu przyrodniczym poprzez dociekanie naukowe = odkrywanie)
- odbyło się 80 warsztatów dla uczniów w 4 laboratoriach Centrum Nauki Kopernik (biologicznym, chemicznym, fizycznym oraz w Pracowni Robotycznej)
- zrealizowano konferencje adresowane do nauczycieli, pracowników oświaty, przedstawicieli instytucji edukacji formalnej i nieformalnej
- opracowano rekomendacje dotyczące wyposażenia szkolnej pracowni przyrody dla klas IV-VI szkoły podstawowej

Podczas realizacji projektu pozakonkursowego szkół ćwiczeń, pod uwagę zostaną wzięte również efekty i produkty wypracowane w projektach realizowanych w trybie konkursowym POKL, m.in.:

- programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów w jednym lub kilku zakresach: nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości (1/POKL3.3.4/08, 1/POKL/3.3.4/09 pt. Ponadregionalne programy rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości – I i II edycja)
- opracowane i wdrożone pilotażowe, innowacyjne programy nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem nowoczesnych metod diagnozy i terapii ucznia niepełnosprawnego: programy kształcenia m.in. w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości (2/POKL/3.3.4/09 pt. Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem nowoczesnych metod diagnozy i terapii ucznia niepełnosprawnego.

oraz efekty i produkty wypracowane w ramach rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła”, który był realizowany w okresie od dnia 4 kwietnia 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2013 r. przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz jednostki podległe i nadzorowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej: Ośrodek Rozwoju Edukacji i Instytut Badań Edukacyjnych. Celem programu pilotażowego było rozwijanie kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania TIK w procesie edukacyjnym oraz wspieranie zmiany modelu nauczania w kierunku rozwijania kreatywności, umiejętności kooperacji oraz krytycznego myślenia, w tym wyszukiwania, oceny i twórczego wykorzystywania dostępnych źródeł wiedzy.

Zarówno ww. zmiany prawne jak i opracowane i pilotażowo wdrożone nowe formy wspomagania szkół stanowiąc będą podstawę działań szkoły ćwiczeń jako miejsce upowszechniania dobrych praktyk (doświadczenia z przeprowadzonego w szkole wspomagania lub podejmowanych przez nauczycieli w ramach sieci inicjatyw związanych z tworzeniem nowych rozwiązań – tzw. studium przypadku).

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Wypracowany model funkcjonowania szkół ćwiczeń powinien uwzględniać specyfikę konkretnych przedmiotów szkolnych (ICT, matematyczno-przyrodnicze, języki obce), potrzebę integralnego podejścia do kształcenia ogólnego oraz integralnego realizowania zadań dydaktycznych i wychowawczych szkoły.

Musi uwzględniać specyfikę pracy szkoły w różnych środowiskach lokalnych.

Zmiany prawa

W ramach realizacji projektu pozakonkursowego wypracowane zostaną rekomendacje do zmian w prawie oświatowym, określające szczegółowe zasady działania szkół ćwiczeń.

Interesariusze

Interesariuszami projektu będą szkoły różnego typu, placówki doskonalenia nauczycieli i uczelnie, biblioteki i poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

W wyniku tej interwencji powstanie jedna modelowa szkoła ćwiczeń, której funkcjonowanie zostanie przetestowane w praktyce przez jeden rok szkolny.

Rezultaty projektu Szkół ćwiczeń, metody, materiały szkoleniowe oraz przykłady dobrych praktyk będą upowszechniane za pomocą sieci doskonalenia nauczycieli (doskonaleniewsieci.pl), platformy e-podręczniki.pl (np. materiały metodyczne), platformy nadzoru pedagogicznego (np. narzędzia ewaluacyjne), wykorzystywane w

programach szkoleń dla dyrektorów szkół i samorządów.			
Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie			
Interwencja publiczna, zaplanowana w ramach projektu pozakonkursowego, zakłada działania koncepcyjne o charakterze systemowym, które będą następnie wdrażane w ramach projektów konkursowych.			
W pierwszym etapie działań konkursowych przewidziane jest utworzenie 10 szkół ćwiczeń, pilotaż rozwiązań wypracowanych w projekcie pozakonkursowym, m.in. testowanie modelu współpracy szkoła-placówki doskonalenia nauczycieli-uczelnia (początek pracy szkół wrzesień 2017 – do sierpnia 2019). Po upływie dwóch lat nastąpi ewaluacja działania 10 szkół ćwiczeń wyłonionych w konkursie. Szkoły ocenione najlepiej będą mogły brać udział w trzecim etapie 2019-2021.			
Planowane edycje konkursowe:			
1. Wrzesień 2017 – sierpień 2019 – 10 szkół ćwiczeń (najlepsze mogą ubiegać się o udział w 3 edycji) 2. Wrzesień 2018 – sierpień 2021 – 16 szkół ćwiczeń z 16 województw (etap 3 letni) 3. Wrzesień 2019 – sierpień 2021 - 5 szkół ćwiczeń			
Zakres działań konkursowych:			
– przygotowanie i wspieranie szkół ćwiczeń; organizacja pracy dydaktycznej; prowadzenie szkoleń dla nauczycieli szkół ćwiczeń z zakresu metod i form pracy dydaktycznej, na podstawie programów i materiałów wytworzonych w projekcie pozakonkursowym; – przetestowanie materiałów dydaktycznych i metodycznych wspomagających doskonalenie zawodowe nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń z zakresu: rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, innowacyjnych metod nauczania matematyki, przedmiotów przyrodniczych i języków obcych, wykorzystywania nowoczesnych technologii, e-podręczników, własnych e-zasobów, nauczania eksperymentalnego, kreatywności, pracy zespołowej i indywidualizacji nauczania. – tworzenie własnych programów nauczania, obudowy dydaktycznej, materiałów szkoleniowych dla nauczycieli itp.			
ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)			
WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ³⁴		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1.liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspierania pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS	Nie dotyczy	Nie dotyczy	10
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ³⁵		Ogółem w projekcie

³⁴ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

³⁵ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba szkół objętych wsparciem w celu przygotowania i doskonalenia zawodowego nauczycieli (szkoła ćwiczeń) w zakresie określonym w Programie	Nie dotyczy	Nie dotyczy	1
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
1.			
Uzasadnienie:			
2.			
Uzasadnienie:			
...			

FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Opracowanie instrumentów do prowadzenia diagnozy psychologiczno-pedagogicznej
Cel szczegółowy	Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia
Działanie / Poddziałanie	Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Opracowanie i upowszechnienie narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym w zakresie problematyki ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ucznia młodszego.
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ośrodek Rozwoju Edukacji
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie	Ośrodek Rozwoju Edukacji (zgodnie z art. 38 pkt. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020) posiada prawny obowiązek realizacji zadań wspierających działania poradni psychologiczno-pedagogicznych m.in. w zakresie

wnioskodawcą ³⁶	prowadzenia procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego oraz opracowywania narzędzi diagnostycznych (art. 77 a ust. 1 ustawy o systemie oświaty). ORE jest placówką doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnopolskim. W systemie oświaty funkcjonuje ograniczona liczba placówek o zasięgu ogólnopolskim. Ponadto ORE jest jedyną placówką w systemie oświaty o zasięgu ogólnopolskim statutowo odpowiedzialną za wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym opracowywanie narzędzi diagnostycznych. Zgodnie ze statutem ORE, celem placówki jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa w obszarze kształcenia ogólnego i wychowania. ORE jest odpowiedzialne za prowadzenie procesu wsparcia dla poradni psychologiczno-pedagogicznych m.in. w zakresie wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa, a także za wspieranie poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, w organizowaniu i prowadzeniu wspomaganie szkół i placówek, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 1uso, a także w przepisach w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. Istotnym działaniem ORE jest także przygotowywanie programów i <u>narzędzi w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych, poradnictwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej</u>, (...) oraz podejmowanie działań w celu ich realizacji. ORE posiada odpowiedni potencjał merytoryczny i organizacyjny. W Ośrodku funkcjonują wydziały i zespoły merytoryczne, których zadaniem jest m.in. prowadzenie działań obejmujących opracowywanie narzędzi diagnostycznych oraz przygotowywanie materiałów merytorycznych wspierających prowadzenie diagnozy nauczycielskiej i specjalistycznej. ORE dysponuje wykwalifikowanym i kompetentnym zespołem merytorycznym posiadającym doświadczenie w zakresie planowania i organizacji oraz prowadzenia postępowania diagnostycznego dla poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. W ORE są opracowywane liczne ekspertyzy, analizy, rekomendacje dla instytucji odpowiedzialnych za projektowanie i wdrażanie zmian, w tym zmian prawnych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. ORE posiada platformy edukacyjne, które po rozbudowaniu o odpowiednie funkcjonalności mogą zostać wykorzystane do prowadzenia diagnozy, zbierania danych i upowszechniania opracowanych produktów. Ośrodek Rozwoju Edukacji jest ogólnopolską placówką doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnopolskim – rozpoznawalną przez wszystkie poradnie psychologiczno-pedagogiczne w Polsce. Jest to jedyna instytucja w Polsce, która kieruje kompleksowe działania do wszystkich poradni psychologiczno-pedagogicznych w Polsce			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	x
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc oraz rok)	09.2015			
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	10.2015	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	09.2017
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU				

³⁶ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem					
w roku 2014	w roku 2015	w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	ogółem
-	250 000	1 500 000	1 750 000	-	3 500 000
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK				NIE	x
Szacowany wkład UE (PLN)					
2 949 800					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ³⁷					
W przypadku planowanego typu operacji spełnione są przesłanki uzasadniające zastosowanie pozakonkursowego trybu wyboru projektu (zgodnie z art. 38 pkt. 2 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020). ORE jest jedyną placówką o zasięgu ogólnopolskim, która kieruje swe działania do wszystkich poradni psychologiczno-pedagogicznych w Polsce (art. 77a ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Ponadto strategiczny charakter planowanego przedsięwzięcia w ramach interwencji dodatkowo przemawia za wskazaniem jako wnioskodawcy ORE, który to podejmuje i realizuje działania na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa. Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika zatem ze szczególnego charakteru planowanych działań kierowanych do systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Polsce i potrzeby systemowego wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zadania planowane w ramach interwencji znajdują się w obszarze bezpośrednich kompetencji Ośrodka Rozwoju Edukacji, który realizuje działania służące poprawie efektywności funkcjonowania polityki oświatowej państwa m.in. w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. Realizacja projektu w trybie pozakonkursowym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji pozwoli zrealizować zadania przewidziane w ustawie o systemie oświaty (uso) w zakresie dotyczącym w szczególności dostosowania treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej (art. 1 pkt 4 uso). Aktualnie poradnie nie są wyposażone w sposób jednolity w narzędzia. Ponadto nie istnieją instrumenty (jednolite standardy) zapewniające prowadzenie wg jednolitych, spójnych na poziomie kraju procedur diagnozy psychologiczno-pedagogicznej w poradniach z wykorzystaniem ww. narzędzi ani jednolite ścieżki postępowania w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Opracowany modelowy zestaw narzędzi diagnostycznych, jak też instrumenty umożliwiające jego wykorzystanie tj. standardy pracy poradni, będą umożliwiały stosowanie narzędzi diagnostycznych zgodnie z opisanymi w nich wymaganiami dotyczącymi m.in. prowadzenia diagnozy, zasad korzystania z narzędzi, a także będą wyznaczały kierunki postępowania postdiagnostycznego. ORE będąc placówką o zasięgu ogólnopolskim realizującą, zgodnie ze swoim statutem, zadania z zakresu doskonalenia kadr poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, będzie świadczyło niezbędną pomoc wszystkim placówkom systemu oświaty. Wpłyną one także na poprawę funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych, w przedszkolach, szkołach i placówkach do których uczęszczają. Bowiern udzielane im wsparcie będzie oparte na pogłębionej, trafniejszej diagnozie ich					

³⁷ W szczególności w świetle odpowiednich przepisów ustawy o z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, co znajdzie odzwierciedlenie w wydawanych tym uczniom opiniach i orzeczeniach,.

Powstanie Grupa Sterująca w skład, której wejdą przedstawiciele partnerów społecznych (w tym będących członkami KM POWER) i interesariuszy środowiska zewnętrznego. Rezultaty wytworzone w ramach projektu będą omawiane na Grupie Sterującej.

Ponadto realizacja projektu przez ORE jest zgodna ze stworzonym w 2013 r. nowym systemem wspomagania szkół, w którym zakłada się, że od 2016 r. placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania, prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej, zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 19 listopada 2009 r w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. z 2014 r. poz. 1041, z późn. zm.), będą zobowiązane do realizacji zadania polegającego na wspieraniu instytucji systemu wspomagania szkół w tym m.in. poradni psychologiczno-pedagogicznych, w którym jeden z istotnych elementów stanowi diagnoza.

Zaplanowanie i realizacja działań przez placówkę o zasięgu ogólnopolskim tj. ORE, bezpośrednio współpracującą z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w całej Polsce, umożliwi zachowanie spójności i rzetelności, a także trwałości działań prowadzonych w ramach projektów konkursowych. Po zakończeniu projektu w ORE będzie funkcjonował zespół specjalistów zajmujących się utrzymaniem rezultatów. Do zadań zespołu będzie należało m.in. prowadzenie konsultacji w sprawie narzędzi, organizacja szkoleń, współpraca z koordynatorami i ich wsparcie, przygotowywanie materiałów, upowszechnianie, zapewnienie dostępu do wersji elektronicznych i papierowych w tym zużywalnych elementów składowych narzędzi. W związku z tym, że zadaniem statutowym ORE jest wsparcie m.in. poradni psychologiczno-pedagogicznych, gwarantuje się, iż ośrodek ten będzie świadczył niezbędną pomoc wszystkim placówkom w systemie oświaty w ww. zakresie

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Cel interwencji wpisuje się bezpośrednio w realizację zadań wynikających z zakresu polityki oświatowej państwa.

Planowane w ramach projektu pozakonkursowego wsparcie kierowane jest do systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, w tym pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Projekt realizowany jest po raz pierwszy jako nowe rozwiązanie planowane w systemie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w Polsce. Jest to projekt o charakterze koncepcyjnym i systemowym mający na celu zidentyfikowanie, opracowanie, pilotażowe wdrożenie rozwiązań wpływających na podniesienie jakości pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz możliwości wykorzystania zindywidualizowanego podejścia do ucznia, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w celu rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej). W ramach działań realizowanych w PO KL zostały opracowane narzędzia m.in. w obszarze dotyczącym diagnozy predyspozycji i zdolności uczniów (ORE), narzędzia pomiaru osiągnięć edukacyjnych oraz narzędzia do prowadzenia badań edukacyjnych przez nauczycieli (IBE), narzędzia dotyczące wspierania doradztwa edukacyjno-zawodowego realizowanego w szkołach (KOWEZIU). Dotychczasowe działania w ramach PO KL skupiały się na wybranych obszarach i nie obejmowały zmian systemowych w systemie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. W ramach działań w POKL nie opracowano standardów ani kompleksowych zestawów obejmujących kluczowe dla poradnictwa obszary diagnozy – poznawczy, emocjonalny, osobowościowy i społeczny W systemie brakuje kompleksowych zestawów narzędzi, a także nie ma jednolitych standardów prowadzenia diagnozy i postępowania postdiagnostycznego.

Kamienie milowe projektu:

- Opracowanie jednego modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych dla II etapu edukacyjnego. Modelowy zestaw będzie zawierał w szczególności szereg zróżnicowanych instrumentów do diagnozy m.in. trudności, zaburzeń, deficytów uczniów, a także opis sposobu prowadzenia diagnozy i metod pracy z uczniem zmierzających do ograniczenia zidentyfikowanych deficytów. Termin realizacji: 10.2015 – 01.2017.
- Opracowanie instrumentów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego stanowiących istotny element opracowywanego zestawu narzędzi diagnostycznych tj. jednolitych standardów funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych umożliwiających wdrażanie narzędzi diagnostycznych i procedur postępowania diagnostycznego i postdiagnostycznego. Standardy pracy poradni psychologiczno-

pedagogicznych będą określały m.in. procedury postępowania w przypadku uczniów z różnymi trudnościami, dysfunkcjami – zarówno, jeśli chodzi o proces diagnostyczny, jak i o aspekty związane z czasem oczekiwania na badanie czy sposobem jego prowadzenia oraz postępowania postdiagnostycznego, czyli wsparcia dla ucznia po przeprowadzonej diagnozie. Narzędzia oraz standardy spowodują ujednoczenie procedur dotyczących m.in. postępowania diagnostycznego, a także planowania i organizacji wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Jeden modelowy zestaw narzędzi diagnostycznych wraz ze standardami będzie opracowany w trybie pozakonkursowym a pozostałe 3 w trybie konkursowym (na podstawie rozwiązań i modelu z trybu pozakonkursowego – I etap). W II etapie trybu pozakonkursowego zostaną wdrożone do stosowania przez poradnie wszystkie 4 zestawy narzędzi diagnostycznych (z projektu pozakonkursowego i konkursowego).. Termin realizacji: 11.2015 – 07.2016.

- Zidentyfikowanie oraz określenie kluczowych założeń koncepcyjnych dla projektów konkursowych, w ramach których zostaną opracowane i upowszechnione 3 zestawy narzędzi diagnostycznych umożliwiające zindywidualizowane podejście do ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ucznia młodszego oraz prowadzenie procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego z wykorzystaniem opracowanych modelowych rozwiązań, w tym standardów jako jednego z instrumentów wsparcia. Opracowanie modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych w trybie pozakonkursowym zapewni możliwość ujednoczenia sposobu przygotowywania narzędzi diagnostycznych w trybie konkursowym. Termin realizacji 06.2016 – 09.2016.
- Zidentyfikowanie obszarów wymagających zmian w przepisach prawa, wypracowanie rekomendacji w zakresie umożliwiającym wdrożenie instrumentów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów, w tym metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia, w tym ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z uwzględnieniem opracowanych standardów. Termin realizacji: 10.2015 – 03.2016.
- Przeprowadzenie 4 seminariów dla koordynatorów systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego ds. wdrażania opracowanego zestawu narzędzi diagnostycznych wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym standardów funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych (w tym prowadzenia diagnozy i postępowania po diagnozie). Terminy realizacji: 4 seminaria 06.2016 – 12.2016.
- Opracowanie programu doskonalenia dla 160 koordynatorów -10 koordynatorów w każdym województwie ds. wdrażania i monitorowania modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych, w tym standardów funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych. Termin: realizacji: 01.2016- 06.2016.
- Opracowanie i upowszechnienie materiału merytorycznego wspierającego prowadzenie procesu wdrażania modelowego zestawu narzędzi (w tym szkoleń dla pracowników poradni) przez koordynatorów ds. wdrażania i monitorowania standardów funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych. Termin realizacji: 01.2016– 06.2016.
- Pilotażowe wdrożenie modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych, w tym standardów pracy poradni, monitorowanie sposobu wdrażania: 02.2017 – 09.2017.

Po opracowaniu modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych oraz standardów pracy poradni nastąpi pilotażowe wdrożenie zestawu narzędzi do systemu, które będzie przebiegało zgodnie z następującym harmonogramem:

- przygotowanie 160 koordynatorów ds. wdrażania i monitorowania modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych odpowiedzialnych za wdrożenie pilotażowego zestawu narzędzi diagnostycznych, udział koordynatorów w 4 seminariach: 06.2016 – 12.2016;
- przeszkolenie przez każdego z koordynatorów 10 pracowników (specjalistów) poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie dotyczącym stosowania opracowanego zestawu narzędzi diagnostycznych zgodnie ze standardami funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych: 01.2017 – 03.2017;
- zapewnienie systemu konsultacji (bezpośrednie, telefoniczne, mailowe) przez ww. koordynatorów w ramach pilotażowych badań prowadzonych przez pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z wykorzystaniem opracowanych narzędzi – monitoring wdrożenia modelowego zestawu oraz

standardów funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych, co usprawni proces wdrażania nowych narzędzi: 02.2017 – 06.2017;

- monitorowanie prowadzonych działań, badanie efektywności tj. badanie stopnia wykorzystania i przydatności narzędzia przez specjalistów w poradniach, wprowadzanie ewentualnych zmian i modyfikacji w przyjętych rozwiązaniach do 09.2017;
- opracowanie ostatecznej wersji modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych do 09.2017.

Koordynatorzy będą ulokowani w systemie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i będą współpracować bezpośrednio z ORE w zakresie wdrażania i upowszechniania rozwiązań dla pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym wdrażania zestawów narzędzi opracowywanych w ramach projektów konkursowych.

Zaplanowane działania będą stanowiły podstawę do interwencji przewidywanej w ramach działań konkursowych, a także dalszych dwóch etapów działań pozakonkursowych. ORE będzie wspierało wdrażanie opracowywanych i upowszechnianych w projektach konkursowych narzędzi diagnostycznych zgodnie z wypracowanym modelowym rozwiązaniem. W ramach projektu pozakonkursowego planowanego od 2019 roku opracowane zestawy narzędzi diagnostycznych (w projekcie pozakonkursowym ORE i projektach konkursowych) będą upowszechniane wśród specjalistów przez ORE przez m.in. zamieszczenie na stronie ORE lub specjalnie dedykowanej platformie, dostęp do konsultacji dla koordynatorów i specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych, konserwację narzędzia. Działania te po zakończeniu realizacji projektów będą kontynuowane przez ORE.

Efektom działań podejmowanych w ramach interwencji będzie:

- Opracowanie jednego modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych dla II etapu edukacyjnego, w tym standardów pracy poradni. Terminy realizacji: 10.2015 - 01.2017.
- Pilotażowe wdrożenie modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych, w tym standardów pracy poradni w aspekcie merytorycznym i organizacyjnym. Terminy realizacji: 02.2017 – 09.2017.
- Wypracowanie rekomendacji w zakresie zmian prawnych – raport. Termin realizacji: 10.2015 – 03.2016
- Przygotowanie 160 koordynatorów ds. wdrażania modelowego zestawu narzędzi, w tym standardów oraz prowadzenia monitoringu. Termin realizacji do 12.2016.
- Opracowanie głównych założeń koncepcyjnych działań konkursowych. Termin realizacji do 09.2016.

Wyżej opisane działania, planowane w ramach interwencji, znajdują się w zakresie bezpośrednich kompetencji administracji rządowej, w tym placówki bezpośrednio jej podległej – ORE, stanowią one narzędzia kreowania polityki oświatowej państwa w zakresie dotyczącym planowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zasoby merytoryczne oraz organizacyjne ORE gwarantują realizację interwencji na odpowiednim poziomie merytorycznym oraz dają gwarancję zapewnienia jednolitości opracowanych standardów wyznaczających kierunki pracy i funkcjonowania systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej także po zakończeniu projektu.

Rezultaty projektu będą na stałe włączone w nurt polityki oświatowej państwa. W systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej zostanie opracowany modelowy zestaw narzędzi diagnostycznych dostępny dla wszystkich poradni wraz ze standardami funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych. Standardy będą wyznaczały m.in. sposoby postępowania w zakresie prowadzenia procesu diagnozy z wykorzystaniem opracowywanych narzędzi a także procedur i ścieżek postępowania postdiagnostycznego dla ucznia. Na pilną potrzebę podjęcia takich działań wskazują m.in. wyniki konsultacji społecznych prowadzonych w 2015 roku przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w obszarze koncepcji kształcenia uczniów niepełnosprawnych. Zapewnienie modelowego zestawu spójnego z opracowanymi standardami oraz przygotowanie koordynatorów odpowiedzialnych za wdrażanie przyjętych rozwiązań, w tym prowadzenie konsultacji dotyczących stosowania narzędzi po zakończeniu projektu, stanowią gwarancję zachowania spójności z polityką oświatową państwa w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Przygotowani koordynatorzy będą współpracowali z ORE w zakresie udzielania wsparcia dla pracowników (specjalistów) poradni w zakresie stosowania opracowanych zestawów narzędzi diagnostycznych oraz procedur postępowania diagnostycznego i postdiagnostycznego. W ORE będzie funkcjonował zespół odpowiedzialny za utrzymanie trwałości rezultatów projektu i współpracę z koordynatorami.

Opracowanie modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych obejmuje w szczególności: - szczegółową analizę zakresu zestawu,   - przygotowanie wzorów narzędzi, w tym wzorów do pilotażu,   - standaryzację i kalibrację narzędzi,   - dystrybucję narzędzi do poradni psychologiczno-pedagogicznych. Modelowy zestaw narzędzi diagnostycznych będzie upowszechniony wśród wszystkich poradni psychologiczno-pedagogicznych. Upowszechnienie będzie polegało na przekazaniu do wszystkich poradni psychologiczno-pedagogicznych opracowanego zestawu narzędzi diagnostycznych oraz zapewnieniu możliwości konsultacji w sprawie narzędzi w ORE, w tym dostępu do materiałów merytorycznych wspierających prowadzenie procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego. Koordynatorzy przygotowani w ramach projektu będą ulokowani w systemie i będą wspierali proces wdrażania narzędzi diagnostycznych.
Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje
Ośrodek Rozwoju Edukacji prowadzi proces wsparcia dla poradni psychologiczno-pedagogicznych, organizuje szkolenia, seminaria i konferencje dla pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa. Podejmuje także działania służące opracowywaniu narzędzi diagnostycznych i wdrażaniu ich do systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. ORE także prowadzi analizy i badania wśród poradni psychologiczno-pedagogicznych dotyczące m.in. zapotrzebowania na narzędzia diagnostyczne oraz wsparcie kompetencji pracowników poradni.   Planowane działanie ma charakter nowatorski i prowadzi do zmiany systemowej. Tego typu wsparcie nie było dotychczas podejmowane w systemie oświaty. W Polsce nie funkcjonują jednolite standardy prowadzenia diagnozy i wsparcia dla ucznia po przeprowadzonej diagnozie. Ponadto nie ma też instytucji, która by zapewniała dostęp do bezpłatnych i wystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych dla wszystkich poradni w Polsce.   Podjęta interwencja przełoży się na poprawę jakości świadczonego wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ucznia młodszego.   W ramach POKL opracowano narzędzia m.in. w obszarze dotyczącym diagnozy predyspozycji i zdolności uczniów ("Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym", ORE), narzędzia pomiaru osiągnięć edukacyjnych oraz narzędzia do prowadzenia badań edukacyjnych przez nauczycieli („Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”, IBE), narzędzia dotyczące wspierania doradztwa edukacyjno-zawodowego realizowanego w szkołach ("Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej", KOWEZiU).   Działania w ramach PO KL skupiały się na wybranych obszarach i nie obejmowały zmian systemowych w systemie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. W systemie brakuje kompleksowych zestawów narzędzi, a także nie ma jednolitych standardów prowadzenia diagnozy i postępowania postdiagnostycznego.   Wypracowane w POKL narzędzia mają zastosowanie do pracy nauczycieli i wychowawców w wąskim obszarze pracy dydaktycznej, bądź edukacyjno-zawodowej. Powstające w ramach POWER narzędzia są dedykowane dla specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, i będą miały zastosowanie dla całego systemu oświaty.
Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)
Od 2016 r. placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania, prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej, tj. Ośrodek Rozwoju Edukacji (rozporządzenie MEN z dnia 19 listopada 2009 r w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, Dz.U. z 2014 r. poz. 1041, z późn. zm.) – będą zobowiązane do realizacji zadania polegającego na wspieraniu instytucji systemu wspomaganie szkół w tym m.in. poradni psychologiczno-pedagogicznych. Jednym z istotnym elementów wsparcia jest diagnoza i kompetencje pracowników poradni do

stosowania narzędzi diagnostycznych.

W poradniach psychologiczno-pedagogicznych funkcjonują zróżnicowane narzędzia diagnostyczne (komercyjne narzędzia o zamkniętej licencji i niekomercyjne, które często nie posiadają aktualnych norm. W związku z tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne mają nierówny dostęp do jednolitych i wystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych, co powoduje niejednorodność dostępu do profesjonalnej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej na terenie całego kraju. System pomocy psychologiczno-pedagogicznej ma umożliwić wszystkim poradniom stosowanie bezpłatnych i jednolitych narzędzi diagnostycznych, a także wyznaczać standardy prowadzenia diagnozy i postępowania postdiagnostycznego. Opracowanie wystandaryzowanych zestawów narzędzi diagnostycznych wraz ze standardami funkcjonowania poradni pozwoli na ujednoczenie m.in. procedur postępowania diagnostycznego i postdiagnostycznego, co wpłynie na osiągnięcia edukacyjne uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Opracowane narzędzia diagnostyczne umożliwią także porównywalność wyników diagnozy, a także planowanego wsparcia dla uczniów o tych samym rodzaju trudności na terenie całego kraju. Zgodnie ze statutowymi działaniami, ORE jako placówka ogólnopolska zobligowana jest do monitorowania wdrażania procesu wspomagania. ORE będzie zapewniało trwałość wykorzystania narzędzi diagnostycznych m.in. poprzez zapewnienie wsparcia dla koordynatorów, upowszechnianie narzędzi diagnostycznych, planowanie szkoleń oraz zapewnienie systemu konsultacji dotyczących opracowanego zestawu narzędzi diagnostycznych. Opracowane w ramach projektu pozakonkursowego oraz projektów konkursowych narzędzia będą nieodpłatne dla wszystkich poradni psychologiczno-pedagogicznych w Polsce.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Działania planowane w ramach interwencji stanowią pierwszy etap prac (10.2015 – 09.2017). W ramach tego typu operacji planowane są jeszcze działania konkursowe, których celem jest opracowanie 3 zestawów narzędzi diagnostycznych, ich wyprodukowanie i upowszechnienie (IV kw. 2017 – III kw.2019). W ramach kolejnego etapu działań pozakonkursowych (10.2019-12.2020) zaplanowane jest wdrożenie opracowanych zestawów narzędzi diagnostycznych do systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wypracowanie modelowych rozwiązań wspierających prowadzenie procesu diagnozy z wykorzystaniem narzędzi, a także planowanie i organizację procesu postdiagnostycznego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniów młodszymi.

Opracowanie jednego modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych wraz ze standardami funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych w aspekcie merytorycznym i organizacyjnym stanowi kluczowy element planowanej zmiany systemowej. Określenie wspólnych procedur funkcjonowania poradni, w tym procedur dotyczących prowadzenia procesu diagnozy i wsparcia dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zapewni równy dostęp uczniów do wysokiej jakości diagnozy niezależnie od miejsca zamieszkania.

Ponadto w ramach działań planowanych poza projektem (po jego zakończeniu) przewidywane jest dalsze promowanie i upowszechnianie, na zasadach opisanych powyżej, opracowanych produktów m.in. zestawów narzędzi diagnostycznych oraz standardów funkcjonowania poradni. W miarę potrzeb narzędzia te będą także aktualizowane.

Wytworzone w ramach projektu pozakonkursowego narzędzia o charakterze pomocniczym wchodzące w skład modelowego zestawu (np.: broszury, standardy funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych) będą dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób na zasadach Otwartych Zasobów Edukacyjnych, zaś same narzędzia psychometryczne (narzędzia o charakterze testów psychologicznych i pedagogicznych) będą narzędziami przeznaczonymi dla specjalistów w danej dziedzinie (np. psycholog, pedagog) i będą przygotowane w związku z tym na licencjach zamkniętych (ograniczonych do określonej grupy odbiorców).

Narzędzia będą dostępne dla wszystkich psychologów i pedagogów oraz innych specjalistów wykonujących zadania związane z wydawaniem orzeczeń i opinii w zakresie kształcenia i wychowania dla dzieci i młodzieży na zasadach zgodnych ze standardami funkcjonującymi w psychologii i pedagogice oraz zgodnie z przepisami prawa w tym zakresie, w szczególności (ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm. oraz aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie).

Dostęp do opracowanego modelowego zestawu narzędzi diagnostycznych będzie zapewniony dla wszystkich podmiotów/osób fizycznych wykonujących zadania związane z wydawaniem orzeczeń i opinii w zakresie kształcenia i wychowania dla dzieci i młodzieży. Zainteresowane podmioty będą otrzymywały pełen dostęp do oprzyrządowania na podstawie umowy licencyjnej zawieranej pomiędzy ORE a danym podmiotem/osoba fizyczną.

ORE będzie przyjmowało deklaracje przedstawiane przez zainteresowane podmioty/osoby fizyczne i będzie udzielało danemu podmiotowi/osobie fizycznej bezterminowej i nieodpłatnej licencji.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PLEĆ I OGÓŁEM)			
WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	w podziale na: ³⁸		ogółem w projekcie
	kobiety	mężczyzn	
Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych przygotowanych do stosowania wypracowanego w projekcie narzędzia do pracy z uczniem.	nd	nd	25%
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ³⁹		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba opracowanych i wdrożonych dzięki EFS zestawów narzędzi diagnostycznych wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	nd	nd	1
Liczba koordynatorów ds. wdrażania modelowego zestawu narzędzi, w tym standardów funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych.	nd	nd	160
Liczba pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych wykorzystujących pilotażowo wdrażany modelowy zestaw narzędzi, w tym standardy funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych.	nd	nd	1600
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			

³⁸ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

³⁹ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

KRYTERIA DOSTĘPU			
Uzasadnienie:			
PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ DO PODEJMOWANIA DECYZJI W ZAKRESIE PLANU DZIAŁANIA			
Miejscowość, data		Pieczęć i podpis osoby upoważnionej	
DATA ZATWIERDZENIA PLANU DZIAŁANIA ALBO FISZKI PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO I IDENTYFIKACJI PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH, KTÓRYCH FISZKI ZAWARTO W PLANIE DZIAŁANIA			
(wypełnia Instytucja Zarządzająca POWER, wprowadzając Plan działania jako załącznik do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych POWER)			
21.12.2015			